

किर्स्तुना बळयि मत्याल रासतदु बेसता कबुरि

उंद दिया बार आता इतेके, राजाना वगोग कोत्लाल नीवा लोतगा वातोग. “नाळि राजाल नीक कलियलाह वायनोग,” इनजोर ओग कबुर वेहतह्तोग. पया नीवा कयदे उंद पुस्तक ईसि, नीक इन्ह्तोग, “इद पुस्तक अर्विसि राजाना लोप्पा कतम पुनदकिन. पया ओग वातस्के, निमा तयर आयकिन.”

“देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल येसुराजाल मावा बूमते वातोग,” इन्जि मत्याल इद पुस्तकते माक कबुर वेहतह्तोग. वेग येसुराजाल मीक जीवा कीसि, तना राजेमते ओयलाह मीक पर्हकिह्तोग. अद राजेमते मीटु अमेसा-अमेसातुहक ओना संगे गिर्दाते मनदा पगयकिर. इद पुस्तकतुन अर्विसि, मीटु ओनु बेस पुनदा पगयकिर.

मत्याल ऊक-ऊके यहुदि जाततोर सास्त्रमता सीता कीस्तोग. अद सास्त्रमते रासतपु, यहुदिरा बेरोग राजाल दाविद, वेना राजपुळगते येसुसामि पुटटोग. मति यहुदिर केपसोर मतपु, येसु इद दुनियाता राजानलेहका आयोग. ओग उंद पूना रीतता राजेमतुन निल्पिह कीयलाह वातोग.

मत्याल मुने सिदवा एनवाल मन्जि, कोताना ऊपे जीवातोग मंदोग. मति येसु ओन केयताहकु, ओग तना लालुसतुन पोहचि येसुनाड कगयलाह अतोग. इदमलेहका वेन केयतपु, येसुराजाल मीक वने नेंड केयसोर मन्ह्तोग. ओग तना राजेमि मीवा जीवातगा निल्पिह कीयलाह ऊळिह्तोग.

येसुसामिनाड मुनेतोर पेदल्क
(लूकाल 3:23-34)

1 देवुळ इद बूमते लोहतोग, येसु किर्स्तु, वेना लोप्पा नना रासलाह आतन. सास्त्रमते वेनाड तादोर-बाबोरा लेका रासिस तासतोर, ओर इह मतोर. येसु (यहुदि जाततोर पेटामुतोग)*अब्रहम मुय्तोना, ओसो दाविद राजाना पुळगताहि☆ पुटटोग.☆

2 अब्रहम मुय्तोना मगि इसकि पुटिस मतोग, इसक मुय्तोना मगि याकुबि, याकुब मुय्तोहकु बारा मगकु पुटिस मतोर. ओरगडाहि ओर्वीग यहुदाल इनवाल मतोग.

* 1:1 1:1 यहुदि जाततोर इस्रयेल देसेमते मंदुर, ओरिन इस्रयेलतोर वने इंदुर. ☆ 1:1 1:1 रोम सहरतोर 1:3-4; 2 तिमोति 2:8; तोहचीतव पोल्लोड 22:16 ☆ 1:1 1:1 रोम सहरतोर 9:5; 1 तिमोति 2:5

3 यहूदानाङ्क मग्कु पर्साँल ओसो जेराल, वेरा तलोगि तामरि इनदनदु†. पर्साना मगि एस्त्रोनि, एस्त्रोनिना मगि अराम.

4 अरामना कूळते आमिनदाबि पुटटोग, आमिनदाबिना मगि नहसोनि, नहसोनिना मगि साल्मोन.

5 साल्मोन वेग राहबि इनदनद (दुस्त्रा जाततद) आंचाना संगे जोळेम आतस्के, ओना कूळते बोहजि पुटटोग.☆ वेग बोहजि स्तिना संगे जोळेम आतस्के ओबेदि पुटटोग,☆(अद स्ति वने दुस्त्रा जातता आंदु). ओबेदिना मगि यीसाल.

6 पया यीसाह्क दाविद राजाल पुटटोग.

मुने बेदु ऊरियाना मुते मता, अद रांडे मुतेना संगे दाविद जोळेम आतस्के, साल्मोन पुटटोग.☆

7 पया साल्मोन राजाना मगि रहबामि, रहबामिना मगि अबियाल, अबियाना मगि आसाल.

8 पया आसाह्क यहोसपति, यहोसपतिह्क योरमि, योरमना कूळते उजियाल पुटटोग.

9 उजियाह्क योतमि, योतमिह्क अहजि, अहजिह्क एजेक्याल पुटटोग.

10 एजेक्याह्क मनासे, मनासेह्क आमोनि, आमोनिह्क योसियाल पुटटोग.

11 योसियाना मगिह्क यकोनियाल, वेना पया ओसो उय्तर पेकोर पुटटोरे. अद वेलाते बेबिलोन देसेमतोर यहूदि जाततोरगा वासि लळय कीतोर, लळय कीसि यहूदि जाततोर वेल्लाटोर लोकरिनु तमा देसेमते दोहच ओतोर.

12 बेबिलोनते ओरिन दोहच ओतापेग्के यकोनियाह्क साल्तियाल, साल्तियाह्क जस्त्राबेल पुटटोग.

13 जस्त्राबेलिह्क अबिहूदि, अबिहूदिह्क एल्यकिमि, एल्यकिमिह्क अजुराल पुटटोग.

14 अजुराह्क सादोकि, सादोकिह्क याकमि, याकमिह्क एलिहूदि पुटटोग.

15 एलिहूदिह्क एलियजरि, एलियजरिह्क मतानि, मतानिह्क याकुबि पुटटोग.

16 पया याकुबिह्क योसेपि पुटटोग. योसेपना मुते मरियालि, तेनाये पोटाताहि कोनि येसु पुट वातोग, ओने देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल‡ किस्तु इन्हतोर.

† 1:3 1:3 पट्मूळ अद्यय 38 अर्वाटु. ☆ 1:5 1:5 यहोशू 7:22-23; स्ति 4:20-21

☆ 1:5 1:5 स्ति 4:13-17 ☆ 1:6 1:6 2 शमूएल 12:24 ‡ 1:16 1:16 देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल वेन इब्रि पोल्लोते मसिहा इन्हतोर, युनानि पोल्लोते किस्तु इन्हतोर.

17 इद्रमलेहका अब्रहम मुय्तोनाहि दाविद राजानगा एवनाह, सबे पोसि चोव्दा तादो-पीळिड आताड. ओसो दाविदिनाहि यहुदि लोकरिन बेबिलोनते दोहच ओस मतोर् अब दियाड एवनाह चोव्दा तादो-पीळिड आताड. अहे ओरिनु बेबिलोनते ओतगडाहि इतेके, देवुळ लोहतोग पिसिह केवाना पुटमुळ एवनाह, चोव्दा तादो-पीळिड आताड.

येसु बह पुटटोग (लकाल 2:1-7)

18 देवुळ लोहतोग पिसिह केवाल येसु इद्रम पुटटोग इतेके, ओना तलोग मरियानु योसेपि ताल्हकिसि पोल्लो करल कीस मतोग. वेर इर्वुर जोळेम आयनामुनेन, अदु नेलाड हक्कतद दिसता; इदु देवुळता पवित्र जीवाता लावता मेटेन आता.

19 तान ताल्हकतोग कोय्तोग योसेपि, अदु नेलाड हक्कता इन्जि ओग पुतोग. ओग कर्तुळ मन्कल मताहकु, तान लोकरा मुनेह इजक तेंडनायो, इद्रम ओना विचर मता. अदिनेनाहकु नना तान कुस्क्ने विळिससीकन इन्जि, ओग विचर कीतोग.

20 तना जीवाते वेग इद्रम आलिह कीनेके ऊळाट, देवुळबाबाना उंद देवतुलि कलाते वासि ओन वेहता, “ए योसेपि, दाविद राजाना पुळगतोनिन, मरियाना पोटाते बेद पेनेम मन्हता, अदु मन्कना आयो, मति देवुळता पवित्र जीवातेनाहिये मन्हता. अदिहक निमा तान ततलाह पेके-मुनेह आयमा.

21 अदु पेकान पुटिह कीयगा, ओना पेदिरि येसु (इतेके देवुळि पिसिह कीस्ता) इनजोर तासा. बाराहक इतेके ओगे तना लोकरिन, ओरा पापमताहि पिसिह केवाल आयनोग,✱” इन्जि देवतुल वेहता.

22-23 (इव सबे बाराहकु इद्रम आताड इतेके, वेल्लाडे वर्साना मुने, देवुळबाबाल तना कबुरतोना संगे इदिनलोप्पा वेहचि,

ऊळाट, कोयतोहक अनवदु लेया पिला नेलाड हक्कगा, तान्क पेकाल पुटनोग.

अहे ओना पेदिरि “इमानुवेल” इन्जि तासनुर,✱

इह वेहच मतोग. “इमानुवेल” इतेके “मावा तोळ देवुळि”, इद्रम अर्तम आस्ता. देवुळि मुने वेहच मताड इव गोटिड इंजेके करल आताड.)

✱ 1:21 1:21 देवुळताड पाटाड 130:8; बळयिर 4:12; 10:43; 13:26; 1 तिमोति 1:15; 2:5 ✱ 1:22-23 1:22-23 यशायाह 7:14

24 पया योसेपि उंजिस तेदताहे देवतुल वेहतपे सबे कीतोग. अहे मरियानु मर्मिंड कीयलाह लोन ओतोग.

25 मतिगा अदु रिकम आनाहजोमु, ओग ताना संगे ऐगे कलियोग, कय बोयोग. तान्क पेकाल पुटटस्के योसेपि ओना पेदिरी येसु तासतोग.

2

पोत ऊळवालोर येसुन ऊळलाह वास्तोर

1 बेहुरोग एरोद राजाना कालमते, यहुदा पटटा बेत्लेहेम नाटेनगा येसु पुटिस मतोग. ताना पया अद पटटा मोदुल सहर येस्सलेमते, बोर उकान ऊळिसि पुनवालोर वातोर. ओर पोळद पेसनेनाहि वेल्लाय जेक देसेमताहि येस्सलेमते वासि, पता कीयलाह बोटोर. 2 “यहुदिरा राजाल पुटटोग इनजोर तोहतनद उकातुन माट पोळद पेसना बाजे ऊळतोम, अहे ओन दंडुम अरयकोम इन्जि वातोम. ओग पुटटोग बेगाडोग?” इन्जि वेर उकान ऊळवालोर ताल्हकतोर.

3 (दुस्रोग ओसो बोग राजाल पुटटोग), इद कबुर केंजिसि एरोद राजाना जीवा डक इता, अद्रमे एरोद इंजेके बाताल कीयनोग, इन्जि आलिह कीसि पूरा येस्सलेमतोर वने मिळ्हकतप आतोर.

4 पया राजाल यहुदिराड सबेटोर पेर्मालोरिन ओसो सास्त्रमगूरिन, उंदि जागते जमा कीसि ओरिन ताल्हकतोग, “मीवा सास्त्रम वेहतपु, देवुळ लोहवाल राजाना पुटमुळि, बेगा आस मनदगा?” इन्जि राजाल ताल्हकतोग.

5-6 अस्के ओर इतोर, “यहुदा पटटा बेत्लेहेम नाटे, महरज! बाराहक इतेके देवुळता मुनेतोग कबुरतोग, सास्त्रमते तेना लोप्पा इद्रम रासिस तासतोग:

‘ए यहुदा पटटा बेत्लेहेम नाटेनोरिर, मीवाय नाटे नावा इस्त्रयेललोकुरिन अय केवाल ओर्वीग सेहनाल पुटनोग इन्जि ✨

मीवा नाग यहुदा पटटे उड्ला नाग इनमाटु, ✨ इन्जि देवुळ इन्हता.”

7 इद पोल्लो केंजिसि, एरोद राजाल उकान ऊळवालोरिन “इह वाट,” इन्जि तनगा कुस्वने केयतोग, केयिसि “मीक बेद उका दिसता, तान मीट ऊळतस्केडाहि नेंड एवनाह बेचोक दियाड आताड, नाक बराबर वेहाटु,” इन्जि ओगु (पुट वाता पेकाना वयस पुनदलाह) ओरिन बेस ताल्हकतोग.

✨ 2:5-6 2:5-6 तोहचीतव पोल्लोड 7:16-17

✨ 2:5-6 2:5-6 मीका 5:2; इब्रितोर

7:13-14

8 ओर राजान वेहतापया, राजाल ओरिन बेल्लेहेमतके लोहतोग, लोहनेके ओरिन नाळेह कीस इतोग, “मीटु अगा अन्जि ओन पेकान बेस-नेहना पर्हकाटु. मीक दोर्कतोग इतेके, नाक वासि ओना जाडा वेहाटु, अस्के नना वने अन्जि, ओन दंडुम अरयकन,” इतोग.

9 राजानाड इव पोल्लोड केंजिसि ओर उकान ऊळवालोरु बेल्लेहेम नाटे दायलाह पेसतोर. पया ऊळाटु, बेद उकातुन ओर पोळ्द पेसनके ऊळिस मतोर, अदे उका ओरा मुनेह-मुनेह पेससोर अंदु, पया पेकाल मता लोता पोगोन अन्जि रोमता.

10 उका रोमतदिन ऊळिसि, ओरिहक बेचोनो गिर्दा वाता!

11 पया ओरु उका रोमतद लोतगा नेडतोर, अगा पेकानु, ओना तलोग मरियानु ऊळतोर, ऊळिसि पेकानाड काल्क अर्सि, ओरु ओन दंडुम अरतोर. ओसो ओरु तमाड सोमताड पेटिनु तेंडिसि, बंगरि, वेल्ला दाराता दूपमि, अतर्नेयु, इद्रमताड पेकाहकु वाटटोर. 12 पया वेन पेकान एरोद हक्कनोग, इदिन देवुळ पुन्जि “एरोद राजानके मल्स अनमाटु,” इन्जि ओरिहक कलाते कबुर वेहता. अदिहकु ओरु तमा देसेमतके दुसा अगादुहक पेसिस अतोर.

एरोद पेकोरिन हक्किहतोग

13 उकान ऊळवालोर अतापया ऊळाटु, योसेपिन उंदि देवतुल कलाते कलियिसि वेहता, “पेकान हक्कलाहि, एरोद राजाल कोज पेहकसोर मन्हतोग. अदिहके निमा तेदा, पेकानु, ओना तलिनु पोसि मिसर देसेमते विता. अहे अगडाहि मल्स वाटु इन्जि, नना नीक वेहनाहजोम, मीटु अगाने मन्हटु,” इन्जि वेहता.

14 अदिहक पया योसेपि सीता अरताहे पेकानु, ओना तलिन पोसि, नगकाडा-नगकाने मिसर देसेमते पेसिस विततोग.*

15 अहे ओरु बेहरोग एरोद राजाल हानाहजोम, अद देसेमतेन मतोर, पया मल्स वातोर. नना नावा मगिनु मिसर देसेमतगडाहि केयतन☆ इन्जि, वेल्लाडे वर्साना मुने देवुळबाबाल तना कबुरतोना संगे वेहचि. ओर मल्स वातस्के, अद कबुर करल आता.

16 ओर म्चुर मिसर देसेमते अतापया, उकान ऊळवालोर नाक नाळेह कीतोर इनजोर ऊळिसि, एरोद राजाल पकाय ओड आतोग। ओड आसि, उकान ऊळवालोरिन ताल्हकता वेलाता लेका कीसि, (वेग पुटटोग पेकाल रेंड वर्साहक

* 2:14 2:14 बेल्लेहेमताहि मिसर देसेम कमसेकम वारममेटा पयनम आंदु. ☆ 2:15 2:15 होशे 11:1

उड्लोग मनदनोग इन्जि, राजाल पुतोग. इद्रम गंता कीसि, वेग पेकाल बेल्लेहेमतेन इंजेक मनदनोग इन्जि,) बेल्लेहेमते ओसो तानाड एगरेताड नाहकने, बोर रेंड वर्सानोर ओसो ओरिहकाय उड्लोर पेकोर मतोर, ओरगा सीपय्केन लोहचि, ओरिनु कतमे हक्कनाह कीतोग।☆

17-18 देवुळता कबुरतोग यिर्मयाल वेल्लाड वर्साना मुने वेहतद मता, अद इह मन्हता:

रामा इनदनद नाटे, दुकमते आस्कनाड अळयनाड, केयनाड,

बेरा आल्का वेनदा वाता.

रागो तनाड पिलाड-पेकोर हातोर इन्जि अळयहता.

ओर हाताहक्क, अदु मेक्ने मनदा पगवो आंदु.☆

बेल्लेहेमतोर पेकोरिन हक्कतस्के इद पोल्लो करल आता.†

मिसरताहि मलयना

19 एरोद राजाल हातापया, मिसर देसेमते योसेपना लोतोर मनेके उंद देवतुल कलात कलियिसि ओन वेहता,

20 “योसेपि, पेकान हक्कलाह ऊळिंदुर, ओर हातोर. निमा इंजेके तेदिसि पेकानु, ओसो ओना तलिन पोसि, इस्रयेल देसेमते मल्स अन,” इता.

21 अदिहक पया ओग तेदिसि, पेकानु ओसो पेकाना तलिन पोसि, इस्रयेल देसेमते मल्स वातोग.

22 मति यहुदा पटटे अर्केलाल राजाल तना तपे बेरोग एरोदिना जागाते राजेम कीस्तोग, तेन कैजिसि ओग अद पटटे दायलाह रेयतोग. ओसो कलाते देवुळता कबुर दोर्कताहक्क, यहुदा पटटुन विळिसिसि गालिल पटटे अतोग.

23 अगा एव्सि ओगु नासरेत इनदनद (मरियाना) नाटे अन्जि जागा आतोग. “ओन नासरेततोग इनदनुर,” इद्रम देवुळता कबुरतोर, देवुळ लोहवाल राजाना लोप्पा मुने वेहच मतोर, अद इंजेके करल आता.

☆ 2:16 2:16 तोहचीतव पोल्लोड 12:4 ☆ 2:17-18 2:17-18 यिर्मयाह 31:15

† 2:17-18 2:17-18 इस्रयेल देसेमतोर याकुबि इनवाना कुट्टमळताहि पुट वातोर (पुटमुळ 32:28). याकुबना उड्ला मुते, अदे इद रागो, ओर येसु पुट वायनामुने रेंड अजर्क वर्साना कालमतोर मतोर. येसु पुटना आरुड न्हक्क वर्साना मुने बेबिलोन देसेमतोर सीपय्क वासि, इस्रयेल देसेमतुन बूळे कीतोर. अस्के रागोना कूळतोर वेल्लाटोरिन तमा देसेमतके दोहच ओतोर. वेरिन दोहच ओयना अगदे, रामा नाग मता. अद नाटे इद दुकमता पोल्लोतुन ऊळिसि, रागो तना गुमयातगा अळतप आस्ता, इद्रम यिर्मयाल कबुरतोग वेहन्देग. इंजेके येसुना कालमते बेल्लेहेमते मतोर रागोनाये जालपिलतुहक इद दुकम अरता, अदिहक यिर्मयाल रासतद पोल्लो ओसो उंद देवा करल आता.

3

एग मीहवाल योहन देवुळता कबुर वेहतहतोग
(मार्कल 1:2-8; लूकाल 3:1-9,15-17)

1 वेल्लाड वर्साड आताड, येसु बेर्सतोग. अव दियाने पापमताहि मिळन्दनद सीना इनजोर, लोकरिन देवुळता पेदिरते योहन इनवाल एते मीहन्दोग. वेगु यहुदा पटटा पेळ्हकल बूमते देवुळता कबुर वेहचोर वातोग.

2 “देवुळि मन्कलोरगा राजेम कीयनद कगो एवयलाह आता. अदिहक मीटु मीवा पापमताहि मिळिन्दसि देवुळतके वाटु,” इद्रम वेग वेहन्दोग.*

3 वेल्लाडे वर्साना मुने देवुळता कबुरतोग यसयाल इनवाल, पवित्र सास्रमते रासिस तासतोग, अद इह मन्हता,

पेळ्हकल बूमते केयवाना उंदि बेरा आल्का वेनदा वास्ता:

“सामि मीवा जीवातगा वायना इन्जि, ओना अगदुन तीर्हकाटु,

ओना वायनद अगदुन कसुम कीम्हटु.”*

इद्रम रासतोग. इंजेके योहन पेळ्हकल बूमते वातस्के, अद पोल्लो करल आता.

4 मुनेता कालमते एलियाल कबुरतोना लेहका, योहननाड केगयनाड केनकेनेताड, इतेके स्टुहकनाड केल्कने कोटटद गेंदे उहन्दोग, नंडटुहकु तोलाता पेटा दोहन्दोग. ओना तिडि इतेके पापेड, ओग्वेनेय अचोने मंदु.

5 वेना वेहता कबुरतुन केंजिसि, येस्सलेम सहरतोर, यहुदा पटटाड नाहकनोर, योर्दन बेरेगकचुलतोर, इद्रम वेल्लाटोरे वेनाड केंजलाह वांदुर.

6 ओर तमा कीता पापमतुन कबुल आसि,* योर्दन बेरेटगा वासि, योहनना कयदे देवुळता पेदिरते एग मीदुर*.

7 मति यहुदिराड पेदल्कना रेंड तुंगानोर, उयतुर परूसिर इनवालोर, उयतुर सदुकिर इनवालोर, वेर वेल्लाटोरे योहननके, माक वने एते मीहा इनजोर वातोर. मति योहन ओरिन इतोग, “ए वीसमतस्कना लेहकाडोरिर! पापमता अगदाहि देवुळतके मलवालेवा, (वेट देवुळता पेदिरते एग मीतेके), देवुळि ईयनद सिक्साताहि माट पिन्हट अरयकोम इनजोर बाराहक इहनिर?

* 3:2 3:2 बळयिर 13:24; 19:4 * 3:3 3:3 यशायाह 40:3; योहन 1:23 * 3:6

3:6 याकुब 5:16 * 3:6 3:6 देवुळता पेदिरते एग मीदुर इद रिखजतुन वेल्लाटोर “बप्टिस्मा” इन्हतोर.

8 अदिहके देवुळता पेदिरते एग मीयनामुने, मीवा पापमता अगदाहि मिळिन्दसि, सेतेमता कबळ कीस तोहाटु.✧

9 ओसो माट बह मतेकाय अब्रहम मुय्तोना कूळतोरुम, इतेके देवुळ आचतोर लोक्कुरोम, अदिहक माट पिसकोम इनजोर, मीट मुर्तिये विचर केमाटु. इह केंजाट, देवुळि अब्रहम मुय्तोहक पेकोरिन, इव बंडानगडाह वने पुटिह कीया पगयहता, पुनविरा?

10 ओसो ऊळाट, मराता मोदुदुन नळकलाहि, देवुळता कयदे मगस तयर मन्हता. बेद मरा बेसता काया आदो आयगा, तान नळिकस किसतगा वाटिसीयगा.

11 तमा पापमताहि मिळिन्दतोर इन्जि तोहतलाह, नना लोक्कुरिहकु देवुळता पेदिरते सिरप एते मीहवानन आंदन. मति नाक तेला बेहरोग ओबोर्ग डीसातोम मन्हतोग, ओग नावा पया वायनोग. ओना कादुन इटलाह वने नना ओप्पोन, अचोन नना उड्लोनन!✧ ओग देवुळता पवित्र जीवाते ओसो किसते, मीक मीहवाल आयनोग.✧

12 ओना कयदे एत मन्हता. ओग वंजिन एहचिसि, बेसतानु डोमेते दोसनोग, दोर्बेतुन बारा पिववद किसते बोळिससीयनोग, इद्रम मीक कीयनोग,” इन्जि योहन परसिरिन, सदुकिरिन इतोम.

देवुळता पेदिरते येसु एग मीस्तोग

(मार्कल 1:9-11; लूकाल 3:19-22)

13 अस्के पया येसु गालिल पटटाहि पेसिसि, योहनना कयदे देवुळता पेदिरते एग मीकन इन्जि, योर्दन बैरेटगा वातोम.

14 मति योहन येसुनु अह केमा इनजोरे, “नीवाय कयदे नना मीयना लेहका मन्जि, निमा नयके वातिन, इद बहु?” इनजोर योहन येसुन इतोम.

15 अस्के येसु इतोम, “अहे आयि, बाराहक इतेके देवुळ माकु बह कीयलाह ताना विचर मन्हता, अद मारतेक माक बेसु.” अदिहकु योहन “इंगो तेला!” इन्जि अहे कीतोम.

16 येसु एतगा मुळिन्दसि चट्टने पोगोन तेदतस्के ऊळाट, पोगोटा बूमि पड्डने आसि.✧देवुळता जीवा परेवा पिटेलेहका तनगा वास दळम अरतदिन, येसु ऊळतोम!✧

✧ 3:8 3:8 बळयिर 26:20 ✧ 3:11 3:11 योहन 1:20,27; बळयिर 13:25 ✧ 3:11 3:11 योहन 1:32-33; बळयिर 1:4-5; 11:16 ✧ 3:16 3:16 योहन 1:51; बळयिर 10:11 ✧ 3:16 3:16 योहन 1:32-33

17 पया पोगोटाहि देवुळता आल्का केंज वाता, “वेगे नावा जीवा कीतोम मगि, ✧ वेना लोप्पा नना पका गिर्दति महनन,” इद्रम वेनदा वाता. ✧

4

देयहकना मुक्याल येसुना पट ऊळिहता
(मार्कल 1:12-13; लूकाल 4:1-13)

1 अस्के देयहकना मुक्यानेनाहि येसुना पट ऊळना गावले इन्जि, देवुळता जीवा ओनु पेळ्हकल बूमते ओसीता. ✧

2 पया अगा रेंड वीसाड दियाड, नऱका-पियल उपस मताहकु, येसुहकु पकाय कऱव वसता.

3 अस्के देयहकना मुक्याल येसुना पट ऊळलाह, ओना एरे वास इता, “निमा देवुळता मगानिन मनाहकु, ✧ इव बंडानु आरिड मारियिह कीम,” इता.

4 मति ओग इतोम, “आयो, मन्कल सिरपि तिनदनद तिडटे पिसोम आस्तोम, मति देवुळता तोडटाहि पेसनद, उंद-उंद पोल्लोतुन केंजतेकेन पिसनोम, ✧ इद्रम देवुळता साऱ्म मन्हाता,” इतोम.

5-6 पया देयहकना मुक्याल ओनु पवित्र सहरतगा (इतेके येस्सलेमतगा) ओसि मंदिरता कुपोटगा ओन निल्लिह कीस इता, “निमा देवुळता मगानन इनजोर इहनिन इतेके, इळन डेया! नीक बाराय आयो आयगा, बाराहक इतेके:

नीक काप आडना इन्जि, देवुळि तनाड देवतुल्किनलोहतगा.

नीवाड काल्क चेट पेहचनायो इन्जि, अव नीकु पोगोन तमाड कऱकने एतनुड, ✧

इद्रम साऱ्म वेहतहता,” इनजोर देयहकना मुक्याल इता.

7 अस्के तान येसु इतोम, “आयो! (बयतळ कबळ कीतिक तेला, देवुळ नाक पिसिह कीयगा, इद्रम इन्जि)बोगे देवुळता पट ऊळनदायो, ✧ इह वने पवित्र साऱ्म वेहतहता,” इन्जि इतोम.

8 ताना पया देयहकना मुक्याल येसुनु उंद पका बेरा मेटाकोकतगा ओता, ओसि ओन्कु दुनियाताड सवे राजेहक, ओसो अविस्कना सोबातुन तोहता.

✧ 3:17 3:17 इपिससतोर 1:6 ✧ 3:17 3:17 1 योहन 5:6,9 ✧ 4:1 4:1 2 कुरिततोर 12:6-7 ✧ 4:3 4:3 मत्याल 16:16; 26:63; मार्कल 1:1; 14:61; लूकाल 22:70; योहन 3:16-18; 11:27; बळयिर 9:20; 13:33; रोम सहरतोर 1:3-4 ✧ 4:4 4:4 व्यवस्थाविकरण 8:3 ✧ 4:5-6 4:5-6 देवुळताड पाटाड 91:11-12 ✧ 4:7 4:7 व्यवस्थाविकरण 6:16

9 तोहचि येसुन इता, “ऊळा, इव पूरा नावाडे आंदुडः. निमा नावाडः काल्क अर्सिं नाक मोळकतिन इतेके, नना नीकु इव कतमे दिसनवु ईकन,” इता.

10 अस्के येसु तान इतोग, “एय देयमतिन, निमा इगडाहि विता, बाराहक इतेके देवुळतुने मोळकना, तानाये माळना कीयना, इद्रम साश्रम वेहतहता.”

11 पया देयहकना मुक्याल ओन विळिसस अता. तेना पया ऊळाट, देवतुल्क अगा वासि, येसुना जीवातुन सितुर कीयलाह, ओसो ओना पिसवगता तिडि ईसि, ओना सेवा कीताडः.

येसु गालिल पटटे देवुळता पोल्लो वेहतहतोग

12 अस्के पया योहनिन जेल ओस मतोर इन्जि, येसु केंजतोग. तेन केंजिसि, ओग यहदा पट विळिससि गालिल पटटे तना नाग नासरेत अतोग.

13 पया नासरेत नाटुन विळिसस, कापेर्नाग मनदलाह अतोग. इद नागु गालिल समदुरकचुल मता, इद एरियातुन मुनेता कालमते जाबलुन-नाप्तलि इंदुर.

14 अह आतस्के, वेल्लाडः वर्साडः मुने, यसयाल इनवाल देवुळता कबुरतोग, बेद कबुर वेहच मतोग, अद करल आता:

15 योर्दन बेरेटा अबर बाजे मनदनद, गालिल समदुरकचुदा जाबलुन-नाप्तलिना बूमते,

गालिल इनदनद यहदि आयवोराबूमते

16 ईकळते उदतपु पापमते मतोर, देवुळता बेरा वेहच ऊळनुर.

बेगा लोकर देवुळता जीवालेवा हातप मन्हतोर, अगाने ताना वेहच दीचगा.

17 अस्केडाहि देवुळता पोल्लो येसु वेहता बोटटोग: “देवुळि मन्कलोरगा राजेम कीयनद कगो एवयलाह आता. अदिहक मीटु मीवा पापमताहि मिळिन्दसि, देवुळतके वाटु,” इद्रम वेग वेहन्दोग.

मुनेतोर येसुनाडः कगयवालोर

(मार्कल 1:16-20)

18 उंदि दिया येसु गालिल समदुरकचुलिये ताकसोर अनेके, सिमोनि, आंद्रेयाल वेर तमोग इर्विरिन ऊळतोग (सिमोनना दुस्रा पेदिरि पत्रु मता). वेर मीन्क पोयवालोर, तमाडः वदिडः समदुरलोप्पा आहन्दुर.

☆ 4:10 4:10 व्यवस्थाविवरण 6:13 ☆ 4:10 4:10 व्यवस्थाविवरण 10:20 ☆ 4:12 4:12 मार्कल 1:14; लूकाल 4:14 ☆ 4:16 4:16 यशायाह 9:1-2 ☆ 4:17 4:17 मार्कल 1:15; मत्याल 3:2

19 येसु अस्के ओरिन इतोग, “दट नावा संगे. मीट इचानाह मीन्क पोयंदिर, मति इंजेके मीटु मन्कलोरिन नयगा तवालोरिर आयकिर, अद्रम नना मीक कीकन, वाटु,” इतोग.

20 इदिन केंजिसि, वदिन अगान विळिसिसि, वेर तमोग इर्वुर येसुना संगे अतोर.

21 अगडाहि पेसिस मुनेह अनेके, ओसो जेबेदि इनवानाड इर्वुर मग्कु, याकुबि ओसो ओर्वोग योहनि, वेर दिसतोर. वेरू तमा तपेना संगे ओडातगा उदिसि, तमाड वदिन ओर्कुल कीयलाह आसि. ओरिन वने “नावा संगे वाट,” इनजोर येसु केयतोग.

22 केयतस्के चट्नेन वेरू ओडातुन, तमा तपेन अगान विळिसिसि, येसुना संगे अतोर.

येसु दुकिनोरिन सत्रे कीस्तोग

23 पया ओराड पार्तनाताड लोहकनगा देवुळता पोल्लो कागहचौर, देवुळि लोकरगा राजेम कीयनदिना लोप्पा बेसता कबुर पोकुर कीसोर, ☆ अहे लोकराड सबे रोगहकिन, दुकिनु सत्रे कीसोर, पूरा गालिलमॅड येसु तनाड कगयवालोर बार तिरियतोर. ☆

24 येसुनाड कीताड कबस्क पूरा सुरिया पटमॅड ☆ आबुर आताड. अस्के सबे रीतिनाड रोगहकने ऊटेम आस मतोर, कुर्मुटप आतोर, पटापुटा नोयनद दुकतोर ओसो देयहक पोयतोर, कुळिन्दल रोगहकनोर, कय्क-काल्क वागतोर, इद्रम सबे रोगहकनोरिन येसुनके ततोर. ततस्के येसु सबेटोरिन सत्रे कीसीतोग.

25 पया गालिल, दाकपालिस, यहूदा, योर्दन बेरेटा अबरता बूमि, इव पटिनाहि, अहे येस्सलेम सहरताहि लोकर, गोहडिनाड गोहडिड येसुना पयाह अंदुर. ☆

5

1 अस्के पया अद मांदतुन ऊळिसि, येसु गुड्रापोगोन अतोग, अन्जि कागहतलाह उदतोग. ओग उदतस्के, ओनाड कगयवालोर ओनगा वातोर.

2 पया येसु ओरिन कागहता बोटोग.

देवुळता देव्वाताड पोल्लोड
(लूकाल 6:20-23)

☆ 4:23 4:23 बळयिर 1:3; 20:25; 28:23,31 ☆ 4:23 4:23 मार्कल 1:39; बळयिर 10:37-38 ☆ 4:24 4:24 मार्कल 7:26; लूकाल 2:2; बळयिर 15:23; 18:18; 20:3; 21:3; गलातितोर 1:21 ☆ 4:25 4:25 मार्कल 3:7-8

3 “बोर माट पापमतोरोम इन्जि देवुळतुन पर्हीकिहतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. देवुळबाबाल अद्रमतोरिहके राजाल आस्तोग.

4 “बोर दुकमते अळयहतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. देवुळि ओरिन मानेह कीयगा.

5 “बोर माट उडुलोरोम इन्हतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. देवुळ पूना बूम पुटिह कीयगा अस्के, ओरिहके आयगा.

6 “देवुळता सेतेमते ताकलाह बोर उनडा वसतप अहे कग्विहक आतप मन्हतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. देवुळि ओरिन पंजिह कीयगा.

7 “बोर दुसोरिन जीवा लोपतप मन्हतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. ओरिन इंका देवुळ जीवा लोपतप मनदगा.✧

8 “बोर तमाड जीवाड देवुळतगाने तासिहतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. बेस्काय उंद दिया ओर देवुळतुन ऊळनुर.✧

9 “बोर लोकुरा कौटेतुन माय्पिह कीसि, गूनम कीयलाह ऊळिहतोर, ओर देवुळता देव्यातोर. ओरिन देवुळि नावाड मगक-मयास्कनिर इनदगा.✧

10 “बोरिहक देवुळता सेतेमते ताकनेनाहक दुसोर तिपल कीस्तोर, ओर देवुळता देव्यातोर.✧ देवुळबाबाल अद्रमतोरिहके राजाल आस्तोग.

11 “नावा पेदिर मीक अरताहक लोकुर बेस्के मीकु पास्कनुर, तिपल कीयनुर, अहे मीवा अडम मताड-लेवाड जोल कूदिड वळहकनुर, अस्के मीट देवुळता देव्यातोरि.✧

12 अवटे मीट गिर्दाते एंदना-पागना कीम्हट, बाराहक इतेके देवुळदीपते देवुळि मीकु बेरा इनम ईयगा.✧ मीवा मुनेतोर देवुळता कबुर वेहवालोर पेदल्किहक अद्रमलेहकाने विरुद वाता,✧ ओरा पोगोन वने देवुळि गिर्दा आंद.✧

बूमता ओवुरि, दुनियाता वेहचि

13 “(इह केंजाट, मीट ओवुर तिडटगा वाटटाहके मिटस आस्ता, ओसो अद अवो वने. अद्रमे) मीटे इद बूमता ओवुरलेहका आंदिर. (दुनियातोर लाग्वा बुद

✧ 5:7 5:7 याकुब 2:13 ✧ 5:8 5:8 तोहचीतव पोल्लोड 22:4 ✧ 5:9 5:9 रोम सहरतोर 8:14 ✧ 5:10 5:10 याकुब 5:11; 1 पत्र 3:14 ✧ 5:11 5:11 1 पत्र 4:14 ✧ 5:12 5:11-12 पिलिपितोर 1:29; इब्रितोर 10:34 ✧ 5:12 5:12 2 इतिहास 36:15-16; मत्याल 23:31,37; बळयिर 7:52; 1 तिसलुनितोर 2:15 ✧ 5:12 5:10-12 10:22; 24:9; मार्कल 13:13; लूकाल 21:12,17; योहन 15:18-21; 16:33; 17:14; बळयिर 5:41; रोम सहरतोर 5:3; 2 तिमोति 3:12; याकुब 1:2; 1 योहन 3:13

वीळनदायो इन्जि, मीट सेतेमताड कबस्क कीम्हट्ट.) मति ओवुरता मिटस अतु बार इतेके, अद ओवुर मुनेतलेहका ओसो आयगाया? पया अदिन पलते पोहचीतस्के, मन्कलोर काल्कने ओयकना-विहकना कीतस्के, ताना बातय कबळ अरवो. ✨

14 “मेटापोगोन उदता सहर नग्का-पियल सबेटोरिहक दिसिहता, मको, अद्रमलेहका मीटे इद दुनियाता वेहचलेहका आंदिर.

15 चिमलि नीर्विह कीसि, बह डूटलोप्पा तासिहतोरा? आयो, तान बोव्लापोगोन तासतस्के, लोन अंता वेहच आस्ता. ✨

16 इद्रमलेहका मीवाड सेतेम कबस्क लोकरा मुनेह वेहचलेहका दिसिड. अस्के ओर अव कबस्किन ऊळिसि, देवुळदीपते मनवाल मीवा बाबान मान इयनुर. ✨

अडोना लोप्पा काऱ्हमुळि

17 “मोसानाड अडोन, अहे देवुळता कबुरतोरा साङ्गमतुन, पाय्पिह कीयलाह नना वातन, इद्रम मीट्ट मुर्तिय विचर केमाट्ट. नना इतेक पाय्पिह कीयलाह आयो, मति साङ्गमतुन पूरा करल कीयलाह वातन. ✨

18 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, पोगोटा बूमि, इळता बूमि बूळेम आनाहजोम, पूरा साङ्गम करल आयवालेवा, अडोना साङ्गमते रासतविनग्डाहि उंद गीता, * उंद सुनेतेला मायो आयगा.

19 अदिहकु बोराय इचीटा अडोतुन माळोर, ओसो दुसोरिन वने अहे तमा मतप काऱ्हतहतोर, ओरु देवुळ राजेम कीयना लोकरगा, सबेटोरिहक उडूलोर आयनुर. ✨ मति बोर इव अडोनु माळिहतोर, ओसो अहे काऱ्हतहतोर, ओरु देवुळ राजेम कीयना लोकरगा बेरोर आयनुर.

20 इंजेके साङ्गमगूस, परसिर देवुळता पोल्लोतुन कर्तुळते नोमिहतोर इहनिर बहे. मति नना मीकु वेहतहनन इतेके, वेरिहकाय वीळिस मीट देवुळता पोल्लोतुन माळवालेवा, मीकु देवुळ राजेम कीयना लोकरगा जागा दोर्को आयगा.

ओडता लोप्पा काऱ्हमुळि

21 “ निमा बोने हक्कनायो. ✨ हक्कवाल नेयम जोकना सिक्सातगा अरयनोग, ’ इद्रम देवुळि मुनेतोर पेदल्किन वेहच मता, तेन मीट पुतिरे.

✨ 5:13 5:13 मार्कल 9:50; लुकाल 14:34-35 ✨ 5:15 5:15 मार्कल 4:21; लुकाल 8:16 ✨ 5:16 5:16 योहन 15:8; 2 कुरिततोर 9:12-13; पिलिपितोर 2:15; 2 तिसलुनितोर 1:12; 1 पत्र 2:12 ✨ 5:17 5:17 रोम सहरतोर 3:31 * 5:18 5:18 गीता इतेके रेसा. ✨ 5:19 5:19 याकुब 2:10 ✨ 5:21 5:21 पेसमुळि 20:13; व्यवस्थाविवरण 5:17

22 मति इंजेके नना मीक वेहतहनन, बोग तना ऐंगेटोनु [उगसे†] ओड कीस्तोग, ओग वने देवुळता नेयम जोकना सिक्सातगा अरयनोग. ओसो बोग तना ऐंगेटोना कदर रेहतहतोग, ओगु यहुदि जाततोराइ पेदल्कना बेरा कोरटटगा दांड निहतनोग. ओसो बोग दुस्रोनु 'एय, पिसा-बयतळि!' इद्रम इन्हतोग, ओगु देयहकना मळगना किसबटटा सिक्सातुहक ओजनोग.☆

23-24 “अदिनेनाहकु ओकावेला निमा नीवा कोडि मंदिरता गर्यातगा वाटलाह ओयहनन, अस्के बोग विस्वसि नीवा अडम गुरागुरा मन्हतोग इन्जि, अगा तेना सीता बार नीक वाता इतेके, नीवा कोडि गर्यामुनेह अगाने अहे तासा, अह कीस पेसिस अन. मुने नीवा अडमतोग विस्वसिना संगे ईनाह-आनाह कलियिसि, गूनम आम्हट्ट. पया अगडाह मल्स वासि, नीवा कोड वाटा.

25 “निमा नीक कसुर ओपवाल बार नेयम केवानके अनेकेन, अस्केने ओना ओडतुन रेहतलाहि, ओग बाताल ताल्हकनोग, आतल कीम. अह केविन इतेके, ओग कसुर ओपवाल नीक नेयम केवाना कयदे ईयनोग, वेग पया नीकु पोलिसिना कयदे ईयनोग, अहे निमा जेललोप्पा दाकिन.

26 इह केंजा, नीक सेतेम वेहतहनन, निमा आक्रिते कोतातुहक कोता जोळे केवालेवा, अगडाहि मुर्तिय पलते पेस पगविन आयकिन.

सिङ्गि-साट्याल वेरा लोप्पा काःहमुळि

27 “साट्याल कबळ कीयनद आयो,☆ इद्रमता अडो मीट मोसा मुयतोना साम्रमताह केंजतिर.

28 नना मात्रम मीक वेहतहनन, बोगाय बेदे आंचानके साट्याल विचरते ऊळिहतोग, ओगु तना जीवाते तान कवतोगे.

29 अदिनेनाहक नीवा विचरतगा, कोंडाते ऊळिस पापम कीयलाह आतेके, कोंडातुन बोगाय पेःहचीतेक आवालि, इद्रम निमा पापम आयमाकि इन्जि जिद कीमु. बाराहक इतेके नीवा पूरा मेंदुलि, देयमदीपता अमेसाता सिक्सातगा दायना वाटो, नीवा मेंदुदा उंदि कोंडा बूळेम आयना, इद नीके पायदाता.

30 अद्रमे नीवा विचरते कयदे बार पापम कीयलाह आतिन इतेके, कयदुन बोगाय डायिस पोहचीतेक बेस आवालि, इद्रम निमा पापम आयमाकि इन्जि, जिद कीमु.

† 5:22 5:22 उगसे इद पोल्लो सबेट्टक पाळनाड मोदुल कागदेहकने वावो. ☆ 5:22 5:22 याकुब 1:20; 3:6; 1 योहन 3:15 ☆ 5:27 5:27 पेसमुळि 20:14; व्यवस्थाविवरण 5:18

बाराहक इतेके नीवा पूरा मेंदुलि, देयमदीपता अमेसाता सिक्सातगा दायना वाटो, नीवा मेंदुदा उंदि कय बूळेम आयना, इद नीके पायदाता.

मुतेन देहचीयना

31 “बोग तना मुतेन विळिससीस्तोग, ओगु तान्क कळपाकग देहतनद सीटि रासिसीयना, ✨ इद्रम मोसानाड अडोने वेहतद मन्हता.

32 नना मात्रम मीक वेहतहनन, मुते दुसोन कववालेवा, बोगाय तना मुतेनु देहचीस्तोग, तेला मति देवुळता मुनेह, अदु ओना मुते इंका मन्हताये. अदिहकु अदु दुस्रोन्क आतेके, ओर इर्वुर आसि देवुळता मुनेह सिंङ्गि-साट्याल आतोरे. इद्रमि आंचाना मुनेतोग मुजो तान देहचीतस्के, तान सिंङ्गि आनाह कीस्तोग. ✨

किरियाड-कोस्क

33 “देवुळता मुनेह कीतद किरियातुन मागडमा, मति तान करल कीमु, ✨ इन्जि मुनेतोर पेदल्किन मोसानाड अडोने वेहतद मता, तेन ओसो मीट केंजतिर.

34 नना मात्रम मीक वेहतहनन, किरिया ओतनाय आयो! देवुळदीपता वने किरिया ओतमाटु, बाराहक इतेके देवुळ अगा राजेम कीयलाह उदिहता.

35 अहे बूम आयि इनजोर, बूमतुन बह ओतमाटु, बाराहक इतेके अदु देवुळ राजेम कीयना लोकर मनदना जागा आंदु. येस्सलेमतुन वने ओतमाटु, बाराहक इतेके अद बेहरा देवुळराजाना सहर आंदु.

36 किरिया इनजोरे तलातुन बह इटमा, बाराहक इतेके निमा उंदाय नीवा तलाता केदुन पिळसे केलु, कार्यल केलु कीयाय पगविन, सबे देवुळताये कयदे मन्हता.

37 इतेके मीवा वळहकमुळि इंगो इतेक इंगो, आयो इतेक आयो, कीयना मतेके इंगो कीकन इनु, कीयना लेवेक इसि केवोन इनु, इचोने मनदना गावले. इविस्किहक वीळिस एक्वा पोल्लोड (किरियाड-कोस्क, ओतना) देयहकनाड‡ आस्ताड. ✨

कोदा पोयतना (लूकाल 6:29-30)

✨ 5:31 5:31 व्यवस्थाविवरण 24:1 ✨ 5:32 5:32 मार्कल 10:11-12; लूकाल 16:18; 1 कुरिततोर 7:10 ✨ 5:33 5:33 लैव्यवस्था 19:12; गिनती 30:2; व्यवस्थाविवरण 23:21 ‡ 5:37 5:37 देयहकनाड मोदुल कागिदते “लाग्वदिनाड”. ✨ 5:37 5:34-37 याकुब 5:12

38 “बोगाय नीवा कोंडातुन पेहतेके, ओना कोंडातुन पेहतनदु, बोगाय नीवा पदुन ओगहतेके, ओना पदुन ओगहतनदु, ✧ इह वेहतदिन मीट मोसानाड अडोने केंजतिर.

39 नना मात्रम मीक वेहतहनन, बोग नीक कोटे कीस्तोग, ओना अडम दायनायो. बोगाय नीवा तिनळ बुकातुन चापुळ ईतेके, दावळ बुकातुन वने चापुळ ईयलाह ईमु.

40 बोगाय नीक कचिरतगा ओसि, नेयम देहवाना मुनेह नीवा केगता आडतुन ओयकन इनदनोग, ओन्कु निमा नीवा केगता कोटजगातुन वने ओयलाह ईमु.

41 अद्रमे बोग सीपय नीक बीगर पोसिह कीसि, वेळेटुन पोसि, दोबेड-नूकेड कीसोरे कोसमेंड ओतेके, ओना संगे निमा रेंड कोस्क जागा अनु.

42 बोगाय नीक बातालाय ताल्हकतेके, ओन्कु अद ईमु. अहे बोगाय नियगडाहि करा ताल्हकनोग, ओन्क ईयलाह निमा पेके-मुनेह आयमा.

कोटुलतोरा नडुमि गूनम तोहतना
(लूकाल 6:27-28,32-36)

43 “नीवा ऐगोटोनु जीवा कीम, ✧ कोटुलतोन बार अडम ऊळा, इद्रम मीक कागहवालोर वेहचि, तेन मीट केंजतिर.

44 मति नना मीक वेहतहनन, मीट मीवाड कोटुलतोरिन वने जीवा कीम्हट्ट, ओसो बोर मीक तिपल कीस्तोर, ओर बेस पिसिर इनजोरे, देवुळतुन कोळ्व कीसोर ताल्हकाट. ✧

45 बाराहक इतेके मीवा देवुळबाबाल तना पोळद पेहचि, नेहनोरिहक, लाग्वोरिहक, सबेटोरिहक वेहच ईस्तोग. अहे सेतेमतोरिहक, पापमतोरिहक, तना पेग अर्हचीस्तोग. ✧ अद्रमलेहका मीट वने ओना लेहका, मीवा कोटुलतोरिन जीवा कीतेके, मीवा पोगोटोग बाबानाड मगक-मयास्क आयहनिर इन्जि, सबेटोरिहक दिसकिर. ✧

46 बोर मीक जीवा कीस्तोर, सिरप ओरिने मीट जीवा कीतिर इतेके, मीक देवुळि बाताल इनम ईयगा? सिद्वा एनवालोर मुळ्हेर वने अहे कीस्तोरा, केवोर?

47 मीटु सिरप मीवाड गोततोरा संगे बेस तिरियतिर इतेके, विस्वस केवोरा, मीवा परक पया बाताल? देवुळतुन पुनवोर वने अहे कीस्तोरा, केवोर?

✧ 5:38 5:38 पेमसुळि 21:24; लैव्यव्यवस्था 24:20 ✧ 5:43 5:43 लैव्यव्यवस्था 19:18

✧ 5:44 5:44 रोम सहरतोर 12:14,20-21; 1 कुरिततोर 4:12; 1 तिसलुनितोर 5:15; 1 पत्र 3:9; 1 योहन 4:21 ✧ 5:45 5:45 अय्यूब 5:10; देवुळताड पाटाड 65:10-13; बळयिर 14:17 ✧ 5:45 5:45 पिलिपितोर 2:15

48 अदिहक बेद्रम मीवा देवुळदीपतोग बाबाल पूरा सेतेम मन्हतोग, अद्रम मीट वने पूरा सेतेमते ताकाट.✧

6

दर्मम कीयना

1 “मन्कलोर ऊळिस मीक मान ईयनुर, इद विचरते मीट मीवा दर्मम ओरा मुनेह केमाट. कीतिर इतेके मीवा देवुळदीपतोग बाबानगा, मीकु बाताले इनम दोर्को आयगा, अदिहके अह बेस्केन केमाट.

2 मन्कनेनाहि माकु मान-पान दोर्कना इन्जि, सोड केवालोर पार्तनाताड लोहकने ओसो अगिनगा सबेटोरिहक दिसनाह, इद्रमता दर्मम कीस्तोर. इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, ओरिहक तमा इनम (सिरप लोकुराय मान) पूरा दोर्कतपे मन्हता. मति मीट ओरा लेहका सबेटोरिहक दिसना इन्जि, डोल पासोरे दर्मम केमाट.✧

3 मीट बेस्के दर्मम कीयहनिर अस्के, मीवा ऐगे मतोरु बोरे मुर्तिय पुनदनायो.

4 मीवा दर्मम बोन्के तोहवा केमेन ईयना, अस्के मीवा दिसवद कबळतुन ऊळवाल बाबाल मीक इनम ईयनोग.

पार्तना बेद्रम कीयना

5 “मीट बेस्के देवुळतुन पार्तना कीयलाह दायहनिर अस्के, सोड केवालोर लेहका मनमाट. बाराहक इतेके ओरु माक लोकुर ऊळिस मान ईयनुर इन्जि, पार्तनाताड लोहकने ओसो अगिनाड म्लानगा निचि, पार्तना कीयलाह ओरिहक गिर्दा वास्ता. इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, ओर तमा इनमतुन (इतेके सिरप लोकुराय मानतुन) पूरा दोर्किह कीतोर.

6 मति मीट बेस्के देवुळता संगे वळहकलाह इनजोर दायहनिर अस्के, मीवा लोनलोप्पा नेडाट, नेडिसि तेलपतुन केहचि, मीट बोन्के दिसवा, मीवा देवुळदीपतोग बाबाना संगे वळहकाट. अस्के मीवा दिसवद कबळतुन ऊळवाल बाबाल मीक इनम ईयनोग.

7 ओसो मीट देवुळता संगे वळहकनेके देवुळतुन पुनवोरा लेहका पिचुळ-पिचुळ वळहकमाट. ‘माट वेल्लाडे वळहकतल, इतेके मावा कोळवतुन देवुळ केंजगा,’ इद्रम ओरिहक आस्ता.

8 मीक बाताल गावले मन्हता, तान मीट ताल्हकनामुनेन, मीवा बाबाल पुन्जिये मन्हतोग. अदिहके मीट देवुळतुन पुनवोरा लेहका, पिचुळ-पिचुळ वळ्हकमाट बह!

9 अदिनेनाहक देवुळता संगे बाताड वळ्हकनवु, अविन मोदुल कीसि मीकु पुन्पिह कीसीय्हनन, अव इहलेहका मन्हताड:

जोहर सामि, मावा देवुळदीपतोग बाबानिन,✧

सबेटोर नीवा पेदिरतुन मान ईयिर.

10 बेद्रम नीवा दीपतोर नीवाड केंजिहतोर,
अहे इद बूमतोर वने नीवाड केंजिर इन्जि,

इद बूमते नीवा राजेम निल्लिह कीमु.

11 मावा दिनमता तिडि नेंड माक ईमु.

12 ओसो बह माट मावा अडम मता कसुरतोरिन मापि कीतोम,

अहु मावाड कसुरकिन मापि कीमु.

13 ओसो कंदाता वेलाते माक पापमते अर्हमा,

मति माक देयहकना मुक्यानाहि* पिसिह कीमु.✧

[राजेमि, लावु, डीसाड इव अमेसाताड नीवाडे मन्हताड.✧ माट ताल्हकतप आयि.†]”

14 “ओकावेला मीट लोकरा कसुरतुन मापि कीतिर इतेके, मीवा पोगोटोग बाबाल मीवा कसुरतुन वने मापि कीयनोग.

15 मति ओकावेला मीट लोकरिन मापि केविर इतेके, मीवा पोगोटोग बाबाल वने, मीवा कसुरतुन मापि केवोग आयनोग.✧

उपस बेद्रम कीयना

16 “मीट बेस्के उपस कीय्हनिर अस्के, सोड केवालोर लेहका मीवा मोकम सोळसोळ आयमाकि. माट उपस कीसोर महनोम, इद्रम लोकर ऊळिस माक मान ईयनुर इन्जि, ओरु तमाड तोडिड वागिह कीस्तोर. इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, लोकरा मान, अचोने ओरा इनम!

✧ 6:9 6:9 1 पत्र 1:17 * 6:13 6:13 देयहकना मुक्यानाहि मोदुल कागिदते “लाग्वदिनाहि”, देयहकना मुक्यानु “लाग्वदु” वने इन्हतोर. ✧ 6:13 6:9-13 लूकाल 11:2-4 ✧ 6:13 6:13 तोहचीतव पोल्लोड 1:6 † 6:13 6:13 राजेमि, लावु, डीसाड इव अमेसाताड नीवाडे मन्हताड. माट ताल्हकतप आयि. सबेटक पाळनाड मोदुल काग्देहकनगा इद पोल्लो दोर्को. ✧ 6:15 6:14-15 मार्कल 11:25-26; इपिसुसतोर 4:32

17 मति मीट बेस्के उपस कीयहनिर अस्के, तितोरा लेहका एग मीसि, नेय ओकिस तला ऊळाटु.

18 बाराहक इतेके मीवा उपस लोकरिहक दिसनायो, सिरप मीवा दिसवोग बाबाले ऊळना. अस्के मीवा दिसवा कबळतुन ऊळवाल बाबाल मीक इनम ईयनोग.

मालसोमता लोप्पा काऱ्हमुळि

19 “मीटु मियेनाहकु इद बूमते वेल्ला मालसोम गुम केमाटु. इगा एल्म तिन्हता, सिलुम पोयहता, ओसो कलेर लोतुन विर्हिचि कलिहतोर.

20 मति इद बूमते मालसोम गुम केवा, देवुळतेनाहकु इहे ताकना इन्जि, बेस्केन मारवद मालसोम मियेनाहकु देवुळदीपते गुम आयगा. अगा एल्म तिनो, सिलुम पोयो, कलेर कलोर.✧

21 नना मीक बाराहक वेहतहनन इतेके, बेगा मीवा मालसोम मनदगा (देवुळदीपते मनि, इद बूमते मनि), अगाने मीवा सीता वने मनदगा.✧

22 “मीवा कौडा मीवा मेंदुदा वेहचलेहका आंदु. मीवा नद्र देवुळतके मतेक अचोन, मीवा लोप्पा पूरा वेहच मनदगा.

23 मति मीवा नद्र देवुळतके इलवेके, मीवा लोप्पा पूरा ईकळे मनदगा. अदिनेनाहकु मीवा लोप्पा मनदनद वेहचि ओकावेला ईकळ बार आता इतेके, अद ईकळि सिडापडाता मुर्गीगाता आयगा!✧

24 “बोगाय इर्वुर मालकालोरा सेवा-साकुर कीया पगवोग. बाराहक इतेके ओगु ओर्विन बार कोटुल कीयनोग, ओर्विन बार जीवा कीयनोग. इलवेके ओगु ओर्विना पोल्लो केंजनोग, ओर्विना पोल्लो बार केंजोग आयनोग.✧ अद्रमे मीट वने मालसोमु ओसो देवुळि, इव रेंडिना सेवा मुर्तिय कीया पगविर.✧

25 “अदिहके नना मीक वेहतहनन इतेके, पिसमुळतेनाहक माट बाताड तिनदकोम, उनडकोम, ओसो मीवा मेंदुलतेनाहकु माट बाताड केगयकोम इनजोरे, मीट आलिह कीसोर मनमाटु.✧ मीवा जीवा सिरप तिनदलाहे, मेंदुल सिरप गेंदेड केगयलाहे मन्हताया?

26 पगियनाड पिटेनके ऊळाट, अले! अव वीतोड वने, कोयोड वने, अहे डोमेने गुम केवोड वने. तेला मति मीवा देवुळदीपतोग बाबाल अविस्किहक तिडि

✧ 6:20 6:19-20 1 तिमेति 6:19; याकुब 5:2 ✧ 6:21 6:20-21 लूकाल 12:33-34

✧ 6:23 6:23 लूकाल 11:34-36 ✧ 6:24 6:24 रोम सहरतोर 6:18-20 ✧ 6:24

6:24 लूकाल 16:13; याकुब 4:4 ✧ 6:25 6:25 पिलिपितोर 4:6; 1 पत्रु 5:7

ईस्तोग. देवुळता मुनेह अविस्किहकाय वीळिस, मीट एक्वा मोलातोरिर आंदिर, इतेके निटमे देवुळि मीवा पिसवगतुन सीता कीयगाये.

27 तिनदना-उनडना, इविनलोप्पा आलिह कीसोर मीवा पिसना-पिसवगता उंद पूटा वने मीट वीळिह कीया पगविर‡. पगयकिरा?

28 “अद्रमे मीटु गेंदेना लोप्पा बाराहकु आलिह कीसोर म्हनिर? इव सोबाताड गेळापुगेहकिन ऊळाट अले, अव बहु वलियताड! नना मीक वेहतहनन, अव कहटेम केवोड, नूदे गेंदेड अर्होड वने.

29 तेला मति साल्मोन राजाल पका सोबाता राजजगा मलियतस्के वने, अव पुगेहकना सोबाता बराबर बेस्केन एव्वोग!

30 इंजेके गेळापुगेहक नेंड मन्हताड, नाळ बूळेम आस्ताड. एय विस्वस इलवोरिर, इद्रमता रोंडातुन देवुळि इचोन बेसताड केगयनाड उहपिह कीसीस्ता इतेके, मीक अदु बेचोन कासा कीसि, गेंदे केऽपिह कीसीयगा! इयगाया, एवो?

31 अदिहके बाताड तिनदकोम, उनडकोम, केगयकोम, इविना लोप्पा मीट आलिह कीसोर मनमाटु.✧

32 देवुळतुन पुनवोर इसि, इव कतमे दोर्किह कीयलाह वितापुंडा आस्तोर. मति इव सबेटव मीक गावले मन्हताड, तेन मीवा देवुळदीपतोग बाबाल पुन्जिये मन्हतोग.

33 देवुळि मीवा नडुमि राजेम कीयना इतेके, ताना सेतेमतुन मीट सबेटविहक मुने, इदे मोदुल पोल्लो इन्जि पर्हकाटु. अह पर्हकतिर इतेके, मीक बाताड गावले मन्हताड, अव कतमे देवुळि मीक इयगा.✧

34 नाळ बाताल आयगा, तेन आलिह कीसोर मनमाटु. नाळता सीता नाळि! नेटा रंदि, नेटुहक वेल्लाय मन्हता.

7

दुस्रोरा तप तोहतना लोप्पा
(लूकाल 6:37-38,41-42)

1 “दुस्रोरा तप तोहमाटु, तोहतिर इतेके देवुळ वने मीवा तप तोहतगा.✧

‡ 6:27 6:27 मीवा पिसना-पिसवगता उंद पूटा वने मीट वीळिह कीया पगविर “मीवा निल्हकतुन मीट मुर्तिय वीळिह कीया पगविर,” इद अर्तम वने आया पगयहता. ✧ 6:31 6:31 1 तिमोति 6:8 ✧ 6:33 6:33 1 तिमोति 4:8 ✧ 7:1 7:1 रोम सहरतोर 2:1; 14:13; 1 कुरिततोर 4:5; याकुब 4:11

2 बाराहक इतेके, दुस्रो रिन बह मीट तप तोहतहनिर, अहे देवुळि मीक वने तप तोहतगा. अहे बेद गोट्टाते मीट दुस्रो रिन कहच ईयहनिर (इतेके इळन अर्हतहनिर), अदे गोट्टाते देवुळि मीक वने कहच ईयगा.

3 निमा नीवा कौडाते मनदनद इळपेलेहकाडा बेरा तपतुन सीता केवा, नीवा गोतयाना कौडाता पोडलेहकाडा इचीटा तपतुन बाराहक ऊळिहनिन?

4 नीवाय कौडाता इळपेतुन ऊळवा, नीवा कौडाता पोडि तेंडलाह ईम नाकु इन्जि, निमा नीवा गोतयान बह इनदा पगयकिन?

5 एय सोड केवानिन! मुने निमा नीवा कौडाता इळपेतुन तेंडा. ताना पया नीवा गोतयाना कौडाता पोडि तेंडलाह, बेस तोवया पगयकिन.

6 “बोर देवुळताड पोल्लोनु पोहचीतप ऊळिहतोर, ओरिहकु* मीट पका दाराताड मोतिना लेहकाडाड देवुळताड पवित्र मनदनव पोल्लोड वेहमाट.† मीट वेहतिर इतेके, ओर पदिना लेहका अव पोल्लोनु ओयकेड-विहकेड कीयनुर. ओसो नयकना लेहका मीक कस्किसि पिळहपळ कीयनुर.

पार्तना कीयना लोप्पा
(लूकाल 11:9-13)

7 “ताल्हकसोर मतेके ईकन, पर्हकसोर मतेके दोर्कगा, तेलप कोहकसोर मतेके तेगयकन’ इन्जि, देवुळ मीक इन्हता.✧

8 बाराहक इतेके बोग ताल्हकिहतोग, ओन्क ईयगा. बोग पर्हकिहतोग, ओन्क दोर्कगा. बोग कोहकिहतोग, ओन्क तेगयिस ईयगा.✧

9-10 तपेनु तना मगि आरि ताल्हकतेके ओन्क बंडा ईयनोग, ओसो मीन ताल्हकतेके ओन्क तरसतुन ईयनोग, इद्रमतोग बोगाय मन्कल मियगा मन्हतोगा?

11 मीट पापमतोरिर मन्ज तेला, मीवाड पिलाड-पेकोरिहक बेसता मादुन ईयलाह पुहनिर, इतेके मीवा देवुळदीपतोग बाबाल, ओन ताल्हकवालोरिहक बेचोटा बेसतल माल ईयनोगा!

लोकुरा संगे बह तिरियना
(लूकाल 6:31)

* 7:6 7:6 बोर देवुळताड पोल्लोनु पोहचीतप ऊळिहतोर, ओरिहकु मोदुल कागिदते “पदिहकु”.

† 7:6 7:6 समदुरते बेदो उंद रीतता ईपता पोटालोप्पा गुंडुल पांडि बंडालेहका दोर्किहता, तेने मोति इन्हतोर, तेना दारा वेल्लाय आस्ता. ✧ 7:7 7:7 याकुब 1:5; 1 योहन 3:22; 5:14 ✧ 7:8 7:7-8 योहन 15:7,16

12 “लोकुर मीवा संगे बेद्रम ताकना इन्जि मीवा विचर मन्हता, अद्रमे मीटु ओरा संगे ताकाटु. बाराहक इतेके मोसानाड अडोड ओसो देवुळता कबुरतोर साश्रम, कतम इदे पोल्लोते ओडेम आताड.✱

रेंड अगिड
(लूकाल 13:24)

13-14 “रेंड अगिड मन्हताड, बेद अगदुन पोयतकिर? बेरा दर्वजात्कु वेल्ला पस मन्हता, अद नेर्वता अगि बूळेम आयनके ओस्ता, अद अगदे अनवालोरु वेल्लाय मुल मन्हतोर.✱ मति वेल्ला पस इलवदु उड्ला अगि अमेसाता पिसमुळतके ओस्ता, इद अगि वेल्लाय कमि मुडुहक दोर्किहता. अदिहके मीटु वेल्ला पस इलवद दर्वजात्कु लोप्पा नेडाटु.

सेतेमते ताकवालोर, जोलते ताकवालोर

15 “देवुळता कबुर जोलते वेहवालोरगडाहि उसरते मन्हटु.✱ ओरु गौरनलेहका नाळेह केवप दिसिहतोर, मति ओरा पोटालोप्पाडा विचरि, पिळ्हपळ कीयनाड लोळडानलेहका मन्हता.✱

16 ओराड कीयनाड कबस्कनाहि, मीट ओर बेद्रमतोर इन्जि पुनदकिर. कोये-जपिनाहि अंगुर पंडिड कोयोर. ओसो लिंगुळ आपानाड जपिनाहि तोया पंडिडः कोयोर. कोयहतोर?✱

17 अद्रमे बेसता मरा बार बेसताड तिनदनाड कायाड आदिहता, करबता मरा बार तिनवव कायाड आदिहता.✱

18 बेसतल मरा लाग्वाड कायाड आदो, अहे करबता मरा बेसताड कायाड आदो.

19 बेद मरा बेसताड कायाड आदो, अद्रमताड सबे मरानु नळिकस किसतगा वाटिहतोर.

✱ 7:12 7:12 रोम सहरतोर 13:8-9; गलातितोर 5:14 ✱ 7:13-14 7:13-14 लूकाल 13:24 ✱ 7:15 7:15 24:11,24; मार्कल 13:22; लूकाल 6:26; बळयिर 13:6; रोम सहरतोर 16:17; 2 तिमोति 3:5; 2 पत्रु 2:1; 1 योहन 4:1; तोहचीतव पोल्लोड 16:13; 19:20; 20:10 ✱ 7:15 7:15 यहजेकेल 22:27; बळयिर 20:29 ‡ 7:16 7:16 तोया पंडिड मोदुल कागिदते “अजिर पंडिड.” ✱ 7:16 7:16 लूकाल 6:43-44; याकुब 3:12 ✱ 7:17 7:16-17 याकुब 2:18

20 अद्रमलेहका देवुळता कबुर वेहवालोरिन ओराड कबस्कनाहि सेतेमतोऱु, जोलतोऱु इनजोर, मीट ओरिन पुनदकिर. (ओसो जोलतोऱुनु देवुळि अहे सिकसा ईयगा.)✧

21 “नाकु ‘सामि, सामि’ इनवालोर सबेटोर, देवुळदीपता राजेमते नेडोर आयनुर, मति देवुळदीपतोग नावा बाबाना पोल्लो वेहतप ताकवालोर, ओरे मात्रम अगा दाया पगयनुर.✧

22 नना नेयम कीयनद आक्रि दियाते, वेल्लाटोर नयगा वासि, देवुळदीपते नेड-लाह ईयनोग इन्जि, ‘ओ सामि, माट नीवा पेदिरते देवुळता कबुर वेहतोम,✧ ओसो नीवाय पेदिरते देयहक-बूतहकिन पूडटोम, ओसो नीवाय पेदिरते बेचोटाड बेरा डीसाताड कबस्क कीतोम. कीतोमा, केवोम, सामि?’ इनजोर नाक इनदनुर.

23 अस्के कोनि नना ओरिनु, ओरा मोकम मुनेह इनदकन, ‘एय देवुळता पोल्लोतुन केंजवोरिर, नना मीक मुर्तिय पुनोन, मीट नयगडाहि पेसिस अन्हटु!’ इह इनदकन.✧

रेंड रीतिनाड लोहकु (लूकाल 6:47-49)

24 “बोर नावाड इव पोल्लोन केंजिसि अहे ताकिहतोर, ओऱु पर्पा जागाते लोन तेहतोऱु, बेसता तेल्वतोग मन्कनलेहका आस्तोर.✧

25 तेहतापया पेग वाता, उड्रा वाता, बेहरा दूद-मुर्गम वासि लोतगाहक अता, तेला मति अद लोन मुटो, बाराहक इतेके तानाड पाय्वाड पर्पा जागाते दोहतव मताड.

26 मति बोर नावाड इव काऱहतव पोल्लोन केंजिसि अहलेहका ताकोर, ओऱु उस्को पर्वतगा लोन तेहतोग, तेल्वलेवोग मन्कनलेहका आस्तोर.

27 तेहतापया पेग वाता, उड्रा वाता, दूद-मुर्गम वाता, वासि अद लोतगाहक अता. अस्के अद लोन मुटिस, पूराय बूळेम आता.”✧

28 इव पोल्लोड येसु वेहतलाह मारिह कीतस्के लोकर ओनाड काऱहतनाड पोल्लोन केंजिसि बयल आतोर.

29 बाराहक इतेके, येसु ओरिनु ओराड साऱ्मगूस्रा लेहका काऱहोग, मति तन्के अदिकर मतपु, लोकरिन काऱहन्दोग.

✧ 7:20 7:16-20 गलातितोर 5:22-23 ✧ 7:21 7:21 लूकाल 6:46; रोम सहरतोर 2:12-13 ✧ 7:22 7:22 1 कुरिततोर 13:2 ✧ 7:23 7:23 देवुळताड पाटाड 6:8; लूकाल 13:27 ✧ 7:24 7:24 लूकाल 11:28; योहन 13:17; याकुब 1:25 ✧ 7:27 7:24-27 याकुब 1:22

8

मोंडरोगमतोन सत्रे कीयना

(मार्कल 1:40-44; लूकाल 5:12-14)

1 गुड्रापोगोटाहि येसु तनाड कऱयवालोर बार इळन रेगतस्के, गोहडिनाड गोहडिडऱ ओना पयाह-पयाहे मंदुर.

2 अस्के ओर्वोग मोंडरोगमतोग येसुनगा वातोग. (अद्रमतोरिन यहदिर कळवोगतासिंदुर.) ओग येसुनगा वासि, “बाबा, नीवा विचर मतेके, नाक सत्रे कीसि, नावा कळवोगतुन तेंड पगयकिन,” इनजोर येसुन मिंडाड कोटिसि* इतोग.

3 “अह इतेके अले, नावा विचर मन्हाताये! निमा सत्रेम आम,” इनजोर येसु इतोग. इतस्के, (यहुदिरा मोंडरोगमतोन इटवद नोमळता अडोटुन नोमवा,) येसु ओन कय आहच बोयतोग. अस्के चट्नेन ओना मोंडरोगम मायता.

4 “इंजेके मोंडरोगम सत्रेम आतेनाहक, मोक ईयलाह मोसानाड अडोड मतपु, निमा कुदि अन्जि, सत्रेम आतन इन्जि, बूमयाहक मात्रम तोहा.* बूमयानके अनेके, इद पोल्लोटुन बोन्के बह वेहमा. सत्रेम आताहकु मोक ईतोग इन्जि, बूमयाल सबेटोरिहक वेहतनोग, अस्के नियगा मोंडरोगमता कळवोग मनो आयागा,” इनजोर मोंडरोगमतोन येसु इतोग.

सीपय्कना दरोगाना विस्वस

(लूकाल 7:1-10)

5-6 पया येसु कापेर्नाग वातस्के, सीपय्कना ओर्वोग दरोगाल ओनक्के वासि, कालगडेम अरसोर साय्ता ताल्हकतोग, “ओ गूरू, नावा साकुर केवाल कय-काल वावा, वेल्लाय दुकते अर्सि, लोते ऊल्गसोर मन्हतोग,” इतोग.

7 अस्के येसु दरोगान इतोग, “नना वासि ओनु सत्रे कीकन,” इन्जि इतोग.

8-9 अस्के वेग दरोगाल येसुन इतोग, “गूरू, निमा नावा लोनलोप्पा वायना इन्जि, नना लायक इलेन*.* नना वने ओर्विना कय इळन महनन, अहे नावा कय इळन उय्तर सीपय्क मन्हतोर. नना वगोग सीपयिन ‘अन!’ इनजोर वेहतेके, ओग दास्तोग, ओसो दुप्पोनु ‘वाय!’ इनजोर केयतेके, ओग वास्तोग. अहे नावा साकुर

* 8:2 8:2 28:17; योहन 9:38; बळयिर 10:25; तोहचीतव पोल्लोड 22:8 * 8:4 8:4

लैव्यव्यवस्था 14:1-20 * 8:8-9 8:8-9 यहुदि लोकुर यहुदि आयवोरा लोता लोप्पा ओळियोर आंदुर, अदिनेनाहक ओग साय्बाल अह इतोग बहे. * 8:8-9 8:8-9 योहन 4:9; 18:28; बळयिर 10:28; 11:3; गलातितोर 2:12

केवानु 'इद कीम, रा!' इनजोर वेहतेके, अद कबळतुन ओग कीस्तोगे. (इद्रमि, इद रोगमता पोगोन नीवा अदिकर मन्हता;) निमा मात्रम उंद पोल्लो वळ्हकतिन इतेके, नावा साकुर केवाल सत्रेम आयनोग," इनजोर इतोग.

10 इद पोल्लोतुन केंजिसि, येसु पकाय बामतोग. अस्के तना पयाह वावालोरो मुडुन इतोग, "इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, इचोटा बेरा विस्वस नाकु मावोर इस्त्रयेलतोरगा बोनगान बह दिसो!†

11 इदे निटम पोल्लो, मीट केंजाट, वेग दरोगानलेहकाडोर बूममेटोर यहुदि आयवोर ईनाह-आनाह जमा आयनुर. जमा आसि देवुळदीपता राजेमतगा मावाड मुनेतोर पेदल्क अब्रहमि, इसकि, याकुबि, बेरा संगे कुळप तिनदना बतते उदनुर.

12 मति माट इस्त्रयेलतोरोग इन्जि देवुळदीपते नेडकोम, इद्रम इनवालोरो उय्तिरिन, देवुळ मनवदु ईकळता जागाते देवुळि पलत पोहचीयगा. अगा ओरु अळयना, पल्क कोगकना कीयनुर.✧"

13 पया दरोगान येसु इतोग, "अले, निमा लोन अन, निमा विस्वस कीतपु, नीवा साकुर केवाल सत्रेम आयेग," इतोग. अदे गट्काते वेग दरोगाना साकुर केवाल सत्रेम आतोग.

येसु वेल्लाटोराड दुकिन सत्रे कीस्तोग

(मार्कल 1:29-34; लुकाल 4:38-41)

14 येसु पया तनाड कगयवालोरो बार, सिमोन पत्रुना लोन अतोग, अस्के पत्रुना आतो पकाय दंडटे कट्टुदगा टेटेम अर्स मता.

15 अस्के येसु ताना दंडटुन ऊळिसि, ताना कयदुन बोयताहे, दंड रेगता. पया अद तेदिसि, ओरिहक जावा-एग कीसीता.

16 अदे दिया मुलतस्के, वेल्लाटोर देयहक-बूतहक पोयतोरिनु, येसु विळिसह कीयनोग इन्जि, लोकर ओनगा ततोर. ततस्के येसु तना तोडटा पोल्लोतेन अव देयहककिन उकुम ईस पूंडटोग; ओसो सबे दुकिनोरिन सत्रे कीसीतोग.

17 इद्रमि यसयाल इनवाल मुने रासतदु देवुळता कबुर इंजेके करल आता, अद कबुर इह मन्हता:

ओग कुदि मावा दुक्तुन पूंडटोग,

मावा रोगमतुन पोहतोग.✧

† 8:10 8:10 वेग साख्वाल इस्त्रयेल देसेमतोग आयोग, मति देवुळता साङ्गम पुनवोगु दुस्त्रा देसेमतोग आंदोग. वेग रोम सर्करता सेवातुहकु इस्त्रयेलते वासि. ✧ 8:12 8:11-12 लुकाल 13:28-29; तोहचीवत पोल्लोड 22:15 ✧ 8:17 8:17 यशायाह 53:4

येसुनाड कगयवालोरुड अडूसन्कु
(लूकाल 9:57-60)

18 पया येसु तना सर्ने वेल्लाय मुल मन्हूतोर इन्जि ऊळतोग, ऊळिसि तना ऐंगेटोरिनु “गालिलि सम्दुरता अबर बाजे दाकल,” इन्जि वेहतोग.

19 अस्के ओवोँग सान्मगुरू येसुनगा वासि इतोग, “गुरू, निमा बेके दाकिन, अकेन नना नीवा संगे वायकन,” इतोग.

20 मति येसु ओन इतोग, “कोय्लेस्किहक मनदलाह बार गळ्दाड, पोगोटाड पिटेहक मनदलाह बार गूडाड मन्हूताड. मति नना माने-मन्कना नडुम पुटिसाय मति, नाक तला रोयिह कीयलाह वने जागा इले. (निमा वने अद्रम मनदलाह तयर म्हनिना?)”‡ इतोग.

21 पया दुस्रोग ओनाड कगयवाल ओन इतोग, “गुरू, (नना नीवा संगे वायकन, निटमे. मति) मुने नाक बाबाना लोन दायलाह ईसु. बाबाल हायनोग अस्के, नना ओन पोहचि नियके वायकन” इह ताल्हकतोग.

22 “आयो, निमा नावा संगे इंजेकेन वय. देवुळता जीवालेशुर हातपे मन्हूतोर, औरे तमाड हातोरिन पोहिर!” इन्जि येसु ओन इतोग.

येसु दूंदतुन रोमिह कीस्तोग

(मार्कल 4:36-41; लूकाल 8:22-25)

23 अस्के पया तनाड कगयवालोरु संगे, येसु ओडाते उदिसि, सम्दुरता अबर बाजे दायलाह पेसतोग.

24 अनेक अनेके, दोम्कनेने सम्दुरतगा बेरा दूंदि वाता, वासि एताड लच्छाने ओडातुन कोळिडह कीदु. मति येसु इसि पर्वालेवा उंजिस मतोग.

25 अस्के ओर कगयवालोर येसुनगा एरे वासि ओन तेहतोर. “ए गुरू, माक पिसिह कीमु, माट मुळिन्दहनल!” इनजोर केयतोर.

26 अस्के येसु उंजिस तेदताहे ओरिन इतोग, “एय विस्वसलेवोरिर, (नयगा मीक पिसिह कीयलाह लाव मन्हूता इन्जि मीट पुनविरा,) मीट पया बार्किया रेयतिर?” इद्रम इतोग. पया ओग नितोग, निचि अद दूंदतुन, एतुन वेगहतोग, अस्के दोम्कनेन दूंद-मुर्गम मायता, अहे सबे मेलियनाड बाताड मेक्ने आताड. 27 तेन ऊळिस

‡ 8:20 8:20 माने-मन्कना नडुम पुटोगु इतेके येसुये. माने-मन्कना नडुम पुटोगु इद पोल्लोता अर्तम पुनदलाह पुस्तकता आकिते पुनवव पोल्लोना अर्तमि रासतद मन्हूता, अगा ऊळाट.

कगायवालोर पकाय बामतोर. वेर पया इनदलातोर, “वेना उकुमतुन वळ्यु, लच्छाड केंजिहताड इतेके, वेग बेद्रमतोग मन्कल मनदनोग रा?” इतोर.

इर्वुर देयहक पोयतोर

(मार्कल 5:1-17; लूकाल 8:26-37)

28 पया सम्दुरता अबरि, गदरे इनदनद एरियातगा ओर एवतोर. अगा हातोरिन पोहतलाह पांजाड मताड. ओर एवतस्के, अव पांजानाह इर्वुर देयहक पोयतोर पेसिस वानेके ओन्क कलियतोर. वेर इर्वुर इचोन आकाड-दोकानोर मंदुर इतेके, वेर मनदनद अगदुहकु बोगे बह दाया पगवोग आंदोग.

29 येसुन ऊळिसि, वेर पकाय जोरते केयतोर, “एय देवुळता मगनिन, निमा बार्किया माक अडम आय्हनिन? नेयम कीयनद कगो एवयनामुनेन, निमा माक सिक्सा ईयलाह वातिना?✧

30-31 मति निमा माक पंडना मतेके ओके ऊळा, वेल्लाय जेक गोहड पदिड मेयिहताड, अके माक लोहचीमु,” इनजोरे देयहक येसुन कालगडेम अरताड.

32 अस्के येसु “अन्हट, पेसाट!” इतोग, इताहे देयहक चटनेन पेसिस, पदिना गोहडटगा तुर्मे नेडताड. अस्के गोहड पदिड अद कस्क्ने मनदनद मेटा ओळिसये, मुटेड-मुळगेड आसोर, सम्दुरकचुल वित बोटटाड. एतगा पया कुबोग इनाह अर्सि, कतमे मुळिन्दस डोलताड.

33 पदिड मेहवालोर पया, इद उबता-उबिय आता पोल्लोतुन, तमा नाटे वेहतलाह विततोर. देयहक पोयतोर लोप्पा बह बह आता, इदिन पूरा नाटेनोरिहक वेहतोर.

34 वेहतस्के मावाड कतम पदिड बूळेम आताड इन्जि, अगडोर पूरा नागमेटोर रेयतोर, रेयिसि येसुनगा वासि कलियतोर. ओन कलियिसि इतोर, “मयगा निमा मनमा, मावा सिवातगडाहि पलते पेसिसि, अबर बूम अन,” इनजोर येसुन अर्जि कीतोर.

9

कय-काल वावोनु येसु सत्रे कीस्तोग

(मार्कल 2:3-12; लूकाल 5:18-26)

1 पया येसु तनाड कगायवालोर बारा तना नाग, कापेर्नाग मल्स दायलाह, ओडाते उदिस मन्जि वेंडतोर.

✧ 8:29 8:29 याकुब 2:19

2 कापेर्नाग एवतोर अस्के पया, कय्क-काल्क वागतोग ओर्विन, तना उंजना कटुल अस्के, येसु सत्रे कीयनोग इन्जि, ओनगा उय्तर बोरो ततोर. ओरा विस्वसतुन ऊळिसि, येसु दुकतोन इतोग, “अल बाबा, दीरा पोय्म. नना नीवाड कसुर्किन मापि कीय्हनन,” इतोग.

3 अह इताहे, अगा मतोर साश्रमगूस्र तमतमाये कुस्कुस इंदुर, “ऊळाट, वेग मन्कल उगसे देवुळतन इतपे बह पोगायिहतोग!” इद्रम वळ्हकिदुर.*

4 ओरा पोटाताड विचर्किन पुन्जि येसु इतोग, “मीवा पोटाते नावा लोप्पा बाराहक कुळसा वळ्हकिह्निर?

5-6 वेन रोगमतोन ‘नीवाड कसुर्कना मापि आता,’ इह इतेके अल्कोया? बारा वेनु ‘तेदिस अन,’ इनदनद अल्कोया? इंजेके नना माने-मन्कना नडुम पुटटोनन मन्जि, देवुळतेनाह नयगा इद बूमते, पापमतुन मापि कीयनद अदिकर इंका मन्हता इन्जि, मीक तोहतकन,” इनजोर येसु ओरिन इतोग. पया कय-काल वागतोन येसु इतोग, “तेदा रा! नीवा कटुल उळ्हचि, पोसि, लोन अन,” इतोग.

7 पया ओग तेदिसि, तना लोन दिगदिग अतोग.

8 देवुळि मन्कहक इचोटा बेरा अदिकर ईता, तेन ऊळिसि अगा मतोर लोकर, देवुळतुन रेयिसि तान जोहर कीतोर.✠

येसु मत्यान केयिहतोग

(मार्कल 2:14-17; लूकाल 5:27-32)

9 अगडाह पया येसु पेसिस अनेके, सिद्वा एतना नाकातगा, मत्याल इनवाल उदिस मतोग. ओन ऊळिस येसु इतोग, “नावाड कगयवानिन आयकिन, दय!” अह इताहे, मत्याल तेदिसि येसुना संगे दाया बोटटोग.

10 अस्के पया येसु तनाड कगयवाल्लोरा संगे, मत्याना लोते गाटो तिनदलाह उदिस मतोग. अस्के सिद्वा एनवाल्लोर, ओसो दुस्रोर पाप्यहल्लोर†, इद्रमतोर वेल्लाटोर ओरा बतते वासि उदतोर.

11 तेन ऊळिसि पस्रिसर ताल्हकतोर, “सिद्वा एनवाल्लोर, पाप्यहल्लोर, इद्रमतोर पोहचीतप मतोरा संगे, मीवा गूरू बह तिन्हतोग?” इनजोर कगयवाल्लोरिन कट्टला कीतोर.

* 9:3 9:3 सिरप देवुळिये पापमतुन मापि कीया पगयहता इन्जि, ओर साश्रमगूस्र पुन्ज मतोर, अदिहके ओर अह वळ्हकिदुर. ✠ 9:8 9:8 5:16; 1 पत्रु 2:12 † 9:10 9:10 पाप्यहल्लोर इतेके, यहदिराड अडोन नोमवोरु पापिर.

12 ओरा वळ्हकनदिन केंजिसि, येसु ओरिन इतोग, “रोगमलेवोरु डाक्टरनके अनोर, मति रोगम मतोरै तमा दुक्तुन पोहतलाह दास्तोर.

13 अद्रमलेहकाने नना नेहनरोम इनवालोरिन आयो, मति पापिरिन केयलाह वातन, इद पोल्लो सीताते तासाट. मोक-मोह्रम ईयना वाटो, ओर्विनेनाहक जीवा लोपतप मनदनद बेसु, इहे नावा विचर मन्हता✧, इद सास्त्रमते देवुळ वेहतद पोल्लोता अर्तीमि बाताल आस्तायो, अन्ज कगायाट,” इद्रम येसु इतोग.✧

उपसता लोप्पा ताल्हकमुळि

(मार्कल 2:18-22; लूकाल 5:33-38)

14 उंद देबा देवुळता पेदिरते एते मीहवाल योहननाड कगायवालोर, येसुनगा वासि ताल्हकतोर, “गुरु, परसिर ओसो माटु ऊक-ऊके उपस कीय्हनोम, मति नीवाड कगायवालोर मात्रमि उपस केवोर, इदिनलोप्पा निमा बार इहनिन?” इह इतोर.

15 अस्के येसु इतोग, “मावा नडुम मर्मपेकाल मन्हतोग इन्जि, संगेतोर मर्मिनस्के उपस ओसो बार्किया कीयनुर? मति कोटुलतोर वासि मर्मपेकान ओरगडाहि एग्पिह कीसि पोस ओयनुर, इद्रमता वेला वायगा,‡ अद तूकने ओर दुकम आसि तिनोर आयनुर,” इन्जि इतोग.

16 (इतापया ओरिहक ओसो पुन्पिह कीयनाड पीटोने इद्रम वेहतोग.) “इदिन केंजाट, पाळ्ना गेंदेता अगता बूकातगा मेतलाह, पूना गेंदे बोगे ओल्सोग. ओल्सतेके पूना गेंदे एग गुजिसि ऊयिहता, ऊयिसि पाळ्नातुन अहचि, इंका ओसो बेरा बूका कीयगा.

17 अद्रमे ओयवदु पूना अंगुर जोमातुन, पाळ्ना तोलाजोर्कति बोगे एन्दोग.§ एन्दतेक इसि मिडतद जोमा ओयिसि, जोर्का ओसो आडिसि अगयहता, अगस पया जोमा पूरा वाडिहता. मति पूना मिडतद अंगुर जोमा एन्दलाहि, पूनाये आडवदु तोलाजोर्का गावले. अस्के कोनि जोर्का, जोमा इव रेंड आसि अक्नेन मनदनुड,” इद्रम येसु योहननाड कगायवालोरिनु वेहतोग. (नना पूनाड-पूनाड पोल्लोड काःहतहनन, अविस्कनगा पाळ्ना रिबजताड पोल्लोड काल्हपनायो इन्जि, येसु इव पुन्पिह कीयनाड पीटोड वेहतोग.)

✧ 9:13 9:13 होशे 6:6 ✧ 9:13 9:12-13 12:7 ‡ 9:15 9:15 ननाये मर्मपेकानन आंदन इन्जि, येसु तनाय लोप्पा वेहतहतोग. § 9:17 9:17 तोलाजोर्कता चित्र मार्कल 2:22 अगा दोर्किहता.

उंदि डोलता पिला, उंदि कुर्माते बादा आतदु
(मार्कल 5:22-43; लूकाल 8:41-56)

18 इव गोटिड येसु ओरा संगे वळ्हकनेके, बोगो ओवोर्ग सायबाल अगा वासि, “नावा मयाळि इचोटे हाता, गूरू. मति निमा वास मात्रम तान बोयतिन इतेके, अद तेगकगा” ☆ इनजोरे, येसुनाड काल्क मोळ्कतोग.

19-21 पया येसु तेदिसि तनाड कगयवालोरा संगे अनेके, बारा वर्साड आनाह कुर्माते बादा आयनद उंद आंचाळि, ओन ऊळिसि ओना पयाह वाता. नना मात्रम ओना गेंदेतुन बोयतेकाय सत्रेम आयकन, इद्रम आलिह कीसि, ओना पयाह वाता. वासि, अद ओना गेंदे कोडतुन बोयता.

22 बोयमुळतुहकु येसु पेके मल्स ऊळिसि, अद आंचान इतोग, “पेडि, निमा दीरा पोय्म! नना नीक सत्रे कीकन इन्जि, निमा विस्वस कीताहके, बेस आतिन.” इताहे अदे गट्काते अद आंचाना बादा मायता.

23 अस्के पया हाता पिलाता लोन ओर वातस्के, अगा अळवालोर-केयवालोरिन, तुस्क उरवालोरिन, येसु ऊळतोग.

24 ऊळिसि ओरिन इतोग, “तिट, नाक अग ईम्हट्ट. पिला हायो, अद निद्रतेन मन्हता!” ☆ अह इतस्के, पोहता वाता मुल येसुन कवतोर.

25 अगा वाता मुडुन ओग पलत पेहतस्के, पिला मता जागातगा येसु नेडतोग, नेडिसि ताना कयदुन पोयतोग, अस्के अद हाता पिला जीवा अरता. 26 इद पोल्लो अद पूरा एरियामेंड आबुर आता.

गुडिरिन, मूकान येसु सत्रे कीस्तोग

27 येसु अगडाहि पेसिस अनेके, (देवुळ लोहतोग राजाल येसुये इन्जि नमिसि,) इर्वुर गुडिर ओना पयाह पयाह अनजोर केयसोर इंदुर, “ए दाविद राजाना कूळतोनिन, मावा पोगोन दया कीम्!”

28 ओग पया लोन ओळियतस्के, ओर गुडिर ओनगा वातोर. अस्के येसु ओरिन इतोग, “नना मीक सत्रे कीया पगयकन, इद्रमि मीवा विस्वस मन्हताया?” इन्जि ताल्हकतोग. अस्के “इंगो गूरू,” इनजोर येसुन इतोर. ☆

29 “मीट विस्वस कीतपु मीक आयि,” इन्जि येसु ओराड कोंडान इटटोग.

30 अस्के ओर तोवया बोटटोर. पया येसु ओरिन वेहतोग, “ऊळाटु, इद पोल्लो बोगे बार पुनदनायो.”*

31 मति ओर अगडाहि पेसिस अतापया, अद पोल्लोटुन पूरा एरियामेंड आबुर कीसीतोर.

32 पया अगडाहि येसु तनाड कगयवालोर संगे पेसिस अनजोर मनेके ऊळाट, मूका देयम पोयतोन ओर्विनु, लोकुर येसुनके ततोर.

33 देयमतुन येसु पेहच पूंडटोग, अस्के ओग मूकाल वळ्हक बोटटोग. तेन ऊळिसि लोकुर बामिसि इनदलातोर, “इस्रयेल देसेमते इद्रम आतदिनु, बेस्केन ऊळतद इले रा!” इनजोर वळ्हकतोर.

34 मति परूसिर इनदलातोर, “वेग देयहकना मुक्याना लावतेने देयहकिन पूंडिहतोग, रा!” इतोर.

बूतिनोर तक्वा मन्हतोर

35 अस्के पया येसु तनाड कगयवालोर बार, अद पटटे सबे नाहकने तिरियिंदुर. बेक अतेकाय ओगु ओराड पार्तनाताड लोहकनगा कागहचोर, देवुळि मन्कलोरगा राजेम कीयनद बेसता कबुरतुन पोकर कीसोर, सबे रोगहकिन, दुकहकिन सबे कीसोर तिरियिंदोग.

36 अगडोर लोकुरिन येसु ऊळतोग इतेके, कोपाललेववु गोरिनलेहका ओरु गळबळते लेसतप, ओरम आतप मतोर. तेन ऊळिसि ओन्कु ओरा मान वसता.*

37 अस्के येसु तनाड कगयवालोरिन इतोग, “वेर लोकुर पोलमते वेल्लाय पंटालेहका मन्हतोर, मति वेरिन देवुळतगा तवालोर बूतिनोर आलोर.

38 अदिहके पोलमता माल्काललेहकाडा देवुळि, लोकुरिन बेसता कबुर वेहचि, तनगा तवालोर बूतिनोरिन लोहि इन्जि, मीटु अर्ज कीसोर मन्हटु,” इन्जि येसु ओरिन वेहतोग.*

10

येसु बारा बळयिरिन आचिहतोग

(मार्कल 3:16-19; लूकाल 6:14-16)

* 9:30 9:30 सबेटोर इद पोल्लो पुतेके, यहूदिगाड पेदल्क येसुनेनाहक जीवा कर्वतप आयनुर, अह आसि ओन हक्कलाह ऊळनुर, इदिन पुन्जि येसु अह वेहतोग. ✧ 9:36 9:36 मार्कल 6:34 ✧ 9:38 9:37-38 लूकाल 10:2

1 अस्के पया येसु तनाडः कगयवालोरिन, बारा मांदतुन एरे केयतोग, केयिसि ओरिहकु देयहक-बूतहक पूंडलाहि, रोगहकिन-दुकहकिन सत्रे कीयलाहि, अदिकर ईतोग.

2 ओर कगयवालोर बारा मन्कलोराडः पेदिर्क इह मताडः मुने सिमोन (ओने पत्रु इंदुर) ओसो आंद्रेयाल, वेर तमोग इर्वुर मतोर; पया जेबेदिनाड इर्वुर मगकु याकुब ओसो योहन;

3 पिलिप ओसो बार्तोलोम; तोमाल ओसो मत्याल (ओग सिद्वा एनवाल मन्ज तेला); अल्पुना मगि याकुब ओसो तदु;

4 सिमोन (ओग रोम सर्करता अडम पार्टितोग), ओसो यहूदा इस्केर्योत (वेगे आक्रिते येसुन कोटेतोरा कयदे पोसीतोग)☆. (वेरे येसुनाड बारा मांदि बळयिरआंदुर.)☆

येसु तनाडः बळयिरिन लोहतहतोग

(मार्कल 6:7-13; लूकाल 9:1-6)

5-6 ओरिन येसु इद्रम कागहच लोहतोग: “मावा इस्रयेल देसेमतोर इतेके, लेसताडः गोरिनलेहका मन्हतोर, अदिहक ओरेकेन मीट अन्हटु; मति ओरिन विळिसिसि, दुम्राड जातिनोरक्के मात्रम अनमाटु, अहे सामरिया पटटाडः नाहकने नेडमाटु.*

7 मीट अनेके ‘देवुळता राजेम कीयनाडः दियाडः एवयलाह आताडः,’ इनजोर वेहचोर अन्हटु.

8 रोगहलोरिन सत्रे कीसोर, हातोरिन जीवा अर्हचोर, मोंडरोगमतोरिन सुद्रे कीसोर, देयहकिन पूंडसोर अन्हटु. मीक नना पुनेमते अदिकर ईतन, अहे मीट वने पुनेमते दुसोरा सेवा कीम्हटु.

9 “अनेके मीवाड नंडिने बंगरताडः, वेंडटाडः, रागताडः कोताडः बह तासमाटु.

10 अहे जोर्का कांजमाटु, रेंड-रेंड जगाडः, रेंड-रेंड एल्पुस्क, ओसो कयदे डुडि, इविन ओयमाटु. मीट देवुळताय बूततोरिन इतेके, लोकर मीक दर्मम कीयना गावले.☆

☆ 10:4 10:4 योहन 6:64,71 ☆ 10:4 10:2-4 बळयिर 1:13 * 10:5-6 10:5-6 यहूदि जाततोर सामरितोरिन विटळ तासिदुर. ☆ 10:10 10:10 1 कुरिततोर 9:14; 1 तिमोति 5:18

11 मीटु बेदाय नाटे दाकिर, अस्के अगा बोग नेह्नोग मन्हतोग, ओना पता कीम्हटु. ओसो मीट पेसिस अनाहजोम, ओनगाने मन्हटु.

12 ओसो लोते नेडनेके, मीक सुकम दोर्कि, इद्रमता बर्कतता पोल्लो इन्हटु.

13 अद लोतोर बेस मीक जागा-पग्सा कीयलाह गिर्दा आतोर इतेके, मीवा वळ्हकतद बर्कत ओरगा मनदगा. मति ओर गिर्दा आयोर इतेके, देवुळता बर्कत ओरगा मनो आयगा.

14 बेद नाटेनोर मीक एरे केवोर, मीवा कबुरतुन केंजोर, अद नाटेनाहि पेसनेके, (ओर देवुळता सिक्सातुहक ओजिहतोर इनजोर तोहतलाहि,) मीट मीवाड काल्कना दुरातुन अगान दुल्पाटु.✧

15 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, सोदोम-गोमोरा अव नाहकनोरिन देवुळ (ओराड लाग्वाड कबस्केनेनाहक, मुने सिक्सा ईसि) बूळे कीता इन्जि पुतिर.† तान वीळिसि मीक एरे केवोर इव नाहकनोरिनु, नेयमता आक्रि दियाते✧ देवुळि वेल्ला सिक्सा ईयगा.✧

विस्द वायगाये

(मार्कल 13:9-13; लूकाल 21:12-17)

16 “इद केंजाट, लोळडानगा गोरिन लोहतपु, नना मीक दुनियाते लोहतहनन.✧ अदिहकु मीटु तरस्कना लेहका सत्रल मन्हटु, मति परेवाड मतप, नाळेह केवोरा लेहका वने मन्हटु.✧

17 मति मन्कलोराहि उसरते मन्हटु. ओर मीकु कोरट-कचिर्कनगा ओसीयनुर, तमाड पार्तनाताड लोहकने मीक नल्हतनुर.✧

18 ओसो नाक नमताहकु, मीकु सर्करता मुनेह, अहे राजालोरा मुनेह, निल्पिह कीयनुर. अस्के मीटु ओरिहकु, ओसो यहुदि आयवोर दुप्राड जातिनोरिहकु, नावा लोप्पा साक्सि वेहतकिर.✧

19-20 बेस्के मीक ओरा कयदे ईयनुर अस्के, मीट मीवाय बुदते वेहवालोरीर आयविर आयकिर. मति मीवा देवुळबाबाना जीवा मीकु वळ्हकलाह बुदिड ईयगा.

✧ **10:14 10:14** लूकाल 10:11; बळयिर 13:51; 18:6 † **10:15 10:15** इद पोल्लोतुन पुनदलाहि, पुटमुळ अद्रय 19 ऊळाट. ✧ **10:15 10:15** देवुळताड पाटाड 9:8; 96:13; 98:9; योहन 5:22-23,27; बळयिर 10:42; 17:31 ✧ **10:15 10:9-15** लूकाल 10:4-12; 2 पत्र 2:6 ✧ **10:16 10:16** लूकाल 10:3; योहन 4:38; 17:18; 20:21 ✧ **10:16 10:16** रोम सहरतोर 16:19 ✧ **10:17 10:17** बळयिर 5:40; 22:19; 26:11 ✧ **10:18 10:18** पिल्पितोर 1:12

अद ईतस्के, बेद बह वळ्हकना, इद मीक अदे गट्काते एर्का आयगा. ✧ अदिहके तेना लोप्पा मुनेन मीट आलिह केमाट्.

21 “विस्वसलेवोग तमोग बार तना विस्वसि दादानु, ओसो विस्वसलेवोग तपे बार तना विस्वसि मगिनु हक्कलाहि पोसीयनुर. विस्वसलेवोर मग्क-मयास्क विस्वसिर तलोग-तपेरा विस्द तेदिसि, ओरिन हक्कलाह वेहतनुर.

22 ओसो मीट नाक नमवालो रिर आताहकु, दुनियातोर मीकु कोटुल कीयनुर. ✧ मति आकि एवनाह बोर दीरा पोस मन्हतोर, ओरिन देवुळि पिसिह कीयगा. ✧

23 उंद नाटे बेस्के ओर मीक बोबा कीयनुर अस्के, दुसा नाटे मीट पटादुळ विताट्. इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, इस्येलतोरऱड सबे नाहकने मीट नावा कबुर वेहतलाह मारिह कीयनामुनेने, नना माने-मन्कना नडुम पुटटोनन देवुळदीपताहि मल्स वायकन.

24 “कगयवाल तना गूहक बेरोग आस्तोगा? अहे ओर्युलतोग तना माल्काहक बेरोग आस्तोगा? ✧

25 आयो, कगयवाल गूरुनलेहका ओसो ओर्युलतोग माल्कानलेहका आयना, इचोने ओन्क बेसु. नना लोता माल्कानन मन्ज तेला, नाके ओर देयहकना मुख्यालः इन्हतोर; मीट इतेके लोता मन्कलोरि इन्जि, मीक बेचोन वीळिस तिपल कीयनुर, इदिन सीताते तासाट्!

26 ओर तिपल कीयनस्के, ओरिहक रेयमाट्. सबे मकिह कीतव पोल्लोड पड्ने आयनुड, इद्रमता वेला वायगा.

27 बेद नना मीक ईकळते वेहतहनन, अदिन मीटु वेहचते लोकुरा मुनेह पिडम-पडम वेहाट्. ओसो बेव नना मीवा केवदे वेहतहनन, अविनु लोता पोगोन निचि, पोकुर कीम्हट्.

28 “बोर मेंदुदुन हक्क पगयहतोर मति जीवातुन इट पगवोर, ओर मन्कलोरिहक मीट रेयमाट्. ओरिन रेयवा, जीवातुन ओसो मेंदुदुन, इव रेंडिन आसि पिववद किसबटटा सिक्सातगा बूळे कीया पगयनद देवुळि, तान्के रेयाट्. ✧

✧ 10:19-20 10:19-20 2 कुरितोर 13:3 ✧ 10:22 10:22 24:9; योहन 15:19; 17:14 ✧ 10:22 10:22 गलातितोर 6:9 ✧ 10:24 10:24 लूकाल 6:40; योहन 13:13-16; 15:20 ‡ 10:25 10:25 देयहकना मुख्याल मोदुल कागिदते “बेल्जेबुब.” इद देयहकना मुख्याना उंद पेदिर मता. ✧ 10:28 10:28 याकुब 4:12

29 ऊळाटु, कोळका पिटेहकु बाता बिसद मन्हताया? इले, तेला मति मीवा देवुळदीपतोग बाबाना विचरलेवा, अविस्कनगडाहि उंद वने पोगोटाहि इळन अर्सि डोलो.

30-31 मति मीट इतेके वेल्लाडे कोळका पिटेहकाय वीळिस, देवुळबाबाना मुनेह एक्वा मोलातोरिर. ओसो (ओग मीवा लोप्पा कतम पुन्हतोग,) मीवा तलातगा बेचोक केलक मन्हताड, इद वने ओग पुन्हतोग. (मीकु देवुळता विचरलेवा बातय आयो आयगा,) अदिहके मीट ओर तिपल केवालोरिहक रेयमाटु.

32 “बोरु लोकुरा मुनेह येसुनाड कगयवानन इन्जि कबुल आस्तोर, ✧ ओरिन नना वने आक्रि नेयमता वेलाते, नावा देवुळदीपतोग बाबाना मुनेह, वेर मावोरे इनदकन. ✧

33 बोर बारा नाकु लोकुरा मुनेह पुनोन इनदनुर, ओरिनु नना वने नावा देवुळदीपतोग बाबाना मुनेह, वेर मावोर आयोर इनदकन. ✧

34 “सबेटोर लोकुर गूनमते मनदना इन्जि, वेग इद बूमते वातोग इनजोर, नावा लोप्पा इनमाटु. बाराहक इतेके लोकुर गूनमते मनदना इन्जि वावोन, मति नना वाताहके नाक नमवालोरु, नाक नमवोरु, वेरा नडुम जळम पुटगा.

35 इतेके नयेनाहके तपेना संगे मगि, तलिना संगे मयाळि, अहे आतोना संगे कोयाळि, इद्रम वेर कौटेड आयनुर.

36 लोताय मांदि तमतमाये कौटेनोर आयनुर. ✧

37 बोर नाकाय वीळिसि तमाड तलिस्क-तपेरिन एक्वा जीवा कीस्तोर, ओर नावाड कगयलाह ओप्पोर. अहे बोर नाकाय वीळिसि तमाड मगक-मयास्किन एक्वा जीवा कीस्तोर, ओर वने नावाड कगयलाह ओप्पोर.

38 ओसो बोर तमा हक्कनागुटा कांजतप, नावा पयाह वाताहकु, कौटेड, अड्सन्क आपलाह तयर आयोर, ओर वने नावाड कगयलाह ओप्पोर.

39 बोर इंजेके तमा कुदता जीवातुन पिसिह कीयलाहि ऊळिहतोर, ओर आक्रिते बूळेम आयनुर. मति बोर नयेनाहकु सबे पोहतहतोर, ओरिहक देवुळि पूना जीवा इयगा. ✧

40 “बोर मीक एरे कीस्तोर, ओर नाक वने एरे कीतप मन्हतोर; ओसो बोर नाक एरे कीस्तोर, ओरु नाक लोहवाल बाबान वने एरे कीतप मन्हतोर. ✧

✧ 10:32 10:32 रोम सहरतोर 10:9 ✧ 10:32 10:32 तोहचीतव पोल्लोड 3:5

✧ 10:33 10:33 2 तिमेति 2:12 ✧ 10:36 10:35-36 मीका 7:6 ✧ 10:39

10:39 16:25; मार्कल 8:35; लूकाल 9:24; 14:26; 17:33; योहन 12:25 ✧ 10:40

10:40 मार्कल 9:37; लूकाल 9:48; 10:16; योहन 13:20; गलातितोर 4:14

41 देवुळता कबुरतोग ओर्विन, कबुरतोग इन्जि बोर बेस ऊळिहतोर, ओरिहकु देवुळतेनाह कबुरतोनाय इनम दोर्कगा. ओसो सेतेम मन्कल ओर्विन, सेतेमतोग इन्जि बोर बेस ऊळिहतोर, ओरिहकु सेतेमतोनाय इनम दोर्कगा.

42 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मियगडाहि ओवोंग उडूलोन्क इंका येसुनाड कगायवाल इन्जि, उंद गिलसमेंड दळडता एग तेला उनडलाह बोग ईयनोग, ओन्कु इद दर्ममता इनम देवुळताहि निटमे दोर्कगा,” ✨ इन्जि येसु इतोग.

11

1 अस्के येसु तनाड बळयिर, बारा मांदतुन इव अडोड वेहतनाड मारिह कीतस्के, तना कबुरतुन पोकर कीयलाहि, ओरिन लोहतोग. लोहचि, ओग अगडाहि पेसिस, अगडाड नाहकने देवुळता कबुर वेहचोरे, कागहचोरे अतोग.

योहनना लोप्पा येसुनाड गोटीड
(लूकाल 7:18-35)

2-3 देवुळता पेदिरते एते मीहवाल योहन जेलते मनेके, देवुळ लोहतोग येसुराजानाड कबस्किन केंजतोग. केंजिसि वेग तनाड कगायवालोरिन इतोग, “येसुनगा अन्जि इद्रम ताल्हकिस वाटु, ‘बोग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल राजाल वावाल मतोग, ओग बह निमानेया? बार माटु दुस्रोना अग ऊळकोमा?’ ” इन्जि ओरिन येसुनगा लोहतोग.

4 वेर कगायवालोर येसुनगा वासि अह ताल्हकतस्के, येसु वेरिन इतोग, “मीट बाताड केंजिहनिर, ऊळिहनिर, अविने मल्स अन्जि योहनिहक वेहाट:

5 नाक देवुळ ईतद लावते गुडिर तोवयलाह आतोर, ✨ कूटालोर ताकलाह आतोर, मोंडरोगमतोर सत्रेम आस्तोर, एव्डालोर वेनदलाह आतोर, हातोर बार तेग्किहतोर, गरिबतोरिहक बेसता कबुर केंजलाह दोर्किहता. ✨

6 नना बोनन आंदन इन्जि, बोर उन्क-मन्क आयोर, ओर देखवातोर, इह इनजोर योहनिन वेहाट,” इन्जि येसु वेहतोग.

7 योहननाड कगायवालोर अगडाहि पेसिस अनेके, येसु मुडोरा संगे पया योहनना लोप्पा वेहता बोटटोग, “पेळ्हकल बूमते मीटु योहननाड केंजलाह अतिर अस्के, बेद्रमता मन्कन ऊळलाह अन्जि? वळयते विग्कु-वग्कु आयनद कागरोंडालेहका, तना पोल्लोतुन मिळहच-मिळहच वेहवान ऊळलाह अन्जिया?

✨ 10:42 10:42 इब्रितोर 6:10 ✨ 11:5 11:5 यशायाह 29:18; 35:5; 42:7; योहन 9:7 ✨ 11:5 11:5 यशायाह 61:1; लूकाल 4:18-19

8 अद्रमतोन आयवेके पया, बोन ऊळ अन्ज मतिर? रेसेम गेंदेड उहतोग मन्कनुया? केंजाट, रेसेम गेंदेड उहतोर मन्कलोर पेळ्हकल बूमतगा मनोर, राजमिदेनगान मन्हतोर.

9 पया बाराहक अन्ज मतिर, रा? देवुळता कबुरतोन ऊळलाह, आयोया? मीक नना वेहतहनन, मुनेतोर देवुळता कबुरतोर सेवातुहक वीळिस, योहनना सेवा मता, अद्रमतोने मीट अन्जि ऊळतिर.

10 ओनाय लोप्पा देवुळि मुने तना लोहवाल पिसिह केवान वेहच मता, 'ऊळा, नना नावा बळयिन नीवा मुने लोहतहनन.

निमा लोकरा जीवातगा वायना इन्जि, नीवा अगादुन ओग तीर्हकनोग.'☆

इदे सास्त्रमते रासतद मन्हता. (ओग बळयि इतेके योहनिये.)

11 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन इतेके, देवुळताड पाळनाड अडोने ताकवालोरगा, देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहनिहकाय वीळिस, बोगे बेरोग पुटोग आसि. मतिगा बोरगा देवुळ राजेम कीस्ता, ओरगडाहि सबेटोरिहक उड्लोग वने योहनिहकाय बेरोग.

12 देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहन, कबुर वेहचोर वाताड दियानाहि नेंड एवनाहजोम, देवुळ तना राजेमतुन जोरतेने निल्पिह कीसोर मन्हता, अह आसि लोकर तान पोयतलाह, दोबेड-नूकेड कीसोरे लोप्पा नेडिह्तोर.*

13 इतेके योहन वानाहजोम, देवुळताड सबेटोर कबुरतोर सास्त्रम ओसो मोसानाड अडोड†, मुनेने देवुळ लोहवाल राजाल वायनदिना लोप्पा वेहच मताड.☆

14 मुनेतोर कबुरतोर बेस्के 'देवुळ लोहवाल राजाना मुने), एलियाल कबुरतोम इद बूमते मल्स वायनोग,' इनजोर इंदुर,☆ अस्के ओरु योहनना लोप्पाने वेहन्दुर. इदिन पुनदलाह मीवा विचर मन्हता इतेके पुन्हटु: योहन इतेके एलियाललेहकाडोगे!

15 मियगडाहि बोरिहक पुनदलाह गिर्दा मन्हता, नावा पोल्लोतुन बेस केंजाट!☆

☆ **11:10 11:10** पेमसुळि 23:20; मलाकी 3:1 * **11:12 11:12** देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहन, कबुर वेहचोर वाताड दियानाहि नेंड एवनाहजोम, देवुळ तना राजेमतुन जोरतेने निल्पिह कीसोर मन्हता, अह आसि लोकर तान पोयतलाह, दोबेड-नूकेड कीसोरे लोप्पा नेडिह्तोर. मोदुल कागिदतुन ऊळतेके, इद अर्तम वने अरयहता: "देवुळता पेदिरते एते मीहवाल योहन, कबुर वेहचोर वाताड दियानाहि नेंड एवनाहजोम, देवुळता राजेमता अडमि लळय आसोर मन्हता, अहे लळय केवालोर तान एहतलाह ऊळिह्तोर."

† **11:13 11:13** देवुळताड सबेटोर कबुरतोर सास्त्रम ओसो मोसानाड अडोड इतेके येसु वायनामुने रासतदु पूरा पाळना सास्त्रमि. ☆ **11:13 11:12-13** लूकाल 16:16 ☆ **11:14 11:14** मलाकी 4:5; मार्कल 9:11 ☆ **11:15 11:15** तोहचीतव पोल्लोड 2:7,11

16-17 “मीट योहननाड केंजवोरिर, नावाड इंका केंजवोरिर, मीट बेद्रमतोरिर इनदना, तेन केंजाट. बोर पेकोर बजरतगा कम्सलाह उदिसि, तमाड गोतयालोरिन केयिहहोर. केयसोर ओर इन्हहोर,
‘मीक इनजोर माट तुस्स्कने रेला पाटाता रेगा ऊरतोम, तेला मति मीट एंदविर.

पया माट हामुर रेगाताड पाटाड ओतोम,
तेला मति मीट मोरो-मोरो इनजोरे,
अळसोरे अर्युल पायविर.’

18 अद्रमे योहन लोकरा संगे उदसोर बेस तिनजोर-उनजोर वावोग, अदिहक इसि ओनगा देयम मन्हता, इद्रम ओन इन्हहोर.

19 मति माने-मन्कना नडुम पुटोनन बेस तिनजोर-उनजोर वाताहक इसि, नाक वळ्हकिहहोर, ‘ओन ऊळाट, ओग उळ्बे, ओचे, सिदवा एनवाल्लोरा, पाप्यहल्लोरा गोतयाल!’ इद्रम नाक इन्हहोर. (योहन अह मताहक वने मीक अरवोये, नना इह मताहक वने मीक अरवोये.) मति बोर देवुळता बुदते ताकिहहोर, ओराड कबस्क सेतेम दिसनुड,” इनजोर येसु इतोग.

येसुनाड केंजवोराड नाहकिहक दुकमि
(लूकाल 10:13-15)

20 पया बेव नाहकने येसु तनाड बेहरा डीसाताड वेल्लाडे कबस्क कीतोग, अगडोरु पापमताहि मिळन्दवाहकु, ओरिन ओगु इहलेहका तप तोहता बोटटोग:

21 “ए कोराजिन नाटेनोरिर! ए बेत्सेदा नाटेनोरिर! देवुळि मीक सिक्सा इयगा. बाराहक इतेके मियगा बेव बेरा डीसाताड कबस्क कीतन, अवु सोर, सिदोन इव लाग्वाड नाहकने* कीस मतेके, अगडोरु अस्केन बेस्कोटे नितमे केंजेर; पोता-गेंदेड उहचि, तलातगा नेग दोसिसि, मावा पापमताहि मिळन्दतोम इन्जि, ओर तोहेर. (मति मीट इतेक मीवा पापमताहि मिळन्दविर!)

22 करल इदे मन्हता, सोर, सिदोन इव नाहकिहकाय वीळिसि, मीक नेयमता आक्रि दियाते देवुळि वेल्ला सिक्सा इयगा.

23 ओसो ए कापेनॉटेनोरिर! मीट देवुळदीपतगा पोगोन एवयकोम इह्निरा? आयो, देवुळि मीक इळ्ने हानादीपतगा पोहचीयगा!* मियगा नना बेव बेरा डीसाताड कबस्क कीतन, अव कबस्क सोदोम नाटे तेला कीस मतेके, अद नाटेनोर

* 11:21 11:21 यशायाह 23; यहजेकल 26—28; आमोस 1:9-10; योएल 3:4; जकर्याह 9:2-4 * 11:23 11:23 तोहचीतव पोल्लोड 6:8

तमा पापमताहि मिळ्न्देर, अह आसि सोदोम नेंड एवनाहजोम पिसालि, देवुळि तान बूळे केवो आवालि.☆(मति मीट इतेके मीवा पापमताहि मिळ्न्दविर!)

24 नना मीक वेहतहनन, सोदोमतुहकाय वीळिसि, मीकु नेयमता आक्रि दियाते, देवुळि वेल्ला सिक्सा ईयगा,” इनजोर इतोग.

मोतातोरिहकु आरम
(लूकाल 10:21-22)

25 अस्के येसु देवुळतुन जोहर कीस इतोग, “ए बाबा! इळ्ता, पोगोटा बूमता सामिनिन!☆ नना नीक जोहर कीयहनन, बाराहक इतेके निमा इव सेतेम पोल्लोनु, बुदतोरुम, पका तेळियतोरुम इनवालोरिहक तोहवालेवा, उड्लोरुम, बुदलेवोरुम इनवालोरिहक तोहतिन.☆

26 निटमे बाबा, नीवा विचर इद्रमे कीयनद मता.”

27 पया येसु इतोग, “नावा बाबाल नाकु सबे पुनदलाह ईतोग.‡☆ देवुळबाबान विळिसि, बोगे बार देवुळता मगिन पुनोग. ओसो बाबान सिरप नना, ओना मगनन, पुहनन, ओसो बाबान तोहतलाह बोरिन नना आचिहनन, ओर वने बाबान पुनदनु.

28 “एय कहटेम कीसोर बागतोरिर, (वेल्लाडे अडोड-उतुर्कना) मोता कांजतोरिर, मीट सबेटोरिर नयके वाटु, अस्के नना मीवाड जीवाहकु आरम ईकन.

29 नना पेदातनम केवानन आयोन, ओसो जीवाते कुलुल महनन.☆ अदिहक (मीवा पूहतद जुवातुन पोहचि,) मीट नावाये जुवा कांजाटु. ओसो नावाड कगायाटु, अहे कीम्हटु, अस्के मीवाड जीवाहकु आरम दोर्कगा.☆

30 बाराहक इतेके नावा जुवा पूहो, नावा मोता अल्को मन्हता!☆”

12

पोल्वादियाता लोप्पा कट्ला

(मार्कल 2:23-28; 3:1-6; लूकाल 6:1-11)

☆ 11:23 11:23 पुटमुळि 19; 2 पत्रु 2:6 ☆ 11:25 11:25 व्यवस्थाविवरण 10:14; बळयिर 17:24 ☆ 11:25 11:25 1 कुरिततोर 1:20,26; 2:8-10 ‡ 11:27 11:27 नावा बाबाल नाकु सबे पुनदलाह ईतोग. मोदुल कागिदते “नावा बाबाल नावा कयदे कतमे ईतोग.” ☆ 11:27 11:27 योहन 3:35 ☆ 11:29 11:29 2 कुरिततोर 10:1; पिलिपितोर 2:5,8 ☆ 11:29 11:29 यिर्मयाह 6:16; इपिसुसतोर 4:20; 1 पत्रु 2:21 ☆ 11:30 11:30 1 योहन 5:3

1 अद तूकने येसु तनाड कगयवालोर बार, वारमता पोल्वादियाते बोराडो पोलहकना नडुमतुहक अतोर.* अनेके ओरिहक कग्व वसताहकु, ओर गोहकनाड एन्किन ऊचिसि तिदुर.

2 तेन ऊळिसि उय्तर परसिर इतोर, “पोल्वादियाते बेदे कबळ इटलाह पोलो, तानु नीवाड कगयवालोर नोमोर” इन्जि, येसुन कट्टला कीतोर.*

3 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मुनेता कालमते दाविद राजाल तनाड ऐंगेटर बार, ओरिहक कग्व वसतस्के बह कीतोर, तेन मीटु साङ्गमते बेस्केन अर्वविरा?

4 ओरु देवुळता रावुळतगा बह अतोर; अगा देवुळतुहक वाटटाड बेव आरिड सिरप बूमयालोरिहके तिनदलाह पोलिहताड, अवे आरिनु बूमयालोर ओरिहक तिनदलाह ईतोर.* (अस्के देवुळि दाविद राजानु तपतिन इन्जि इनो अले.)*

5 अद्रमे पोल्वादिया मतेकाय, बूमयालोरिहकु मंदिरता माळना कबळ कीयना पोलिहता, अस्के ओर पोल्वादियाता अडोटुन कळवोग केवोर, इदिन मीटु साङ्गमते अर्वविरा?

6 नना मीक वेहतहनन, मंदिरतुहकाय वीळिस बेरा पोल्लो मियगा एवता!

7 मोक-मोहरम ईयना वाटो, ओर्विनेनाहक मीटु जीवा लोपतप मनदनद बेसु, इहे नावा विचर मन्हता*, इद साङ्गमते देवुळ वेहतद पोल्लोता अर्तम मीट पुन्ज मनेरिर इतेके, कसुरलेवोरिन मीट तप तासविर आवेरिर.*

8 बाराहक इतेके नना माने-मन्कना नडुम पुटटोनन मन्जि, पोल्वादियाते पोलनदिन, पोलवदिन वेहतनद अदिकर नाक मन्हता,” इतोग.

9 अगडाहि पेसिस पया, येसु तनाड कगयवालोगा संगे ओरा पार्तनाता लोन अतोर.

10 अतस्के अगा ओर्वोग वागता कयदोग मतोग. अस्के येसुन तप तोहतलाह इनजोरे, “पोल्वादियाते दुकतुन सत्रे कीयनद कबळ पोलिहताया, बार पोलोया?” इन्जि ओनु परसिर ताल्हकतोर.

11 अस्के ओरिन येसु इतोग, “मियगडाहि ओर्विनगा उंदिय गोरे मतेके, अदु पोल्वादियाते बौदातगा अरतेके, तान अदे दिया ओगु तेंडोग आयनोगा? ओग नितमे तेंडनोग!

* **12:1 12:1** मोसा मुय्तोनाड दहा अडोनगडाहि वारमता पोल्वादिया नोमना, इद उंदि अडो मता. पुस्तकता आक्रिते पुनवव पोल्लोना अर्तमि इगा पोल्वादियाता लोप्पा वेहतद मन्हता. ✨ **12:2 12:2** लूकाल 6:7; 13:14; योहन 5:16; 7:23; 9:16 ✨ **12:4 12:4** इब्रितोर 9:2 ✨ **12:4 12:3-4 1** शम्पल 21:1-6 ✨ **12:7 12:7** होशे 6:6 ✨ **12:7 12:7** 9:12-13

12 ऊळाटु, गोरैतुहकाय मन्कना जीवा बेचोटा बेरा मन्हता! अदिनेनाहकु पोल्वादियाते ओर्विनेनाहक बेसता कबळ कीयना पोलिहता,” इन्जि इतोग.

13 पया “कय आहा!” इनजोर येसु वागता कयदोन इताहे, ओग तना कयदुन आहतोग. अस्के अद वागता कयु, दुस्रा कयलेहका सत्रेम आता.

14 मति ओर परूसिर पलत पेसिसि, येसुन बह कीस हक्ककल इनजोरै, तमतमाय वळ्हकतोर.✱

देवुळ आचतोग सेवकि, येसु

15 इव पोल्लोड केंजिसि, येसु अग्डाहि पेसतोग. अस्के वेल्लाय मुल ओना पयाह अतोर. ओराडः सबेटोर रोगहलोरिन ओग सत्रे कीसीतोग.

16 “केंजाटु, नना मियेनाहक इह कीतन इन्जि, बेगान बह वेहमाटु!” इनजोर येसु सत्रेम आतोरिन वेहतोग.

17 इद्रमि यसयाल इनवाल देवुळता मुनेतोग कबुरतोग, देवुळ लोहवाल राजाना लोप्पा बेद पोल्लो वेहच मतोग, अद इंजेके करल आता. अद इह मन्हता:

18 देवुळि इन्हता, “ऊळाटु, वेग नावा सेवकि,

वेने नना आचतन,

वेनगाने नना जीवा वाटिहनन,

वेना संगे नना गिदति महनन.

वेना पोगोन नना नावा पवित्र जीवातुन रेहतकन.

वेग सबे जातिनोरिहकु, नावा सेतेमतुन आबुर कीयनोग.

19 वेग बोनाय संगे वहचोग आयनोग, जोरते केयोग आयनोग.

ओसो वेना आळो बजरते लोकरिहक वेनदा वावो आयगा.

20 वेना सेतेम गेल्सनाहजोमु, वेगु सनिसारम पोयतप मनवालोरिनु वेग्होग आयनोग,

ओसो आसालेवप मनवालोरिहकु आसा ईयनोग.†

21 अहे वेनगा सबे जातिनोर आसाते मनदनुर,” इन्जि इन्हता.✱

परूसिर येसुन देयम पोयतोग इन्हतोर

(मार्कल 3:23-29; लूकाल 11:14-23; 12:10)

✱ 12:14 12:14 26:4; मार्कल 14:1; लूकाल 22:2; योहन 10:31; 11:53 † 12:20 12:20 वेना सेतेम गेल्सनाहजोमु, वेगु सनिसारम पोयतप मनवालोरिनु वेग्होग आयनोग, ओसो आसालेवप मनवालोरिहकु आसा ईयनोग. मोदुल कागिदते, “ओना सेतेम गेल्सनाहजोमु, ओगु ओयक्ताड जेंडेनु देहोग आयनोग, ओसो पोया पेसनद वततुन पिहोग आयनोग.” ✱ 12:21 12:18-21 यशायाह 42:1-4; रोम सहरतोर 15:12

22 अस्के पया देयहक पोयताहकु, मूकाल-गुडि आता मन्कनु, लोकर येसुनके ततोर. ततस्के येसु ओन सत्रे कीसीतोग, अस्के ओग मन्कल वळहक बोटटोग, अहे तोवया बोटटोग.

23 अस्के लोकर पका बामिसि इनदलाह आतोर, “बह दाविद राजाना कूळते पुट वावाल मतोग, वेग ओगे पिसिह केवाल मनदनोगा?” इतोर.

24 मति अगा मतोर परसिर इदिन केंजिस इतोर, “वेग कोनि बेल्लेबुब इनदनद देयहकना मुक्यानाय सायताते, देयहकिन पूड पगायहतोग!” इद्रम अडम वळहकतोर.

25 परसिराड पोटाताड विचर्क पुन्जि, येसु ओरिन इतोग, “बेदाय राजेमते तमाय नडुमि कोंटेड पुटेके, अद राजेम लेडिहता. अहे लोतगाय, नाटेनगाय कोंटेड पुटेके, अव वने निलोड.

26 अद्रमे देयहकना मुक्याल तनाडे देयहकिन पूडटेके, अविस्कनगा वने कोंटेड मन्हताड. पया अविना राजेम बह नितगा?

27 अले, मीट इतपु, देयहकना मुक्याना लावते नना देयहकिन पूडटेके, मीवोर पया देयहकिन पूडिहतोर, ☆ बह ओर वने देयहकनाये लावते पूडिहतोरा? इद्रम मीवाड विचर्क चुकताड इन्जि, ओर तमाय तोहतनुर!

28 मति देयहकिन नना देवुळता जीवाता लावते पूडिहनन इतेके, मियगा देवुळ राजेम कीयलाह आता, इदिन पुन्हुट.

29 इदिन पुन्पिह कीयलाह, नना मीक उंद पोल्लो वेहतहनन: उंद लोतगा नेडिसि लूटे केवाल मुने अगडोग पळ्योनु दोहवालेवा, अगडा मादुन लूटे कीसि पेहता पगायनोगा? आयो, ओन मुने दोहतेकेने, ओना लोतुन वेग लूटे कीस ओयनोग. (अद्रमलेहका देयहकना पळ्योन दोहतेकेने, नना देयहकिन पूड पगायकन.)

30 “बोर नावा संगे गोतते मनोर, ओर नावा विरुद मन्हतोर. ओसो बोर नावा संगे लोकरिन जमा कीयलाह तोळ आयोर, ओरु नयगडाहि लोकरिन बिरोबटो कीस्तोर,” इन्जि इतोग.

31 पया (ओर परसिर देवुळता जीवातुन उस्कतप वळहकिहतोर, इदिन तोहतलाह) येसु ओसो इतोग, “नना मीक वेहतहनन इतेके, मन्कना सबे पापमतनु अहे देवुळता अडम वळहकतदिनु, देवुळि मापि कीया पगायगा. मति देवुळता पवित्र जीवातुन बोग उस्किहतोग, ओन मात्रम देवुळ मापि केवो आयगा.☆

32 अहे बोग माने-मन्कना नडुम पुटटोना अडम वळ्हकिह्तोग, ओन इंका देवुळि मापि कीया पगयगा. मति देवुळता पवित्र जीवाताड कबस्किन बोग उस्किह्तोग, ओन देवुळ मापि केवो आयगा. इद कालमते आयि, वायना कालमते आयि, बेस्केन मापि केवो आयगा.

33 “केंजाट्ट, मराड तमाड कायानगडाहे पुनदा वास्ताड. मरा बेसतल इतेके, तानाड कायाड वने बेसताड. अहे मरा लागो इतेके, तानाड कायाड वन लागोड.

34 एय वीसमतरसलेहकाडोरिर, मीट लाग्वोरिर मन्जि, मीक नेहनाड गोटीड बह वळ्हक वायनुड! बाराहक इतेके, पोटातगा बेव पोल्लोड निंदिस मन्हताड, अवे पोल्लोड तोडटाहि पेसिहताड.✧

35 बेसतोग मन्कल तना पोटाताहि बेसताड पोल्लोड पेसिह कीस्तोग, अहे लाग्वोग मन्कल तना पोटाताहि लाग्वाड पोल्लोड पेसिह कीस्तोग.

36 ओसो नना मीक वेहतहनन, आक्रि नेयमता दियाते, देवुळि मीवा तोडटाहि पेसतद, उंद-उंद उगसता पोल्लोता इसब मियगडाह एतगा.✧

37 बाराहक इतेके, आक्रि नेयमता दियाते, निमा कसुरतोनिन महनिना, इलविना, इदिन नीवाड इद बूमते वळ्हकताड पोल्लोड तोहतनुड,”✧ इनजोर येसु इतोग.

येसु अद पीळतोरु तप तोहतह्तोग

(लूकाल 11:29-32; 11:24-26)

38 अस्के उयतुर परसिर, साख्रमगूसर येसुनगा वासि इतोर, “गूस, नीवा कयदगडाहि बामिह कीयनद सीना माक ऊळना मन्हता,” इद्रम ताल्हकतोर.✧

39 अस्के येसु ओरिन इतोग, “लाग्वोरु, देवुळतुन केंजवोरु, नावाड बेरा डीसाताड कबस्किन ऊळतोर इद पीळतोरु, नाक सीना ताल्हकिह्तोर. मति योनाल इनवाल देवुळता कबुरतोन्क बह बह आता, सिरप अदे सीना नना ओरिहक तोहतकन, तान विळिसस दुसा सीना तोहोन.

40 इतेके योनाल बेद्रम नऱका-पियल मूंड दियाड बेरा मीनता पोटालोप्पा मतोग✧, अद्रमे माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना नऱका-पियल मूंड दियाड इद बूमता लोप्पा मिंजिस मनदकन.

41 केंजाट्ट, योनाना कबुरतुन केंजिसि निनवे सहरतोरु, तमा पापमताहि मिळन्देतोर इन्जि पुतिर✧. ऊळाट्ट, योनाहकाय वीळिस बेरा पोल्लो मियगा एवता, (मति

✧ 12:34 12:34 इपिसुसतोर 4:29 ✧ 12:36 12:36 रोम सहरतोर 14:12 ✧ 12:37 12:34-37 याकुब 3:2,6 ✧ 12:38 12:38 योहन 6:30; 1 कुरिततोर 1:22 ✧ 12:40 12:40 योनाल 1:17 ✧ 12:41 12:41 योनाल 3:6-9

मीट इतेक केंजविर). अदिहके आक्रि नेयमता दियाते, निनवे सहरतोर निचि, इद पीळतोरिनु तप तासनु.✱

42 अद्रमलेहकाने सीबा देसेमता रानि साल्मोन राजाना बुदताड पोल्लोड केंजलाहि, वेल्ला जेकताहि इगा वास मता. ऊळाटु, साल्मोनिहकाय वीळिस बेरा पोल्लो मियगा एवता, मति मीट इतेक केंजविर. अदिहके आक्रि नेयमता दियाते, अद रानि वने निचि, इद पीळतोरिनु तप तासगा.

43 “(इद पीळता बाताल आयगा, इदिन पुन्पिह कीयलाह नना मीक उंद पोल्लो वेहतहनन.) उंद देयमि बेस्के मन्कनाहि पेसिहता अस्के, अद तन्क मनदलाह, इके-अके मेटाड-मेटाड वेलियिस, जागाड पर्हकिस ऊळिहता, मति तान्कु जागा दोर्को.

44 अस्के अद देयमि आलिह कीस्ता, ‘बोनगडाहि नना पेसिस वातन, अगा ओसोवन मल्स दाकन,’ इद्रम इन्हता. पया अन्ज ऊळिहता अस्के, अद मुनेता लोनुरिकम आतदु, नेहतदु, ऊसतदु, इद्रम तान्कु बेस दिसिहता.

45 अस्के पया अद अन्जि, तन्काय लागवव एळुड देयहकिन, तना संगे गोत कीस ततहता. अस्के अतु ओग मन्कना लोप्पा नेडिस जागा आस्ताड. पया ओना इंजेटा गोसा, मुनेतदिहकाय वेल्ला करबता आस्ता.✱ अद्रमलेहकाने इद लाग्वा पीळतोरिहकु, तमाड जीवाने नावाड पोल्लोहक जागा एवाहकु, इद्रमे गोसा आयगा,” इनजोर इतोग.

येसुना निटम जीवातोर बोरु?

(मार्कल 3:31-35; लूकाल 8:19-21)

46 जमा आता मुडा संगे येसु वळहकसोर मनेके, ओना तलोगि, ओनाड तमोर वासि, ओना संगे वळहकना मन्हता इन्जि, लोता पलते निच मतोर.

47 अस्के बोगो येसुन वेहतोग, “गूरू, नीवा यायालि, नीवाड तमोर पलते नीवा अग ऊळसोर निच मन्हतोर,” इतोग.

48 इदिन केंजिस येसु ओन इतोग, “नावा यायालि, नावाड तमोर, नावा लोतोर बोरु, इदिन मीट पुहनिरा?”

49 इतस्के पया तनाड कगायवालोरक्के कय ऊपिसि, “ऊळाटु! नावा लोतोर इतेके निटम वैरे!

50 बोर नावा देवुळदीपतोग बाबाल वेहतपु ताकिहतोर, ओरे नावा दादाललेहका, तमोगलेहका, एलाळलेहका, अकाललेहका, तलोगलेहका एरेटोर आंदुर, ”✧ इनजोर येसु इतोग.

13

विजाता पुन्पिह कीयनद पीटो

(मार्कल 4:1-20; लूकाल 8:4-15)

1 अदे दिया येसु लोताह पेसिसि, सम्दुरकचुल अन्जि उदतोग.

2 वेल्लामुलु ओना पेके गोहडिनाड गोहडिड वांदुर, अदिहकु ओगु एगकचुल उंद ओडातगा अन्जि, कागहतलाह उदतोग. कतमतोर पया ओना मुनेह दडकचुल नितोर.

3 पया ओगु वेल्लाडः पोल्लोड, पुन्पिह कीयनाड पीटोने वेहता बोटटोग. उंद पीटो इह मता: “केंजाटु, वीतवाल ओर्वोग विजा वीतलाह पेसतोग.

4 ओग वीतनेके उडुन विजा अगदगा अरता, अदिनु पिटेडः वासि कतम तिताड.

5 उडुन विजा आद बंडाना जागाते अरता. अगा आदता पोगोन बर्बर तोळ्यो मताहकु, अद तोळ्यो उबिसि अगडा विजा चट्पिटे मोन्हटटा.

6 मति ईर्क लोप्पा अनवाहकु, एद तेगतस्के पोर्हकाड वागताड, पया वतिस डोलताड.

7 ओसो उडुन विजा कोये-जपिना जागाते अरता. पया कोये-जपिड बेसिसि, अगडा पेसना वंज-सोपतुन हक्कताड, बेर्स एवोड.

8 उचुन विजा इसि राब जागाते अरता. अरताहकु अदु उंद-उंद मोदुदुहकु बेगा डेडा वीसा (30), बेगा मूड वीसाड (60), बेगा नूर (100) इद्रमलेहका तेना पंटा वाता.

9 मियगडाहि बोरिहक पुनदलाह गिर्दा मन्हता, नावा पोल्लोतुन बेस केंजाटु!” इनजोर येसु पीटोतुन मारिह कीतोग.

10 पया तनाडः कगयवालीर ओनगा वासि ताल्हकतोर, “निमा लोकरिहकु पुन्पिह कीयनाड पीटोने बाराहक वळ्हकसोर महनिन, गूरु?” इतोर.

11 येसु पया ओरिन इतोग “मीक इतेके, देवुळि तना राजेमताड मकतव पोल्लोन पुनदलाह बुद ईता, ✧ ओरिहक बार एवो.

✧ 12:50 12:49-50 इब्रितोर 2:11 ✧ 13:11 13:11 11:25; 1 कुरिततोर 2:9-10; कुलसितोर 1:25-27

12 केंजाट, बोनगा पुनदनद बुद मन्हता, ओन्कु देवुळि ओसो इंका ईयगा, ओन्कु वेल्लाय दोर्कगा. मति बोनगा पुनदनद बुद इले, ओनगा उचुन मतद बुदतुन वने, देवुळि ऊंदिस ओयगा.

13 अदिनेनाहकु नना पुन्पिह कीयनव पीटोने ओरिन वळ्हकिहनन, बह इतेके ओर तमाड कोंडाने नावाड कबस्किन ऊळिहतोर, तमाड केक्कने नावाड पोल्लोन केंजिहतोर, मति तमा बुदते ऊळलाह, केंजलाह, पुनदलाह ओर गळस आस्तोर. ✧

14 यसयाल इनवाल (तना कालमतोरा लोप्पा) मुने रासतद देवुळता कबुर इह वेहतहता:

‘ओर लोक्कुर नावाड केंजलाह कोनि केंजसोर मनदनुर,

मति ओरिहक बेस्केन तेळियो आयगा;

नावाड कबस्किन ऊळलाह कोनि ऊळसोर मनदनुर,

मति अविना अर्तम ओरिहक बेस्केन तेळियो आयगा. ✧

15 बाराहक इतेके ओरा बुद गळस आता;

केक्कने केनकेने केंजिहतोर, ओसो तमाड कोंडाड पिहतहतोर.

अद्रम आसि ओर कोंडाने ऊळ पगवोर,

केक्कने केंज पगवोर,

बुदते पुनदा पगवोर,

अहे सव्रेम आयलाह नयगा वावोर, ✧

इन्जि देवुळ यसयान इन्हता. (इद पोल्लो नावाड केंजवोरा लोप्पा इसी करल आता.)

16 “मति मीट बारा नावाड कबस्किन ऊळिहनिर, नावाड पोल्लोन केंजिहनिर इतेके मीट देयवातोरिर.

17 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, नेंड मीट बेव ऊळिहनिर, केंजिहनिर, अविनु मुनेतोर देवुळता कबुरतोर ओसो सेतेमतोर, इद्रम वेल्लाटोर ऊळलाह, केंजलाह पळेम आंदुर. मति ओरिहक ऊळ दोर्को, केंज दोर्को. ✧

18 “मीट इंजेके विजाता पीटोता अर्तमतुन पुन्हट.

19 अद विजा इतेके देवुळ राजेम कीयना लोप्पाडा बेसता कबुरि. इद कबुरतुन बोग केंजिहतोग, मति ओन्क तेळियो आस्ता, ओना जीवातगा वीततद विजातुन,

✧ 13:13 13:13 व्यवस्थाविवरण 29:4; यिर्मयाह 5:21; यहजेकल 12:2; योहन 9:39

✧ 13:14 13:13-14 रोम सहरतोर 11:8 ✧ 13:15 13:14-15 यशायाह 6:9-10; योहन 12:40; बळयिर 28:26-27 ✧ 13:17 13:16-17 लूकाल 10:23-24; इब्रितोर 11:13

देयहकना मुख्याल* वासि ऊंदिस ओस्ता. इद्रमतोर लोकुर विजा अरतद अगदा जागालेहका आस्तोर.

20-21 बेद आदतगा विजा अरता, अद इहलेहका आस्ता. बोर कबुरतुन गिर्दति चट्नेन केंजिहतोर, मति अद पोल्लो जीवाते गडवाहकु, गळके बहे दीरा पोयतहतोर. पया देवुळता पोल्लोतुन नमतेनाहक अड्सनाय, तिपलाय वाता इतेके, चट्नेन ओर विस्वसते पेगके अरयहतोर.

22 कोये-जपिड मतद जागा इहलेहकाडा आंदु. बोर कबुरतुन केंजिहतोर, मति सम्सरमताड आल्सुळक ओसो अनम-दनमता उळ्बे, ✧ इव कोयेनलेहकाडाड देवुळता पोल्लोतुन ओरा जीवातगा मोन्हट एवोड, पया अद पोल्लो बातय पाय्दाता आयो.

23 मति राब जागा इहलेहकाडा आंदु. बोर कबुरतुन केंजिहतोर, काळिडहतोर, पया ओरु पलत पेसिसि बेसताड कबस्क कीस्तोर. बेद्रम राब जागातगा अरतद विजा, उंद-उंद मोदुदुहकु बेगा डेडा वीसा (30), बेगा मूंड वीसाड (60), बेगा नूरु (100) इद्रमलेहका तेना पंटा वाता, अद्रमता राब जागालेहका ओर मन्कलोर आस्तोर, अद्रमता पंटालेहका ओराड कबस्क दिसनुड," इन्जि येसु इतोग.

अकल रोंडाता पुन्पिह कीयनद पीटो

24 ओसो उंदि पुन्पिह कीयनद पीटो येसु ओरिन वेहतोग. "देवुळता राजेम कीयनाड अडोड इहलेहका आंदुड. बोगो ओर्वोग तना पोलमते बेसता गोहकना विजा वीततोग.

25 मति सबेटोर उंजतस्के, नग्का ओना कुळसातोग वासि, गोहकनगा अकलतुन वीतिसि अतोग.

26 पया पोटाड आसि मीतस्के, गोहकनाड एन्क दिसताड, अस्के अकल रोंडा वने दिसता.

27 "अस्के लोता ओर्युलतोर वासि माल्कान इतोर, 'महरज, निमा नीवा पोलमते बेसता विजा वीतिसि मतिन इसि? अगा पया अकल रोंडा बेनाह वाता?' इन्जि इतोर.

28 'इद कबळि नावा कुळसातोना बोनायो मनदगा मति!' इन्जि माल्काल ओरिन इतोग. "निमा पया बह इहनिन, माट अकलतुन तहककोमा?" इन्जि ओर्युलतोर माल्कान ताल्हकतोर.

* 13:19 13:19 देयहकना मुख्याल मोदुल कागिदते "लाग्वदु". ✧ 13:22 13:22 रोम सहरतोर 12:2

29 'एह-एंह, आयो, अकलतुन तहकनेके, मीट ओकावेला गोहकिन बार तहककिर!

30 कोयनाहजोम अव वलियसोर अहे मनिड. पया कोयना वेलाते नना कोयवालोरिन वेहतकन, "मुने अकल रौडातुन कोय्म्हट्ट, कोसि तानाड पिनयाड दोहच, गुम कीसि बोळिससीम्हट्ट. पया नावाड गोहकिन मात्रमि डोमेते दोसाट्ट," इनदकन,' इन्जि माल्काल ओर्युलतोरिन वेहतोग."

पुलुळ (दुलि) पेनेम ओसो ओयता पिंडि, इविनाड पीटोड
(मार्कल 4:30-32; लूकाल 13:18-21)

31 पया देवुळता राजेम बेद्रम बेर्सगा, तेन पुन्पिह कीयलाह, येसु ओसोरेंड पीटोड वेहतोग. "देवुळता राजेम इहलेहका आंद. बोगो ओर्वोग तना लकाते, पुलुळ पेनेम वीततोग.

32 केंजाट्ट, पुलुळ इतेके पका उड्ला पेनेम मन्हता, ऊळविरा? तेला मति वलियतस्के, बेरा मरा आस्ता, अस्के तानाड पंगानगा पिटेड वासि गूडाड पंडिहताड."*

33 येसु पया ओरिहक दुसा उंद पीटो वेहतोग. "देवुळता राजेम इहलेहका आंद. बेद उंद आंचाळि इचुने ओयता पिंडट्टन, मूंड तवाड पिंडटगा काल्हपता. अस्के मनेक मनेक, अगडा पूरा पिंडि ओयता."

34 इव सबे पोल्लोड, येसु लोकरिन पुन्पिह कीयनाड पीटोने वेहतोग. पुन्पिह कीयनाड पीटोडलेवा, येसु ओरा संगे बातय वळ्हकोग आंदोग.*

35 इदिनलोप्पा देवुळ तना कबुरतोना संगे मुने वेहच मता, अद पोल्लो इंजेके करल आता, अद इह मन्हता:

नना नावा तोडटे पुन्पिह कीयनाड पीटोड वेहतकन.

बूम पुटटगडाहि मकिस मतव पोल्लोनु, नना वळ्हकिस तोहतकन.*

येसु अकलता पीटोतुन तेळियिह कीस्तोग

36 पया येसु लोकरिन विळिससि लोन अतोग. अस्के तनाड कगयवालोर् ओनगा वास इतोर, "गूरू, पोलमते वीततद अकल रौडाता पीटोतुन, माक पड्ने तेळियिह कीस वेहा," इद्रम ताल्हकतोर.

* 13:32 13:32 यहजेकल 17:23 * 13:34 13:34 योहन 10:6; 16:25,29

* 13:35 13:35 देवुळताड पाटाड 78:2; रोम सहरतोर 16:25

37 अस्के ओग ओरिन वेहतोग, “केंजाटु, बेसता विजा वीतवाल इतेके, माने-मन्कना नडुम पुटोनन, ननाने आंदन.

38-39 पोलमि, इद बारा दुनिया आंदु. बेसता विजा, इद बारा देवुळतुन मावा राजाल इन्जि नमवालोरु. अकलतुन वीतवाल इतेके, अदे देयहकना मुक्याल आंदु. अकल रौंडा, इद बारा तानाड केंजवालोरु. ✨ पंटा कोयना वेला, इद बारा बूम मारनद आक्रि वेला, अस्केने देवुळ कतमतोरा नेयम कीयगा. ओसो कोयवालोर इतेके देवतुल्क आंदुड.

40 “अस्के बेद्रमि अकल रौंडातुन कोसि, गुम कीस मन्जि किसतगा वाटिहतोर, अद्रमि इद बूमता आक्रि वेलाते आयगा.

41 अद वेलाते माने-मन्कना नडुम पुटोनन, नना नावाड देवतुल्किनु लोहतकन. नावा राजेमते वायलाह एवोरिनु, ओसो लाग्वाड केवालोरिनु, वेर कतमतोरिने अव देवतुल्कु नावा राजेमताहि पेहचीयनुड. ✨

42 देवतुल्क ओरिनु जमा कीसि, मळगना पिववद किसबटटगा वाटनुड. अगा अमेसा केयना, अळयना, मुडुर-मुडुर पल्क कोगकना आयगा.

43 अस्के सेतेमतोर तमा देवुळबाबाना राजेमते, पोळद दीचतप लेहका, देवुळता संगे मांजसोर मनदनुर. ✨बोरिहकु पुनदलाह गिर्दा मन्हता, ओर नावा पोल्लोतुन बेस केंजिर!

देवुळता राजेमता दारा

44 “देवुळता राजेम कीयनव अडोड इहलेहका मन्हताड. बोगो ओबोर्गो दुस्रोना पोलमते, बौंदालोप्पा मकिह कीस तासताड कल्दकिन नसिबलेहकाने ऊळतोग. पया अविन अगान मिसिसि, पका गिर्दा आसि, लोन अतोग. अन्जि ओग तना पूरा मालसोमतुन वमिसि, अव कोताने अदे पोलमतुन असतोग, बह इतेके अव कल्दकुर्क अद पोलमतगा मताड.

45 “देवुळता राजेम कीयनव पोल्लोड इहलेहका ओसो मन्हताड. बोगो वीकुरतोग बेसताड मोतिड पर्हकलाह बजरते अतोग. †

✨ 13:38-39 13:38-39 16:23; योहन 8:44; बळयिर 13:10; 1 योहन 3:10

✨ 13:41 13:38-41 तोहचीतव पोल्लोड 14:15 ✨ 13:43 13:43 दानिय्येल 12:3

† 13:45 13:45 सन्दुरते बेदो उंद रीतता ईपता पोटालोप्पा गुड्रल पाडि बंडालेहका दोर्किहता, तेने मोति इन्हतोर, तेना दारा वेल्लाय आस्ता.

46 ओन्क उंदि पका दाराता मोति दोर्कतस्के, ओग अन्जि तना पूरा मालसोमतुन वमिसि, अव कोताने इदे मोतितुन असतोग. (इद्रमलेहका देवुळता राजेमतगा वायना इतेके, दुनियाता सबे मालसोमतुन पेःके कीसि, देवुळतुन पर्हकाट.)

वदता पीटो

47 “देवुळता राजेम कीयनव अडोड ओसो इहलेहका मन्हताड. मीन्क पोयवालोर गुंजना वदतुन एतगा आहतहतोर, अस्के नेहनाड-लाग्वाड सबे रीतिनाड मीन्क वदते लोप्पा अरयहताड.

48 अद वदमेंडु मीन्क आस्ताड, अस्के पोयवालोर तान दडकचूल गुंजिहतोर. पया वेरु उदिस मन्जि, बेव बेसताड, अविनु आचिसि कोंड्राते तासिहतोर, अहे लाग्वान बारा पोहचीस्तोर.

49 अद्रमि इद बूमता आक्रि वेलातस्के आयगा. देवतुल्क वासि, लाग्वोरिनु सेतेमतोराहि एग्पिह कीयनुड.

50 एग्पिह कीसि, ओर लाग्वोरिनु पिववद किसबटटा सिक्सतागा वाटिसीयनुड. अगा अमेसा केयना-अळयना, मुडुर-मुडुर पल्क कोगकना आयगा.

51 “इव सबे पोल्लोड मीक तेळियताडा?” इन्जि येसु कगयवालोरिन ताल्हकतोग. “इंगो गुरु, माक तेळियताड,” इन्जि ओर इतोर.

52 “अह इतेके, बेद्रम लोता माल्काल तना विजाबडटाहि पाळनाड, पूनाड इद्रमताड मालसोमतुन पेहतहतोग, अद्रमलेहकाने मीट वने देवुळ राजेम कीयनाड अडोड कगयतोरिर, दुसोरिन कागहतकिर. (अस्के मीटु पाळना कागहमुळ ओसो नावा पूना कागहमुळ, मीवा पोटाताहि पेहच कागहतकिर,)” इन्जि येसु ओरिन इतोग.

तना नाटेनोर येसुन पास्किहतोर

(मार्कल 6:1-6)

53 पया इव पुन्पिह कीयनव पीटोड वेहच मारतस्के, येसु अगडाहि पेसिस अतोग.

54 तमा नाग नासरेतते वासि, ओरा पार्तनाता लोतगा, ओरिहकु देवुळताड पोल्लोड वारमता पोल्वादियाते कागहन्दोग. अव पोल्लोन केंजिसि, ओरु सबेटोर बयल आतोर. “वेन्क अचोटा बुदि, अचोटाड बेराड कबस्क कीयना लाव, बेगडाहि दोर्कता, रा?✧ 55 बह वेन इसि माट पुनोम, वेग वड्लाना मगि आयोगा?

वेना तलोग मरियालि आयोया? ओसो वेनाड तमोर वने याकुबि, ✧योसेपि, सिमोनि, यहुदाल वैरे इन्जि माट पुनोमा? ✧

56 ओसो वेनाड सबे एलास्क इगाने मन्हताड इसि. पया वेन्कु अचोटा बुदि, लावु बोग ईतोग?" इन्जि नाटेनोर येसुन नमोर आंदुर.

57 अद्रम आसि ओर येसुन नमोम इतोर. अस्के येसु ओरिन इतोग, "देवुळता कबुरतोन्क दुनियामेड मान दोर्किहता, मति कुदता नाटे अहे लोते मात्रमि, मान दोर्को. ✧(अद्रमे नाक इंका मीट अहे ऊळिह्निर,)" इतोग.

58 ओर येसुन नमवाहकु, अगा ओगु बेरा लावताड कबस्क वेल्लाड केवोग.

14

एग मीहवाल योहनिन हक्किह्तोर
(मार्कल 6:14-29)

1 अद तुकने गालिल पटटा राजाल, एरोद अंतिपस इनवाल, ✧ येसु कीताड कबस्किन कैजतोग.

2 (वेग राजाल मुने देवुळता पेदिरते एतेमीहवाल योहनिनहक्किस मतोग, अदिह्के) वेग येसुना लोप्पा इह इतोग, "ओग कोनि निटमे योहन मनदनोग! ओग हासि ओसो तेग्तोग बहे, अदिह्के ओग अचोटाड डीसाताड कबस्क कीया पगयह्तोग," इन्जि तनाड सेवकिरिन वेहतोग. ✧

3-4 (योहनि, एरोद राजाल, वेरा नडुम कट्टलाड इह आताड.) राजाना दादाल पिलिप, वेग जीवात मनेकेने, वेना मुते, एरोदियसि इनदनदिनु, राजाल तना लोन ओतोग. अस्के योहन राजानगा वास इतोग, "नीवा कीतद कबळ मोसानाड अडोड वेहतपु पोलो, महरज," इन्जि वेहतोग. ✧ इद पोल्लोतुहक एरोद राजाल ओड आसि, योहनिन दोहचि जेलते वाटटोग.

5 अचोटगडाहि योहनिन राजाल हक्कलाह ऊळिंदोग, मति वेग देवुळता कबुरतोग मन्हतोग इन्जि, लोकुर योहनिन मान ईदुर, अदिह्क राजाल लोकुरिह्क रेयिसि, योहनिन हक्कोग आसि.

✧ 13:55 13:55 बळयिर 12:17; 15:13; 21:18; 1 कुरिततोर 15:7; गलातितोर 1:19; 2:9,12; याकुब 1:1 ✧ 13:55 13:54-55 लूकाल 4:22; योहन 6:42 ✧ 13:57 13:57 लूकाल 4:24; योहन 4:44 ✧ 14:1 14:1 मार्कल 8:15; लूकाल 3:1,19-22; 8:3; 13:31; 23:7-12; बळयिर 4:27-28; 13:1 ✧ 14:2 14:1-2 लूकाल 9:7-9 ✧ 14:3-4 14:3-4 1 तिसलुनितोर 4:6

6 पया एरोद राजाल पुटटा दिया एवता, अद दिया राजाल कुळिप ईतोग. अस्के राजाल ततदु तमदादाना मुते एरोदियसि, तेना मयाळि लोकुरा मुनेह एंदिसि, राजान गिर्दा कीता.

7 गिर्दा आसि, राजाल तान इतोग, “निमा बाताल ताल्हककिन, अदिन नना नीक ईकन,” इन्जि राजाल किरिया कीस वेहतोग.

8 ताना तलोग काऱ्हच मतपु, अदु राजान इता, “काका, देवुळता पेदिरते एग मीहवाल योहनना तला, उंदि दळ्याते कीसि नाक तायु,” इनजोरे पिला ताल्हकता.

9 इदिन केंजिस राजाहकु बेस दल्यो, मति कुळपतगा वाता मुडा मुनेह, किरिया कीस वेहतद पोल्लोतुन मिळहता वावो आंदु.

10 अदिहके राजाल जेलतगा योहनिन हळ्किस, ओना तला ततलाह, तनाड सीपय्किन उकुम ईतोग.

11 दळ्यात कीसि तला ततस्के पया, एंदता पिलातुहक ईतोर, अदु पया तना तलिनगा ओसीता.

12 पया योहननाड कगयवालोर ओना सेतातुन ओयलाह वातोर, अह कीसि ओन पोहतोर. पया इद पोल्लोतुन, ओरु येसुनगा अन्जि वेहतोर.

येसु एयुड अजर्कना मुडुहक तीहतहतोग

(मार्कल 6:32-44; लूकाल 9:10-17; योहन 6:1-13)

13 इद पोल्लो केंजिसि, येसु तनाड कगयवालोर बार, उंद ओडाते उदिस पेसतोर. पया बेदो पेळ्हकल जागातके केमेन अतोर. ओग अतदिन पुन्जि, लोकुर ओना पेऱ्के-पेऱ्के तमाड नाहकनाहि ताकसोर वातोर.

14 पया येसु ओडाताहि पेसिस ऊळतोग अस्के, वेल्लाय मुल नावा अग ऊळिहतोर इन्ज पुतोग. ओरिन ऊळिसि, वेन्कु ओरा मान वसता, अस्के ओर ततोर रोगमतोरिनु वेग सत्रे कीतोग.

15 पोळ्द अरनेके, कगयवालोर येसुनगा वास इतोर, “गूरु, इद पेळ्हकल जागा मन्हता, इगा इतेके तिनदलाह बातय दोर्का, ओसो पोळ्द इतेक अनजोर मन्हता. वेर मात्रमि एरग्रेताड नाहकनगा अन्जि, तम्क तिनदलाह असिस तयिर, वेरिन लोहा,” इतोर.

16 “आयो, असलाह ओरिहक दाया पोयो. मीटे ओरिहक तिनदलाह ईम्हटु,” इनजोर येसु ओरिन इतोग.

17 “आं माटु! मयगा बेचोकु, सिरप एयुड आरिड, रेंडे अटटव मीन्क, अचोके मन्हताड,” इन्जि ओर इतोर.

18 “अले, अविन नयके ताटु,” इनजोर येसु इतोग.

19 पया ऊळाटु, येसु मुडुन इळन रौंडातगा उद वेहतोग, पया अव एयुड आरिन ओसो रेंड मीन्किन पोसि, पोगोन ऊळिसि, देवुळतुन जोहर कीसि आरिन किळहतोग. अह कीसि, वांटाट इन्जि येसु आरिड, मीन्कु, कगयवालोर कयदे ईतोग, ओर पया मुडुहक वांटोर.

20 पया वेर सबेटोर पका पंजनाह तितोर. तिन्ज-उन्ज पिसतव किळकेड ओर गुम कीनेके, बारा डालाड पेसताड.

21 तिनवालोर मुलु एयुड अजर्क (5000) कोयतोर मतोर, ओसो आस्कु, पिलाड-पेकोर, वेरा इतेके लेकाय इले मति!

येसु एता पोगोटूक ताकिह्तोग

(मार्कल 6:45-51; योहन 6:15-21)

22 पया तिन्ज-उन्ज मारतस्केने, येसु तनाड कगयवालोरिन इतोग, “नना लोकरिन मल्स लोहतलाह पयाह महनन, मीट मात्रम ओडाते उदिसि, सम्दुरता अबर बाजे वेंडिस अन्हट.” अस्के ओर अहे कीतोर.

23 पया लोकरिन लोहचि, बार कीसि, येसु वगोगे गुड्रापोगोन पार्तना कीयलाह अतोग. नऱका आस मता, मति ओग अगान मतोग.

24 अद वेलाते ओरा ओडा सम्दुरता नडुमकसाते, दडटगडाह जेक मता. अस्के वळयते एताड लच्काड ओडातुन इळसोह-ओळसोह कीदुड.

25 अस्के पया येसु नऱकाडाड मूंड-नालुड एगसोर (इतेके तलाकोग कूसना जोक-जोक), सम्दुरता एता पोगोटूक कगयवालोरैके ताकसोरिन वातोग.

26 एता पोगोटूक येसु ताकसोर वानेके ओर ऊळिसि, “एता मसमि वास्ता, रा!,” इनजोर रेयिस केयतोर.

27 अस्के तोप्नेन येसु ओरिन केयतोग, “नना रा, रेयमाटु, दीरा कीम्हटु!” इनजोर इतोग.

28 अस्के सिमोन पत्रु येसुन इतोग, “बोग, निमा गूस्निना? अह इतेके नाकु नियके एता पोगोटूक वायलाह वेहा,” इतोग.

29 “अले अह इतेक वाय!” इनजोर पत्रुन येसु इतोग. पया पत्रु ओडाताहि पेसिसि, एता पोगोटूक ताकसोर, येसुनके दायलाह बोटटोग.

30 मति दूदते वायनाड बेराड लच्कान ऊळिसि, पत्रु रेयिसि मुळ्न्दसोर मतोग. अस्केने, “नाक पिसिह कीम सामि, नना मुळ्न्दहनन,” इनजोर ओग केयतोग.

31 तोप्नेन पया येसु ओन पोयतोग. पोसि “बह रा, निमा विस्वसलेवपु! नना नीक पिसिह कीकन इन्जि निमा नमविना?” इन्जि येसु ओन इतोग.

32 पया इसि ओर इर्वुर ओडातगा वास उदतस्के, अद वळ्यु बेके मायतायो, बेके मायोयो!

33 अस्के ओडातगा मतोऱु “निमा निटमे देवुळता मगनिन,” इनजोर येसुनाड काल्क मोळकतोर.

34 ताना पया ओर सम्दुरतुन वेंडिसि, गनेसरत एरियाते एवतोर.

35 अगडोरु येसुन पुताहकु, एरेगूरेताड सवे नाहकने कबुर लोहतोर. अस्के ओर सबेटोर दुकिनोरिन येसुनके पोस वातोर.

36 “गूरु, नीवा गेंदे कोडतुन मात्रम माक बोय ईम, अस्के माट बेस आयकोम,” इनजोर ओर दुकिनोर येसुन कालगडेम अरतोर. अहे बेच्चुर कोडतुन बोयतोर, ओर सबेटोर सव्रेम आतोर.

15

पेदल्कना रिजता लोप्पा काहमुळि (मार्कल 7:1-23)

1-2 पया उय्तर पसरि ओसो साख्रमगूरु, येस्सलेम सहरताहि वासि येसुन इतोर, “नीवाड कगयवालोर मावाड पेदल्कना मतद रीत-रिजतुन बह माळोर? वेरु तिनदनामुने कळवोग आतदिन एडलाह, तमाड कय्क बाताड बाराहक नोगवोर?” इन्जि येसुन कट्टला कीतोर.✧

3 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीट पया मीवाड मुनेताड रीत-रिजतुन नोमसोरे, देवुळताड अडोन माळवालेवा बह तपतिर?

4 (इद केंजाट्ट, मीवा उंद तप नना वेहतहनन.) ‘निमा नीवा तलोग-तपेहक मान ईम,’ ✧ इद्रम साख्रमते देवुळता उकुम वेहतद मन्हता. ओसो ‘बोग तना तलोग-तपेहक मान एवा, ओरा कदर रेहतहतोग, ओन्क हळकना सिक्सा ईयना,’ ✧ इह वने रासतद मन्हता.

5-6 मति मीट मात्रम इहनिर इतेके, बोगाय तना तलोग-तपेना पिसवगतुहक ईयनविस्किनु, देवुळतुहक वाटटेक बार आयो, ओग तलोग-तपेहकु मान एमाकेग,

✧ 15:1-2 15:1-2 लूकाल 11:38 ✧ 15:4 15:4 पेसमुळि 20:12; व्यवस्थाविवरण 5:16

✧ 15:4 15:4 पेसमुळि 21:17; लैव्यव्यवस्था 20:9

इद्रम मीट कागहतहनिर. इद्रमे मीट मीवाडे रीत-रिवज्क पुटिह कीसोरे, देवुळता पोल्लोतुन देहतिर.

7 एय सोड केवालोरिर, देवुळि मुने तना कबुरतोग यसयाल इनवाल, वेना संगे सास्त्रमते मीवा लोप्पा बराबर वेहच मता:

8 वेर लोकरु तमा तोडटेने, नाक मान ईस्तोर,

मति वेर नावा पोगोन जीवा वाटोर.

9 वेरा मोळकनद वने जोलिय मन्हता;

नावा सास्त्रम कागहतनदिन विळिससि, तमाडे अडोड कागहतहतोर. ✧

इनजोर वेहता.”

10 अस्के येसु लोकरिन तनके केयिसि ओरिन इतोग, “नना इंजेके बार इहनन, तेन केंजिसि कागयाटु.

11 (कय्क नोगतेकाय, नोगवेकाय,) बेद मन्कना कुमतगा दास्ता, अद ओनु करब केवो. मति पोटाताहि बेव पोल्लोड तोडटुहक पलते पेसिहताड, अवे कोनि मन्कन करब कीस्ताड, ✧” इन्जि येसु इतोग.

12 गय्क मनेके, कागयवालोर येसुनगा वासि इतोर, “नांगा वेहन्दिन अद पोल्लोतुहक परुसिर पकाय नारज आतोर, तेन निमा पुतिना, गूरु?” इन्जि वेहतोर.

13 “नावा देवुळदीपतोग बाबाल बेव पोर्हकान ओगसोग, अविन ओगु कतमे कुळह-कुळह तहकिसीयनोग. ✧

14 वेर परुसिरक्के सीता केमाटु, वेर अहे मनिर. गुडिरिहक अग तोहवालोर वेर गुडिरे! गुडिहक गुडि अग तोहनेके, ओर इर्वुर आसि बोंदातगा अरयनुर!” इद्रमि ओरिन येसु इतोग.

15 पया सिमोन पत्रु ओन ताल्हकतोग, “इद कळवोगता पुन्पिह कीयनद पोल्लोतुन, माक तेळियिह कीस वेहा, गूरु,” इतोग.

16 “मीकाय इंका तेळियोया?

17 बेदिन माट तिहनल, अदे कुमतगा दास्ता, पया माट पेल्लिस पोहतहनल. (इतेके अद करब कीयनव लाग्वाड विचकिंन पुटिह केवो,) इद वने मीक तेळियो?

18 मति माट लाग्वा वळकनदु तोडटुहक पलत पेसिहता, अदु पोटालोप्पाडाहि वास्ता. तानेनाहके मन्कनु देवुळि जेक तासिहता.

✧ 15:9 15:9 यशायाह 29:13; कुलसितोर 2:20-22 ✧ 15:11 15:11 बळयिर 10:15;

रोम सहरतोर 14:14; 1 कुरिततोर 10:25-26; 1 तिमोति 4:4-5; तीतुस 1:15; याकुब 3:6

✧ 15:13 15:13 1 कुरिततोर 3:9

19 बाराहक इत्के, वायनवु लाग्वाड विचर्कु, हक्कनदु, सिंङ्गि-पोहडेड कीयनदु, कले कबळ, जोल बयन ईयनदु, वहचळि, इवे पोटालोप्पाडाहि पलत पेसनव आंदुड.✧

20 मन्कनु इद्रमताड गोटिड कोनि करब कीस्ताड.✧ मति कयक नोगवाये तिनदना, इदु मन्कनु करब केवो आस्ता,” इनजोर इतोग.

यहुदि आयवद आंचाना विस्वस

(मार्कल 7:24-30)

21 गालिल पटटाहि पेसिस पया, येसु तनाड कगयवालोरा संगे सोर-सिदोन एरियाते✧ वातोग.*

22 पया ऊळाटु, अद पटटा उंद यहुदि आयवदु कनान जातता आंचाळि† येसुनगा वासि केयसोर इता, “ए सामि, दाविद राजाना कूळतोनिन पिसिह केवानिन, नयगा जीवा लोपा. नावा मयानु देयम पोसि, तान पट्ट अहचिहता,” इनजोर ओन कालगडेम अरता.

23 मति येसु केमेन मन्जि, तान उंद पोल्लो तेला मल्होग. अस्के कगयवालोर येसुन इतोर, “मावा पेंडेस वासोर अद कयर कीस्ता, अद अनि,” इतोर.

24 अस्के येसु तान इतोग, “नावा बाबाल नाकु इम्रयेल देसेमतोराड लेसताड गोरना लेहकाडोरिन विळिसिसि, दुसाड जातिनोरिन सायता कीयलाह लोहोग,”✧ इतोग.

25 अस्के कंद्रेम आसोर वासि, येसुनाड काल्क मोळ्कसोर, अद इता, “नाक सायता कीम, सामि!”

26 अस्के येसु तान इतोग, “पेकोराड आरिनु लोताड नय्किहक वाटिसीयना बेस आयो,” इतोग.‡

27 “नीवा पोल्लो निटमे मन्हता, सामि, मति लोतोर तिनदनाड दळ्यानाहि पोवताड पेसावार्किन वने, लोताडे नय्क तिन्हताड,” इनजोर अद येसुन इता.§

✧ 15:19 15:19 कुलुसितोर 3:5 ✧ 15:20 15:18-20 याकुब 3:6 ✧ 15:21

15:21 मार्कल 7:24,31; लुकाल 4:26; 6:17; बळयिर 12:20; 27:3-4 * 15:21

15:21 इदु यहुदि आयवोर एरिया आंदु. † 15:22 15:22 यहुदि जाततोर विचरते, यहुदि आयवोर दुसाड जातिनोर लोकर परीरा लेहकाडोर आंदुर. ✧ 15:24 15:24 योहन 4:22; बळयिर 3:26;

13:46; रोम सहरतोर 1:16; 2:10; 15:8 ‡ 15:26 15:26 इम्रयेलतोरिनु सत्रे कीयलाह

येसुनगा बेद लाव मता, अदु दुसा जाततोरिहकु ओजो, इदिन तोहतलाह ओग अह इतोग. § 15:27

15:27 यहुदि आयवोर वने यहुदिरा देवुळताहि सायता ताल्हक पगयहतोर इन्जि, अद आंचाळ इद्रम वळ्हकता.

28 “इंगो बायि, नयगा नीवा विस्वस बेचोटा बेह्हरा मन्हता! निमा ताल्हकतपे नीक आयि,” इन्जि येसु तान देय्वाताड पोल्लोड वेहचीतोग. पया अदे गट्काते ताना मयाळि सत्रेम आता.

येसु वेल्लाटोरिन सत्रे कीस्तोग

29 येसु पया अगडाहि पेसिस मन्जि, गालिल सम्दुरकचुल मल्स वासि एवतोग. पया बेदो उंद गुड्रापोगोन अन्जि, ओग कागहतलाह उदतोग.

30 अस्के लोकुर इतेके, गोहडिनाड गोहडिड ओनगा वातोर. वासि वेरु कूटालोर, पड्ळालोर, गुडिर, मूकालोर, इद्रमतोर वेल्लाटोरिन पोस वासि, येसुनाड काल्कनगाने ततोर. ओर सबेटोरिन येसु सत्रे कीसीतोग.

31 मूकालोर वळ्हकिह्तोर, कूटालोर ताकिह्तोर, पड्ळालोर सत्रेम आस्तोर, गुडिर तोवयह्तोर, तेन ऊळिसि जमा आता मुलु पकाय बामतोर, बामिसि इप्रयेलतोर देवुळतुन वेर जोहर कीतोर.

येसु नालुड अजर्कना मुडुहक तीहतहतोग

(मार्कल 8:1-10)

32 तेना पया तनाड कगयवालोरिन केयिस येसु इतोग, “वेर नयगान मन्जि, नेटुहक मूड दियाड आतोर. वेरगा तिनदलाह बातय इले, वेरिन नना उपस लोहतेके बेस आयो. अहे लोहतेके, वेरु अगदे कग्विहक उंगेड-वेळ्केड आयनुर. अदिहके नाक वेरा मान वसिहता,” इतोग.

33 “अलाले, इचो वेल्ला मुडुहक पंजिह कीयलाह, इद पेळ्हकल जागाते तिंड माक बेगा दोर्कगा?” इन्जि ओर कगयवालोर येसुन इतोर.

34 “मियगा बेचोक आरिड मन्हताड कोनि?” इन्जि येसु ओरिन ताल्हकतोग. “(बोरगा, मयगाया? अविय,) मयगा एळुडे आरिड, इचुटाड उड्लाड मीन्क मन्हताड, अचोने,” इनजोर ओर इतोर.

35-36 पया मुडुन उद वेहचि, अव एळुड आरिन, उड्लाड मीन्किन पोसि, देवुळतुन जोहर कीसि, येसु अविनु किळ्हतोग. किळ्हचि कगयवालोरिहक इतोग, ओर पया मुडुहक वांरिट्दुर.

37 पया लोकुर पंजनाह तितोर. तिन्जि बार कीसि, पिसतव किळ्केने एळुड बेराड डालाड निंदताड.

38 अगा तिनवालोरु कोय्तोरे कोनि नालुड अजर्क (4000) मतोर, वेराड आस्कु, पिलाड-पेकोर ओसो मतोर.

39 पया “मीट इंजेके लोन अन्हट्टु,” इनजोर मुडुन वेहच, बार कीसि, येसु ओडाते उदिसि, मगदान इनदनद एरियाते, कगयवालोर संगे वेंडिस वातोग.

16

येसु परूसिरा, सदुकिरा तप तोहतहतोग

(मार्कल 8:11-21)

1 पया पेगेके “देवुळ नीक लोहता इन्जि, माक उंदि सीना तोहा,” इनजोरे सदुकिर, परूसिर, वेर रेंड तुंगानोर उय्तुर, येसुना पट ऊळलाहि, ओनगा वासि ओन ताल्हकतोर.

2 अस्के येसु वेरिन इतोग, “मीटु पोगोन मोयुलतके ऊळिसि नेहना, लाग्वा दिया पुनदलाह उसर महनिर. नुल्पे इहनिर, ‘कम्कल मोयुल मन्हता अस्के, नाळताह पेग वावो, पड्ने आयगा.’

3 ओसो नगकम कार्यल मोयुलताड कोकिन ऊळिसि मीट इहनिर, ‘नेंड गंगा पोयता, दूद-मुर्गम आयगा.’ मीटु पोगोटा मोयुलतुन गंता कीस पुहनिर, मति इद कालमते देवुळ बाताल कीस्ता, ताना अर्तम मीट पुनदा पगविर!☆

4 लाग्वोर, देवुळतुन केंजवोर, नावाड बेरा डीसाताड कबस्किन ऊळतोर, इद पीळतोर सीना ताल्हकिहतोर. मति योनाल इनवाल देवुळता कबुरतोन्क बह बह आता, सिरप अदे सीना नना ओरिहक तोहतकन, तान विळिसस दुसा सीना तोहोन,” इन्जि येसु ओरिन वेहतोग. पया ओग तनाड कगयवालोर बार ओरिन विळिसस अतोर.*

5 सम्दुरतुन वेंडिसि अबर बाजे अतस्के, “अरे! माट आरिड ततलाह माण्डतल, रा,” इन्जि कगयवालोर सीता कीतोर.

6 अस्के येसु ओरिन वेहतोग, “परूसिर, सदुकिर, वेरा ओयता पिंडटा लोप्पा उसरते मन्हट्टु,☆ ताना अगदुहक आयमाट,” इन्जि इतोग.†

7 “माट आरिड तवाहके बहे, (गूरू माक इह वळ्हकिहतोग,)” इन्जि कगयवालोर तमा-तमाय वळ्हकिदुर.

☆ 16:3 16:2-3 लकाल 12:54-56 * 16:4 16:4 इद बेद्रमता सीना मन्हता इन्जि, मत्याल 12:39-40 इगा ऊळाट. ☆ 16:6 16:6 16:12; 1 कुरिततोर 5:6; गलातितोर 5:9

† 16:6 16:6 बेद्रमि ओयवद पिंडटगा, उचुन ओयतद पिंड काल्हपतेके, पूरा पिंडि ओयिहता, अद्रमे परूसिर, एरोद अतिपस, वेरा लाग्वद काहमुळि, लोकुरगा आबुर आंदु. अदिहक येसु ओरगडाह उसरते मन्हट्टु इन्जि वेहतोग.

8 तेन पुन्जि येसु इतोग, “एय विस्वसलेवोरिर, आरिड इलवाहकु, मीट बाराहक इचोन आलिह कीय्हनिर?

9 नाकु आरिना पर्वा इले इन्जि मीट इंका पुनविरा? मुने नना वेट एयुड आरिने एयुड अजर्क (5000) मन्कलोरिहक तीहतन, अस्के तिनदलाह अचोन मयतप मता इतेके, वेल्लाड डालाने पिसतविन गुम कीतिर, तेना सीता मन्हताया?

10 अद्रमे नना वेट एळुड आरिने नालुड अजर्क (4000) मन्कलोरिहक तीहतन, अस्के बेचोक डालाड आरिड पिसिसि, तेना तेला सीता मीक इले?

11 नना आरिना लोप्पा वळ्हकोन आंदन, इदिन मीट बह पुनविर? मति नना ओसो वेहतहनन, परसिर, सदुकिर, वेरा पिंडटा लोप्पा उसरते मन्हटु,” इन्जि येसु ओरिन इतोग.

12 अस्के गूरू आरिड पंडनद ओयतद पिंडटा लोप्पा वळ्हकोग आंदोग; मति परसिर, सदुकिर, वेराड गलत काःहमुळता लोप्पा नमनायो इन्जि गूरू वेहतहतोग, इद्रम ओर पुतोर.

येसु बोग आंदोग इन्जि पत्रु पुन्हतोग (मार्कल 8:27-29; लूकाल 9:18-20)

13 येसु तनाड कगयवालोरा संगे केसरिया-पिलिपि इनदनद सहरता एरे वातस्के, “लोकुर माने-मन्कना नडुम पुटटोन, बोग इनजोर मनदनुर कोनि?” इन्जि येसु ओरिन ताल्हकतोग.

14 अस्के ओर इतोर, “गूरू, निमा मुनेतोग बोगो कबुरतोग जीवा अर्स मनदनोग इन्जि, लोकुरा विचर मन्हता. अहे नीक वेल्लाटोरे इन्हतोर, ‘एते मीहवाल योहन मनदनोग.’ ओसो उय्तर इन्हतोर, ‘एलियाल कबुरतोग मनदनोग.’ ओसो इन्हतोर, ‘थिर्मयाल कबुरतोग मनदनोग,’ अद्रमे ओसो ‘बोग ओर्वोग देवुळता कबुरतोग मुनेतोग मनदनोग,’ इद्रम इन्हतोर,” इतोर.

15 “इंगो, मति मीट पया नाक बोग इनजोर इह्निर?” इन्जि येसु ताल्हकतोग.

16 अस्के सिमोन पत्रु इतोग, “सामि, निमा इतेके जीवात मनदनद देवुळता मगानिन, ☆ अहे अद लोहतोग पिसिह केवानिन किर्स्तुनिन,” इह इतोग. ☆

☆ 16:16 16:16 मार्कल 1:1; तोहचीतव पोल्लोड 2:18 ☆ 16:16 16:16 मत्याल 4:3; 26:63; मार्कल 1:1; 14:61; लूकाल 22:70; योहन 3:16-18; 11:27; बळयिर 9:20; 13:33

17 येसु सिमोनिन इतोग, “सिमोन, योनाना मगनिन, निमा देख्वातोनिन, बाराहक इतेके मन्कना बुदते इद पोल्लोतुन निमा पुनविन, मति नावा देवुळदीपतोग बाबाल, ओगो नीक पुनाह कीतोग.✧

18 नीवा पेदिर पत्रु (इतेके ‘बंडाये’) नना तासिहन्नन. बेद्रम आदतगा दोहतद लोन डिड इनाह मन्हता, अद्रमलेहकाने नना इदे आदतगा नावा मुडुन निल्पिह कीकन,✧ अस्के हामुर वने नावा मुडुन आरे कीया पगवो आयगाः.

19 अहे नना नीवा कयदे देवुळता राजेमताड तालम कयक ईतपु, नीक अदिकर ईकन. इतेके निमा ‘इद पोलिहता,’ ‘अद पोलो’ इन्जि वेहतेके, नीवा वेहतद पोल्लोतगा देवुळता अदिकर वने मनदगा.”✧

20 पया “बोग देवुळ लोहवाल पिसिह केवाल वावाल मतोग, ओग ननाने, इदिन बार इंजेके बोने वेहमाट बहा,” इन्जि येसु तनाड कगयवालोरिन उकुम इतोग.

येसु तना वायना हामुरतुन पुनाह कीस्तोग

(मार्कल 8:31—9:1; लूकाल 9:22-27)

21 अस्केडाहि येसु तनाड कगयवालोरिहकु वेहता बोटटोग, “नाकु येस्सलेम सहरते दायाय पोयहता. अगडोर पेदल्लुकु, पेर्मालोर, सांभ्रमगूस, नाकु वेल्लाय तिपल कीयनुर, हक्कनुर, ताना पया मूंड दियाने नना तेगकन, इव करलि, अद्रम आयनुडे!”✧ इन्जि वेहतोग.

22 अस्के पत्रु येसुन बाजेते अबर ओसि इतोग, “सामि, अद विचरे केमा निमा! अह मुर्तिय आयमाकि,” इन्जि येसुना वेहतद पोल्लोता अडम वळ्हकतोग.

23 अस्के येसु पत्रुनके मल्स ऊळिस इतोग, “एय देयमदीपता बुदते वळ्हकवानिन,✧ अद्रमता बुदतुन पोहचीम! निमा नाकु कटळ वाटटप एकुळ आह्मनिन. नीवा विचरि मन्कना विचरतेह मन्हता, मति देवुळता विचरतके इले,✧” इनजोर इतोग.

24 पया कगयवालोरिन येसु इतोग, “बोर नावाड कगयलाह वायना विचर कीस्तोर, ओर तमा हक्कनागुटा कांजतप, नयेनाहक वायनव तिपल्किन आपिर. ओसो तमाये गिर्दातुन पोहचि, नावा अगदे ताकिर.✧

✧ 16:17 16:17 1 कुरिततोर 2:9-10 ✧ 16:18 16:18 इपिसुसतोर 2:20 † 16:18 16:18 हामुर वने नावा मुडुन आरे कीया पगवो आयगा मोदुल कागिदते: “हानादीपता दर्बजा वने नावा मुडुन गेल्सो आयगा.” ✧ 16:19 16:19 18:18; योहन 20:23 ✧ 16:21 16:21 मार्कल 9:12; 1 कुरिततोर 15:4 ✧ 16:23 16:23 13:38-39; योहन 8:44; बळयिर 13:10 ✧ 16:23 16:23 कुलुसितोर 3:2-3 ✧ 16:24 16:24 1 पत्रु 2:21

25 बोर इद बूमते तमा कुदता जीवातुन पिसिह कीयलाह ऊळिहतोर, ओर आक्रिते बूळेम आयनुर. मति बोर नयेनाहकु सबे पोहतहतोर, ओरिहक देवुळि पूना जीवा ईयगा.✧

26 मन्कल पूरा दुनियातुन गेल्सतोग तेला मति, तना कुदता जीवातुन पिववद किसबटटगा लेसिह कीतोग इतेके, ओन्क बाताल पायदा आयगा? नीवा जीवा लेसता इतेके, ताना बद्लातुहक बातय ईया पगविन!

27 केंजाट, माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना नावा बाबाना डीसाते, नावाड देवतुल्कना संगे वायकन.✧ अद तूकने नना सबेटोराड, बोना ओना कबळतुन ऊळिसि, नेयहक कीकन;✧

28 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, माने-मन्कना नडुम पुटटोनन इद दुनियाते राजेम कीयलाह वायकन अस्के, मियगडाहि उयतुर नावा संगे मनवालोरिर, हायनामुनेन नाक ऊळकिर,” इतोग.

17

येसुना रूप मिळिन्दहता

(मार्कल 9:2-13; लूकाल 9:28-36)

1 आरुड दियाड आतापया, याकुबि, योहनि, वेर तमोग इर्वुर ओसो पत्रु, वेर मुवुरिन पोसि, येसु तना संगे अलग उंद बेरा मेटापोगोन ओतोग.

2 अस्के वेर ऊळनेके, ओना रूप मिळिन्दता. ओना मोकमि पोळदलेहका मांजिंदु, ✧ ओसो ओनाड गेंदेड वेहचता लेहका तिर्मिळिस्कंदुड.

3 अस्के ऊळाट, एलिया मुय्तोग, मोसा मुय्तोग, वेर इर्वुर मुनेतोर देवुळता कबुरतोर, येसुना संगे वळहकनदिन वेर मुवुर कगायवालोरे ऊळतोर.

4 तेन ऊळिसि पत्रु पया इतोग, “सामि, माट इगा मनदना, इद बेसु! नीवा विचर मतेके, नना इगा मंड मंडाड कीसीकन: उंदि नियेनाहकु, उंदि मोसा मुय्तोनेनाहकु, उंदि एलिया मुय्तोनेनाहकु,” इनजोर येसुन ताल्हकतोग.

✧ 16:25 16:25 10:39; लूकाल 14:26; 17:33; योहन 12:25 ✧ 16:27 16:27 यहुदाल 14 ✧ 16:27 16:27 देवुळताड पाटाड 62:12; बुदताड पोल्लोड 24:12; रोम सहरतोर 2:6; 14:12; 2 कुरिततोर 5:10; 1 तिसलुनितोर 1:10; तोहचीतव पोल्लोड 20:12-13; 22:12 ✧ 17:2 17:2 तोहचीतव पोल्लोड 1:16; 10:1

5 पन्तु इद्रम वळ्हकनेकेने, पांङ्गि मोयुलि ओर सबेटोरिन मुळहता, मुळहतापया पोगोटा मोयुलताहि उंद आल्का वेनदा वाता: “वेग नावा जीवा कीतोग मगि, वेना लोप्पा नना पका गिर्दाति महनन; वेनाडे मीट केंजसोर मन्हटु,” इद्रम वेनदा वाता.

6 इद्र आल्कातुन केंजिसि, वेर मुवुर कगयवालोरे रेयिहकु साडसोर, कप मुळिन्दस अरतोर.

7 अस्के पया, वेरा एरे वासि, येसु वेरिन बोयिसि, “रेयमाट रा, तेदाटु!” इनजोर इतोग.

8 पया तेदिस ऊळिहतोर इतेके, येसुन विळिसस अगा बोगे बह इलेग आसि, येसुये मतोग.

9 मेटाताहि रेगनेके, वेर मुवुर कगयवालोरेन येसु उकुम ईस वेहतोग, “माने-मन्कना नडुम पुटटोनन नना डोलिस मन्जि ओसो तेगनाहजोम, मीट नेंड बेद ऊळतिर, तेनु बोन्के बह वेहमाटु,” इतोग.

10 “इंगो गुरू! मति देवुळ लोहवाल राजाल वायनामुनेने, (ओना अगदुन ओपे कीयलाह,) एलिया मुय्तोग मल्स वायनोग इनजोरे सांमगुरू इन्हतोर. अद्रम बाराहक इन्हतोर?☆” इन्जि वेर येसुन ताल्हकतोर.

11 अस्के येसु इतोग, “एलियाल निटमे सबेटविन बेस ओपे कीयलाह वास्तोगे.☆

12 मति नना मीक वेहतहनन, एलियाल इतेके वातोगे, तेला मति लोकुर ओन पुनोर. तम्क विचर वातपु, अहे ओर ओनु तिपल कीतोर. अद्रमे माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना वने ओरा कयदाहि तिपल एतकन,” इन्जि येसु वेहतोग.

13 वेग एलियाना पोल्लो वळ्हकनस्के, एग मीहवाल योहननाय लोप्पा माक वेहतहतोग, इनजोरे वेर मुवुर अस्के पुतोर.

येसु देयम पोय्तोग पेकान सत्रे कीस्तोग

(मार्कल 9:14-28; लूकाल 9:37-42)

14-15 पया वेरु मेटाकचुल मता मुडगा वातस्के, ओर्वोर्ग मन्कल येसुनगा वासि, मिडाड कोटिस, जोहर कीसोर इतोग, “गुरू, नावा मगिन पिसिह कीमु! ओन्क कुळिन्दल रोगम मन्हता, अदिहक ओन्क पकाय तिपल आस्ता. ओगु ऊक-ऊके किसतगा, एतगा अरयहतोग.

16 नना वेनु नीवाड कगायवालोरक्के तच मतन, मति ओरु वेन बेस कीया पगवोर,” इतोग.

17 अस्के येसु इतोग, “ए विस्वसलेवोरिर, गलत विचर केवालोरिर, मीवा संगे बेचानाह नना मनदकन? बेचानाह मीट देवुळता लावतुन पुनवाये मनदकिर? मियेनाहक नाक वेल्लाय कयर वास्ता! अले अह इतेके, ओग पेकान नयके ताट,” इतोग.

18 अस्के वेन पेकानु देयमि पोयता इन्जि येसु पुतोग, पुन्जि देयमतुन दगा ईतोग, ईतस्के अद देयम ओनगडाहि पटादुळ पेसिस वितता. पया अदे वेलाते पेकाल सब्रेम आतोग.

19 कतमतोर लोकुर पेसिस अतापया, येसुनाड कगायवालोर ओनगा वास ताल्हकतोर, “अदिन माट बह पूंड पगवोम, गूरु?” इतोर.

20 येसु ओरिन इतोग, “देवुळतगा मीवा विस्वस कमि मन्हता, अदिहकु अद देयमतुन मीट पूंड पगविर. नना मीक सेतेम वेहतहनन, मीवा विस्वस नूडमेटा मतेके, इद मेटातुनु मीटु ‘इगडाहि ओके जर्गा!’ इनजोर इतेके, अद जर्गा. मीट बेदाय कीया पगायकिर.✧

21 [मति मीटु देवुळतुन पार्तना कीसोर, उपस कीसोर मतेकेने, इद्रमता देयमतुन पूंड पगायकिर,]” इन्जि इतोग.*

22 ओर कगायवालोर गालिल पटटे उंदि जागाते जमा आतोर अस्के, येसु ओरिन इतोग, “माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नाकु कोटेतोरा कयदे पोस ईयना मन्हता.

23 ओरु नाक हक्कनुर, मति नना मूंड दियाने ओसो जीवा अरयकन,” इतोग. तेन केंजताहकु, ओर पकाय दुकम आस मतोर.

मंदिरता सारा

24 पया येसु तनाड कगायवालोर बार कापेर्नाग एवतोर. ओर अगा मनेके, मंदिरता सारा एनवालोर पत्रुनके वास ताल्हकतोर, “मीवा गूरु येस्सलेमता मंदिरता सारा दोहोगा?”

25 “इंगो, दोहतहतोगे!” अह इन्जि, पत्रु येसुन वेहतलाह लोनलोप्पा ओळियतोग. पत्रु इदिनलोप्पा ताल्हकनामुनेने, येसु ओन इतोग, “सिमोनि, तेना

✧ 17:20 17:20 21:21; मार्कल 11:23; लकाल 17:6; 1 कुरिततोर 12:9; 13:2

* 17:21 17:21 मत्याल 17:21 इद वचन सबेट्क पाळनाड मोदुल काग्देहकने रासतद इले.

लोप्पा नीवा विचर बाताल मन्हता, रा? इद बूमता राजालोर सिद्वा-सारा बोरगडाह एतह्तोर? तनाय लोतोरगडाहि, बारा दुसोरगडाहि?”

26 “आयो, दुसोरगडाहि, गूरू,” इन्जि पत्रु इतस्के, येसु इतोग, “अह इतेके, लोतोरिहक सारा दल्गो.

27 अद्रमे माट देवुळता मन्कलोरल इनजोरै, माक वने ताना मंदिरता सारा दल्गो. तेला मति ओर कोंटे कीयना आयो इन्जि, माट ओरिहक ईकले. निमा सम्दुरकचुल अन्जि मीन्क कूसा. बेद मीन मुने दोर्कगा, अद मीनता तोडटुनु पळ्हकिस ऊळा, अगा नीकु नीवा-नावा सारातुहक आलनाहि, उंदि कल्दर बंडि दोर्कगा. अदिन ओसि दोहचीम,” इतोग. (पया पत्रु अहे कीतोग.)

18

देवुळता राजेमते बेरोग बोगु

(मार्कल 9:33-37; लूकाल 9:46-48)

1 अद त्कने येसुनाड कगायवालोर ओनगा वास ताल्हकतोर, “देवुळ राजेम कीयना लोकरगा, मयगडाहि सबेट्क बेरोग बोग मन्हतोग, गूरू?” इन्जि ताल्हकतोर.

2 अस्के ओगु ओर्विन उड्लोग पेकान केयिसि, ओरा नडुम निल्पिह कीतोग.

3 अह कीस इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीटु बुदते मिळिन्दसि, उड्लोरा लेहका जीवाते कुल्ल आयवालेवा, मीकु देवुळ राजेम कीयना लोकरगा जागा दोर्को आयगा.✧

4 अदिहके बोगु वेग उड्लोग पेकाना लेहका बुदते उड्ला आस्तोग, ओगे देवुळ राजेम कीयना लोकरगा सबेट्क बेरोग आंदोग.

5 इद्रम उड्लोग पेकाना लेहकाडोनु, ओग नाक नमवाल इन्जि, बोर एरे कीस्तोर, ओरू नाक वने एरे कीतप आस्तोर.

6 उड्लोर पेकोरा लेहका नाक नमवालोरगडाहि बोनाय वगोनु, ओना नयगा मतद विस्वसतुन विळसलाहि, बोग कटळ वाटटप आस्तोग, (वेग कटळ वाटवाल देवुळता बेरा सिक्सातुहकु ओजनोग).✧ वेना वेळेटगा पका पूहतद जेता बंडातुन दोहचि, वेन सम्दुरते वेल्लाह आता कसातगा मुळहतना, (इद बेरा सिक्सा आंदु; मति) तान्काय वीळिस बेरा सिक्सा, देवुळि अद्रम कटळ वाटवाहक ईयगा.

7 विस्वसतुन विळसलाह एकुळ कीयनव पोल्लोनेनाहकु, दुनियातोरिहकु पका गोसा आयगा. इद्रमताड् पोल्लोड् कोनि आयनुडे, नितमे! मति बोर दुसोरिन नाक विळसनाह एकुळ आस्तोर, ओरिहक देवुळ पका सिक्सा ईयगा.✧

8 “केंजाट्, नीवा कय आयि, काल आयि, नीवा विस्वसतुन विळसनाह कीतप कीता बार इतेके, कयदुन-कादुन बोगाय डायिस पोहचीतेक बेस आवालि, (इद्रम निमा येसुनगा तासतद विस्वसतुन विळसोन इन्जि जिद कीम). बाराहक इतेके नीवा बोतिगा मेंदुलि पिववद किसबटटा सिक्सातगा दायना वाटो, कोलाल आसि, कूटाल आसि, अमेसाता पिसमुळते दायना, इदे नीक पायदाता.✧

9 अहे नीवा कौंडा नीवा विस्वसतुन विळसनाह कीतप कीता बार इतेके, कौंडातुन बोगाय पेगहचीतेक बेस आवालि, (इद्रम निमा येसुनगा विस्वसतुन विळसोन इन्जि जिद कीम). बाराहक इतेके नीवाड् रेंड कौंडाड् मन्जि निमा पिववद किसबटटा सिक्सातगा दायना वाटो, उंदिय कौंडा मन्जि अमेसाता पिसमुळते दायना, इदे नीक पायदाता!✧

10 “उसरते मन्हट, नाक नमवालोर उड्लोरिनु बोने बार मीट पोहचीतप ऊळमाट्. बाराहक इतेके वेरिन ऊळनव देवतुल्लुकु देवुळदीपते मन्हताड्, अविस्किहक अमेसा नावा बाबाना मुनेह अन्जि वेहतलाह अदिकर मन्हता, इदिन मीट सीताते तासाट्.

लेसता गोरैता पुन्पिह कीयनद पोल्लो
(लूकाल 15:4-7)

11 “[लेसतोरिनु पिसिह कीयलाहे, माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना वातन.]*

12 मीट बह इहनिर, रा? बोगो ओर्विनगा नूर गोरैड् मताड्. पया अगडाहि उंद गोरै वेलियनेक-वेलियनेक लेसता. पया अव पिसतवु उंद कमि नूर् (99) गोरैनु, मेटातगा विळिससि, अद उंद लेसतद गोरैतुन पर्हकलाहि ओग दायनोगा, अनोगा?

13 इह केंजाट्, नना सेतेम वेहतहनन, ओकावेला अद लेसतद गोरै ओन्क दोर्कतेके, लेसववु उंद कमि नूर् गोरैहकाय एक्वा, इद दोर्कतद गोरैतेनाहकु, पका गिर्दा कीयनोग.

✧ 18:7 18:6-7 लूकाल 17:1-2 ✧ 18:8 18:8 5:30; मार्कल 9:43 ✧ 18:9
18:9 5:29; मार्कल 9:47 * 18:11 18:11 मत्याल 18:11 इद वचन उचुके मोदुल काग्देहकने मन्हता, सबेटविस्कने इले.

14 अद्रमलेहकाने, वेर उडुलोर विस्वसिर, ओर्वोग तेला अमेसातुहकु लेसनदायो, इद्रम देवुळदीपतोग मीवा बाबाना विचर मन्हता.

तपतोन बह वेहतना

15 “नीवा ऐगेटोग विस्वसि नीवा विस्द पापम कीतेके, ओनगा निमा अन. अन्जि मीट इर्विर नाटेनोरगा अनवाये, ओना तपतुन ओन्क तोहा. ओग नीवाड केंजतोग इतेके, मीट इर्विर गूनम आतिर, कलियतिर इतप आयगा.✧

16 मति ओकावेला ओग नीवाड केंजवेके, निमा नीवा तोळ इर्वुर-मुवुर विस्वसिरिन पोसि, ओसो उंद मल्का ओनगा अन्ज ऊळा. बाराहक इतेके कमसेकम इर्वुर-मुवुर मन्कलोरा साक्सिते, नीवा पोल्लो करल आयि.✧साख्रम वने इहे वेहतहता.✧

17 ओसो ओकावेला ओग केंगम आसि ओराड वन केंजवेके, विस्वसिरा मुडगा इद पोल्लोतुन वेहा.✧ मुडा गोटटुन वन ओग केंजवेके, देवुळतुन पुनवोर पर्गेर, सिदवा एनवालोर वेरिन ऊळतपु, ओन तपतोन वने वेग मावोग आयोग इन्जि, अहे ऊळी.

18 “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, इद्रमतोरगा मीट नेयम कीनेके, मीटु इद पोलिहता, अद पोलो, इह वेहतेके, मीवा नेयमतगा देवुळता अदिकर वने मनदगा.✧

19 नना ओसो उंद पोल्लो मीक सेतेम वेहतहनन. मियगडोर कमसेकम बोराय इर्वुर विस्वसिर, बेदाय पोल्लोतेनाहकु इद बूमतगा उंद पट आसि, देवुळतुन ताल्हकनुर अस्के, अद पोल्लोतुन नावा देवुळदीपतोग बाबाल कीयनोग.

20 बाराहक इतेके बेगा इर्वुर-मुवुर नावा पेदिरते जमा आस्तोर, अगा नना दिसवालेवा ओरा नडुम महनन,” इन्जि येसु इतोग.

ओर्विन-ओर्वोग मापि कीयना

21 पया पत्रु येसुनगा वास इतोग, “सामि, नावा ऐगेटोग विस्वसि तपिसि नाक नारज कीसोर मतेके, नाक बेचोक मल्काड ओन मापि कीया पोयतगा? एळुड मल्काड मापि कीकना?” इतोग.

22 येसु ओन इतोग, “आयो, सिरप एळुडे मल्काड आयो, मति ओसो एळुड मल्काड, ओसो एळुड मल्काड, इद्रम लेकालेवा बेचोको मल्काड मापि कीसोरिन मन.

✧ 18:15 18:15 याकुब 5:19 ✧ 18:16 18:16 व्यवस्थाविवरण 19:15 ✧ 18:16 18:16 1 तिमोति 5:19; इब्रितोर 10:28 ✧ 18:17 18:17 1 कुरिततोर 6:1 ✧ 18:18 18:18 16:19; योहन 20:23

23 “नना नीकु बाराहक इद्रम इहनन इतेके, देवुळ राजेम कीयनस्के, (ताना बुद बेद्रम मनदगा, इदिन काहतलाह नना मीक उद पीटो वेहतहनन,) वगोग राजाल मतोग। ओग तनाड सेवकिराहि करा ईतव कोताड ताल्हकना इन्जि विचर कीतोग।

24 अह कीस ओगु इसब एतलाह आतोग, अस्के बेचोको कोटिड कल्दर रूयाना करा एतोनु, राजानके पोस ततोर.

25 मति वेग करा एनवानगा करा देहतलाह बातय लेवाहकु, ‘वेनु, वेना मुतेनु, वेनाड पिलाड-पेकोरिनु, ओर्युल आयलाह वमिसि, ओसो वेना मतद-लेवद सम्सरमतनु कतमे वमिसि, वेग नावा करा देहेग,’ इन्जि राजाल उकुम ईतोग.†

26 “अस्के वेग सेवकि राजानाड काल्क अर्सि, ‘ओसो उचुक दियाड रोमिस मनु, महरज! नना पया नीवा कतमे करा देहतकन,’ इन्जि कालगडेम अरतोग।

27 इदिन ऊळिसि, वेग सेवकिना राजाहकु मान वसता. वेनु विळिससीसि, वेना कतम करातुन मापि कीतोग।

28 “मति वेग सेवक पया बार कीतोग? अगडाह पेसिस वानेके, वेन्क तना ऐंगेटोग सेवक कलियतोग. वेनाड ओग सिरपि नूर दियाना कूलि, अचोके कोताड वेन्क करा देहतना मता. अस्के वेगु ओना तोसातुन पोसि, दोबेड-नूकेड कीसोर इतोग, ‘निमा नाक ईयना मन्हता, नावा करातुन चट्पिट देहचीम,’ इन्जि पळिमड ईतोग।

29 ईतस्के वेना ऐंगेटोग सेवक वेनाड काल्कनगा गप अर्स इतोग, ‘निमा उचुक दियाड रोमिस मनु, पया नना नीवा करातुन देहतकन,’ इनजोर इतोग।

30 तेला मति वेग ओनाड केंजवालेवा, ओन ओसि तना पूरा करातुन देहनाहजोमु, जेलते ओळहचीतोग।

31 “इदिन ऊळिसि वेना ऐंगेटोर सेवकिर पकाय नारज आतोर, नारज आसि इव कतम गोटिड राजानगा अन्जि वेहचीतोर.

32 अस्के ओग राजाल, वेन सेवकिन तनगा केयिसि इतोग, ‘ए जीवा लोपवोनिन, निमा ऊळा, नावाड काल्क मोळकताहकु, नाक ईयनद नीवा बेहरा करातुन, नना विळिससि मापि कीसीतन.

33 नना नीकु बेद्रम जीवा लोपिसि विळिससीतन, अद्रम निमा वने नीवा तोळतोनु जीवा लोपिस विळसनद आयोया?’

34 पया राजाल वेना पोगोन पका ओड आसि, वेग कतम करा देहनाहजोमु, वेनु सिक्सा केवालोर दरोगालोरा कयदे ईसीतोग।

† 18:25 18:25 अद तूकनोर मन्कलोर मन्कन ओर्युल आयलाह वमिद्र.

35 “अदिनेनाहक मीट सबेटोरिन मीवा ऐंगेटोर विस्वसिरिन, मीवा जीवाताहि मापि केविर इतेके, नावा देवुळदीपतोग बाबाल मीक वने इहे सिक्सा कीयनोग,” इन्जि येसु तनाड कगयवालोरिन इतोग.✧

19

मुतेन देहचीयनद पोल्लो
(मार्कल 10:1-12)

1 येसु तनाड इव वळ्हकनाड गोटिड मारिह कीसि, कगयवालोर बार, गालिल पटटाह पेसिसि, यहूदा पटटे योर्दन बेरेटा अबरि, पोळ्द पेसना बाजे अतोर.

2 अस्के ओना पेऱके गोह्णडिनाड गोह्णडिड वेल्लाय मुल वातोर. मुडा लोप्पा मतोर दुकह्लोरिन येसु सबेटोरिन सत्रे कीतोग.

3 पया उय्तर परसिर येसुनके वासि, ओन एग्हिह कीयलाह इतोर, “मन्कल बेदे आयि उंद कट्टलातुहकु मुतेन देहचीयना, इद पोलिह्णताया?” इन्जि ताल्हकतोर.

4 अस्के येसु इतोग, “माने-मन्कन पुटिह कीयनद देवुळि सुस्मुनेताहि ओरिन आंचाळ-कोय्तोग इन्जि कीसीता.✧

5 ओसो इदिनेनाहकु मुतेन ततस्के, कोय्तोग तनाड तलोग-तपेना अदिकरते मनवा, वेर आळ इर्वर जोळेम आसि, उंदिय आस मनदनुर,✧ इह इनजोर मीट साम्प्रमते अर्विसि, ताना अर्तम पुनविरा?

6 अदिहके इंजेक ओरु इर्वर अलग-अलग आयोर, मति उंदिय आस मन्ह्तोर. देवुळिये ओरिन जोळे कीता, ओसो ओर अमेसा ऐंगेन मनदनुर इन्जि, ताना विचर मन्हता इतेके, ओरा जोळतुन मन्कलोर देहमाकिर,” इन्जि येसु इतोग.

7 “अह इतेके मुतेन देहचीयनद वेलाते, कळपाकग देहतना सीटि रासिसि देहचीयनद अडोटुन, मोसा मुय्तोग बाराहकु वेहतोग?” इन्जि परसिर येसुन ताल्हकतोर.

8 ओरिन येसु इतोग, “आयो, सुस्मुनेताहि देवुळता विचर इद्रम इले, मति मीवा कैंगम ऊळिसि, मोसा मुय्तोग मीवाड आस्किन देहचीयलाह इद्रमता अडो वेहतोग.

9 अदिहक नना मीक वेहतहनन, मुते दुस्रोण कववालेवा, बोगाय तना मुतेनु देहचीस्तोग, ओसो दुस्रदिन ततहतोग, ओग सिंङ्गि-साट्यालता पापम कीस्तोग;

✧ 18:35 18:32-35 याकुब 2:13 ✧ 19:4 19:4 पुटमुळि 1:27 ✧ 19:5 19:5 पुटमुळि 2:24; मार्कल 10:8; 1 कुरिततोर 6:16; इपिसुसतोर 5:31

(बाराहक इतेके देवुळता विचरते, ओगु देहचीता आंचाना मुजो इंका मन्हतोगे),”*
इन्जि इतोग.☆

10 तेन केंजिसि, कगयवालोरे येसुन इतोर, “अलाले, मुजो-मुतेना अडो इह मतेके, कोय्तोग मुतेलेवा कुव्राय मनदनद बेस, अह इतेके!” इतोर.

11 येसु पया ओरिन इतोग, “बेसे वेहतिर, मति इद पोल्लोतुन सबेटोर कीया पगवोर. बोरिहकुकु देवुळि अद्रमता देय्वा ईता, ओरे कुव्रा मनदा पगयहतोर.

12 उच्चुर बार पुटटगडाहि बाय्वालोर† मन्हतोर, उय्तुर बारा मन्कलोर कयदे बाय्वालोर आतोर, ओसो उय्तुर बारा देवुळता राजेमता सेवा बेस-नेहना कीकन इन्जि, हानाहजोम कुव्राय मन्हतोर.

“बोर इद पोल्लोतुन माळ पगयहतोर, ओरे माळिर,” इन्जि येसु इतोग.

येसु पिलाड-पेकोरिन जीवा कीस्तोग

(मार्कल 10:13-16; लूकाल 18:15-17)

13 मावाड पिलाड-पेकोराड तलानगा येसु कय तासिसि, ओरेनाहक देवुळताह बर्कत ताल्हकनोग इन्जि, उय्तुर लोकर तमाड पिलाड-पेकोरिन ओनगा ततोर. मति कगयवालोरे “इके वेरिन तमाटु!” इनजोर ओरिन दगाड इतोर.

14 मति येसु तनाड कगयवालोरिन इतोग, “वेर उड्लोरिन रोमिह केमाटु, वेर नयगा वायिर. बाराहक इतेके देवुळबाबाल वेरा लेहकाडोर कुलुल बुदतोरिहके राजाल आस्तोग,” इतोग.☆

15 अह इन्जि, येसु पिलाड-पेकोराड तलानगा कय तासिसि, देवुळताह बर्कत ताल्हकिसि, अगडाह येसु तनाड कगयवालोरे बारा पेसिस अतोर.

येसु मालसोमता लोप्पा कागहतहतोग

(मार्कल 10:17-30; लूकाल 18:18-30)

16 उंद दिया पया बोगकोटे येसुनगा वास ताल्हकतोग, “गूरू, नना देवुळता संगे अमेसातुहक पिसलाहि, बेद नेहनल कबळ कीकन?” इतोग.

17 “नाकू नेहना कबळता लोप्पा बाराहक ताल्हकहिहनिन? नेहनोग इतेके ओवर्गो मन्हतोग, देवुळबाबाले; ओगे नेहनाता लोप्पा पुन्हतोग! ओना संगे निमा

* 19:9 19:9 उच्चुक मोदुल कागदेहक इह वने वेहतहताड: “अद्रमे बोग इद्रमता देहचीता आंचानु ततहतोग, ओग वने देवुळता विचरते सिङ्गि-साय्वालता पापम कीस्तोग.” ☆ 19:9 19:3-9 1 कुरिततोर 7:10 † 19:12 19:12 बाय्वाल इतेके बोग पेकाल वन आयोग, पिला वन आयोग. ☆ 19:14 19:14 1 पत्र 2:1-3

अमेसातुहक पिसकन इतेके, मोसा मुय्तोना संगे ईतव अडोन माळसोर मन,” इन्जि येसु ओन इतोग.

18 “बेव अडोड, गूरु?” “बेव ओसो? निमा बोने हक्कमा, साद्याल कबळ केमा, बोनाड कलमा, जोल साक्सि एमा, ☆

19 नीवा तलोग-तपेहक मान ईम, ☆निमा कुदतुन जीवा कीतपु, दुसोरिन वने जीवा कीम.” ☆ इद्रम येसु ओन वेहतोग.

20 “इव अडोन नना कतमे माळतन, गूरु. नना ओसो बाताल कीकन?” इन्जि वेग लेयोग येसुन ताल्हकतोग.

21 “निमा पूराय तपवालेवा नेहना मनदकन इतेके अन, अन्जि नीवा मनदनद सबे मालसोमतुन वमिसि, लेवोरिहक ईम. अद्रम कीसि, निमा नावा संगे मन्जि नावाड कगया. अद्रम कीतिन इतेके, पोगोन देवुळता जागातगा, नियेनाहक निटमता मालसोम दोर्कगा,” इन्जि येसु ओन वेहतोग.

22 इव पोल्लोन केंजिसि, वेग लेयोग पकाय आल्सुळते अरतोग, पया अगडाह पेसिस अतोग. बाराहक इतेके वेना मालसोम वेल्लाय मताहकु, (अदिन पोहतलाह वेन्क जीवा वावो).

23 अस्के येसु तनाड कगयवालोरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मता मन्कलोर देवुळता राजेमतोर आयना इतेके, पकाय मुस्किल आस्ता!

24 ओसो उंद पोल्लो वेहतकन, केंजाट! ऊज-बूकातुहक स्टुम पेसिस दाया पगयहताया? अद्रमे, मता मन्कल देवुळता राजेमतोग आयना इतेके, तान्काय मुस्किलता पोल्लो!”

25 (पका मालसोम इतेके देवुळता देखाता सीना आंदु इन्जि ओरा विचर मता.) अदिनेनाहक येसुना इद पोल्लो केंजिसि, ओर पकाय बयल आतोर, बयल आसि इतोर, “अह इतेके अमेसाता पिसमुळ पया बोन्क दोर्कगा गूरु?”

26 येसु ओरक्के कोंडा मिळहवा ऊळिस इतोग, “इद पोल्लो मन्कना कयदे आया पगवो, मति देवुळताये कयदे, सबे आया पगयहताड,” ☆ इतोग.

27 इदिनलोप्पा पत्रु येसुन इतोग, “ऊळा गूरु, माट इतेके कतमे विळिसिसि, नीवा पेके वातोम. तेना माकु बाताल पायदा दोर्कगा?” इतोग.

☆ 19:18 19:18 पेसमुळि 20:13-16; व्यवस्थाविवरण 5:17-20 ☆ 19:19 19:19 पेसमुळि 20:12; व्यवस्थाविवरण 5:16 ☆ 19:19 19:19 लैव्यवस्था 19:18; रोम सहरतोर 13:8-9 ☆ 19:26 19:26 इब्रितोर 6:4-6

28 अस्के कगयवालोरिन येसु इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, देवुळि सबेटविन पूना पंडिसीयगा. अद वेलाते माने-मन्कना नडुम पुटटोगु, तना राजकुर्सतगा पका डीसाते उदनोग. अस्के मीट नावा पेगके वातोरिर बारा मन्कलोरिर, बारा राजकुर्सिनगा उदकिर. उदिसि, मीटु इस्त्रयेलतोर बारा कूळिनोरा नेयम कीकिर.✠

29 ओसो बोर नयेनाहक तमा लोन-दुवरतुन, दादाल-तमोनु, एलाळ-बायिनु, तलोग-तपेनु, पिलाड-पेकोरिन, जागा-बूमतुन, कतम विळिसहतोर, ओरिहकु देवुळि लेकालेवा सम्सरम ईयगा, अचोने आयो मति ओसो अमेसाता पिसमुळ वने ईयगा.

30 मति इंजेक बोर मुनेतोर मन्हतोर, वायनद कालमते आक्रितोर आयनुर; ओसो बोर इंजेके आक्रितोर मन्हतोर, ओरु अस्के मुनेतोर आयनुर, इद्रम वेल्लाटोर आयनुर,✠” इन्जि इतोग.

20

अंगुर वाळुमतगा बूत अनवालोरा पीटो

1 येसु ओसो इतोग, “इदिनलोप्पा मीकु तेळियिह कीयलाह, नना उंद पीटो वेहतहनन, केंजाट. देवुळता राजेम कीयनाड अडोड इहलेहका आंदुड. वगोग पोलम केवाल माल्काल मतोग, ओग कोग कूसेड तेदिसि, तना अंगुर वाळुमतगा कबळ कीयलाहि, बूततोरिन वेहतलाह पलत पेसतोग.

2 पया ओरिहकु दिनमता बूति, उंद दियाता कूल ईकन इन्जि करल आसि, अंगुर वाळुमते ओरिन लोहतोग.

3 “पया ओगु जावा पोळद आतस्के, पलत अन्जि ऊळतोग अस्के, रिकम मनवालोर बेचोनो मांदि बजरते उगस निच मतोर.

4 ‘मीट वने नावा अंगुर वाळुमतगा कबळ कीयलाह अन्हट रा! नना मीकु बेद बूत ओपिहता, अद ईकन,’ इन्जि माल्काल इतोग. अह इताहे पया ओर वाळुमतगा अतोर.

5 “ओसोवने नेक नितस्के, अहे बहट अरनेके, ओग बजरते अन्जि, मुने कीतपे कीतोग.

✠ 19:28 19:28 लूकाल 22:30; 1 कुरिततोर 6:2; 2 तिमोति 2:12; तोहचीतव पोल्लोड 3:21; 11:16; 20:4; 22:5 ✠ 19:30 19:30 20:16; मार्कल 10:31; लूकाल 13:30

6 पया पोळ्द अरयलाह गंटामेंड पिसिस मतस्के, ओग बजरते ओसोवने पेसतोग, अस्के वन बेचोनो मांदि रिक्म उगस निच मतदिन ओग ऊळतोग. ‘मीट इगा पोळ्दमेंड उगसे बह निच महनिर, रा?’ इन्जि माल्काल ओरिन ताल्हकतोग.

7 ‘माक बोगे बूततुहक केयोग, अदिहके माट नितोम, दादा!’ इनजोर इतोर. पया ओग इतोग, ‘अह इतेक, मीट वने नावा अंगुर वाळुमते अन्हट.’ इतस्के ओर अतोर.

8 “पया पोळ्द अरतस्के, ‘सबेटोर बूततोरिन केयिसि, कतमतोरिहक बूत ईम, आक्रि वातोरिहक मुने ईमु, मुने वातोरिहक आक्रिते ईमु,’ इनजोर माल्काल तना मेटिन वेहतोग.

9 अस्के पोळ्द अरयलाह गंटामेंड पिसिस मतस्के वातोरु, अगा बूत एतलाह अतोर अस्के, ओरिहकु पोळ्दमेटा बूति दोर्कता.

10 अदिन ऊळिसि, नक्मि वातोर बूततोरु, माक वेल्लाड कोताड दोर्कनुड बहे इन्जि विचर कीतोर. मति ओरिहक वने उंद दियाता कूल, अचोने दोर्कता.

11-12 इद बूति ओर एतस्के, माल्कान इतोर, ‘वेर पयाडोर उंदिय गंटा कबळ कीतोर, माट इसि पकाय कहटेमते, एदते वागसोरे कबळ कीतोम. तेला मति निमा माकु ओराय बराबर बूत ईतिन, इद ओप्पो, दादा!’ इद्रम इन्जि मुयोग-मुयोग आतोर.

13 अस्के ओरगडाहि वगोनु माल्काल इतोग, ‘नना मीक नाळेह केवोन, तमो. नना नीकु उंद दियाता कूल ईकन इताहकु, इंगो इनविना?’

14 निमा मुयोग आयवा, नीवा बूत पोसि अन. नीक नना बेचोन बूत ईतन, अचोने बूति वेर आक्रिते वातोरिहक वने ईयना, इद्रम नावा विचर मन्हता.

15 नावा विचर मतपु, नावाड कोताड नाक काळडनद अदिकर इलेया? नना गळक कबळ कीतोरिहकु पोळ्दमेटा बूत ईताहकु, निमा नाक कोंडा कीस बह वळ्हकिहनिन?’

16 इद्रमलेहका इंजेक बोर मुनेतोर मन्हतोर, ओरु वायनद कालमते आक्रितोर आयनुर; ओसो बोर आक्रितोर मन्हतोर, ओरु अद तूकने मुनेतोर आयनुर, इद्रम वेल्लाटोरे आयनुर, ☆” अह इन्जि येसु पीटोतुन मारिह कीतोग.

येसु तना हामुरता लोप्पा ओसो वेहतहतोग!

(मार्कल 10:32-34; लूकाल 18:31-34)

17-19 येसु पया येस्सलेम सहरता अगा पोस अनेके, ओर बारा बळयिरिनु उंद बाजे ओर्के ओसि, ओरिन इतोग, “केंजाट, माट येस्सलेमते दाह्नल, अगा

अतापया नना माने-मन्कना नडुम पुटटोनन मन्ज तेला, नाक लोकुर पेर्मालोरा ओसो साङ्गमगूस्रा कयदे पोसीयनुर. नाक पया वेर पेर्मालोरा ओसो साङ्गमगूस्र हक्कनद सिक्सा कीयलाह वेहचि, देवूळतुन पुनवोर रोम सर्करतौरा कयदे ओसीयनुर. ✧ ओर नाक उस्कनुर-पास्कनुर, जेटूलाते नल्हतनुर, ताना पया नाक हक्कनागुटातगा वेळहतनुर. तेला मति मूड दियाने देवुळि नाकु हामुरताहि तेक्किह कीयगा,” इन्जि वेहतोग.

ओर्विना-ओर्वोग सेवा कीयना (मार्कल 10:35-45)

20 तेना पया, जेबेदिना मुते तनाड मऱ्कु याकुबि, योहनि, वेरिन पोसि, येसुन बेदाय ताल्हककन इन्जि, ओनगा वासि दंडुम अरता.

21 “नीक बाताल गावले, अका?” इन्जि येसु तान ताल्हकतोग. अद इता, “आयो गूसू, निमा नीवा राजगादेतगा उदकिन अस्के, नावाड इर्वूर पेकोरिनु, ओर्विन नीवा तिनळ बाजे, ओसो ओर्विन नीवा दावळ बाजे उदिह कीसि, नीवा संगे राजेम कीयलाहि, ओरिहक निमा अदिकर ईम.”

22 अस्के येसु वेर इर्वूर तानाड मऱ्किरिन इतोग, “मीट बाताल ताल्हकिहनिर, अद मीक तेळियिहताया? नना बेद तिपलते अरयकन, अद तिपलते मीट अरया पगयकिरा?” इतोग. ✧ “एय, माट वने अद तिपलते अरयलाह तयर महनोम, गूसू,” इन्जि वेर इतोर.

23 “नना अरयनद तिपलते मीट अरयकिर, निटमे! मति राजेम कीनेके, नावा तिनळतके-दावळतके उदिह कीयलाह अदिकर नयगा इले. अद जागा बोरैनाहक नावा बाबाल ओप्पे कीस तासतोग, ओरे अगा उद पगयनुर,” इन्जि येसु वेहतोग.

24 वेर तमोग इर्वूर ताल्हकतदिन केंजिसि, पिसतोर दहा मुल कगयवालोर, वेर इर्वूरा पोगोन ओड आतोर.

25 येसु पया तनाड कगयवालोर सबेटोरिन उंदिय जागा केयिसि इतोग, “इद दुनियातोर राजालोर, तमा रयततुन कय इळन तासिहतोर, अहे दुनियातोर बेरा मन्कलोर उडूला मन्कलोरगा तमा अदिकरते ताकिह कीस्तोर, इद इतेक मीक एकाये.

✧ 20:17-19 20:17-19 योहन 19:11; बळयिर 2:23; 3:13 ✧ 20:22 20:22 26:39; मार्कल 14:36; लूकाल 22:42; योहन 18:11

26 मीट मात्रम इद्रम आयनद आयो. मियग्डाहि बोग देवुळता मुनेह बेरोग आयलाह ऊळिहतोग, ओग मीवा सेवा केवाल आयेग.✧

27 अहे बोग मियग्डाहि देवुळता मुनेह सबेटोरिहक बेरोग आयलाह ऊळिहतोग, ओग मीवा ओर्युलतोग आयेग.

28 माने-मन्कना नडुम पुटोनन, नना वने दुसोरिन नावा सेवा कीया वेहतलाह, इद बूमते वावोन. मति दुसोरा सेवा कीयलाहि, ओसो वेल्लाटोरा पापमता दांड निहतलाह, नना नावा जीवा ईयलाह वातन.✧(अहलेहका मीट वने दुसोरा सेवा कीम्हटु,)*” इन्जि येसु इतोग.

येसु इर्वुर गुडिरिन तोवनाह कीस्तोग

(मार्कल 10:46-52; लूकाल 18:35-43)

29 पया येसु तनाडः कगयवालोर बार, यरिगो नाटेनाहि पेसिस अनेके, ओना पयाह पयाह वेल्लाय मांदि अंदुर.

30 अनेक पया ऊळाट, अद अगदगा इर्वुर गुडिर उदिस मतेर. मावा मुनेह येसु दास्तोग इन्जि, पता अरताहकु, ओर केयिस-केयिस इनदलातेर, “ए सामि, दाविद राजाना कूळतोनिन पिसिह केवानिन, मावा पोगोन दया कीमु,” इतेर.

31 गुडिरिनु केमेन मनिर इनजोरै लोकुर पळिमड ईतेर. मति ओर गुडिर, “ए सामि, दाविद राजाना कूळतोनिन, मावा पोगोन दया कीम,” इनजोर ओसो जोरतेने केयिंदुर.

32 येसु अगा रोमिसि, ओरिन केयिस ताल्हकतोग, “नना मियेनाहक बाताड कीकन?” इन्जि ताल्हकतोग.

33 “माट तोवयना इन्जि, मावाड कोंडान बेस कीसीम, सामि,” इनजोर ओर ताल्हकतेर.

34 येसुहक ओरा मान वसताहकु, ओग ओराडः कोंडान बोयतोग. ओग बोयताहे, ओर तोप्नेन तोवतेर. पया ओर येसुना संगे वातेर.

21

येसु येस्सलेमते ओळियिहतोग

(मार्कल 11:1-10; लूकाल 19:29-38; योहन 12:12-15)

✧ 20:26 20:25-26 1 पत्रु 5:3 ✧ 20:28 20:28 1 तिमोति 2:6 ✧ 20:28 20:28 2 कुरिततेर 8:9; पिलिपितेर 2:6-7

1 येषु तनाड कगयवालोर बार, येस्सलेम सहरता एरे एवयलाह आतोर. पया जय्तुन मराना मेटातगा, बेत्पागे नाटे वातोर अस्के, येषु इर्वुर कगयवालोरिन नाटे लोहतोग।

2 “मुनेह दिसनद नाटेनगा अन्हट, अगा एवयकिर अस्के, मीक उंदि दोहच तासतद गाळ्दि ओसो ताना पियो दिसनुड. अविस्किन लेहच, नयगा पोस वाटु.

3 बोगाय मीक इविन बाराहकु ओय्हनिर इतेके, सामिहक इविना गर्ज अरता, इद्रम इन्हट. अस्के ओग चट्टिपेट अविन ततलाह ईयनोग,” इन्जि येषु ओर इर्वुर कगयवालोरिन लोहतोग।

4 इव गोटीड आताड अस्के, साम्मते मुने देवुळता कबुरतोग वेहतद पोल्लो करल आता, अद पोल्लो इह मन्हाता:

5 येस्सलेम सहरतोरिहक वेहाट,

“ऊळाट, मीवा राजाल मियके वास्तोग,

कुलुल बुद आसि, गाळदतगा उदसोरे,

इतेके गाळद-पियोतगा उदिस वास्तोग!”✧

6 अस्के पया ओर इर्वुर कगयवालोर नाटे अन्जि, येषु वेहतप, अहे कीतोर.

7 गाळ्दि ओसो गाळद-पियो तचि, अविस्कना पोगोन तमाड कोटजगाड तागतोर. अस्के येषु अगा उदतोग, उदिसि येस्सलेमते वातोग.

8 मुडगडाहि वेल्लाटोरे लोकुर येषुहकु मान ईयलाह, तमाड कोटजगाड तेंडिसि, अगदे ओना मुनेह तागिन्दुर. ओसो उच्चुर बार मरानाड कोमान डायिसि, अगदे तागिन्दुर.* 9 येषुना पेगके-मुनेह अनवालोर लोकुर रोदा कीसोरे, केयसोरे इनदलाह आतोर,

“दाविद राजानापुळगतोग पिसिह केवाहक जोहर!†

देवुळबाबाना अदिकर पोस वास्तोग, ओन्कु देवुळता देखा आयि!

पोगोटा देवुळतुहक जोहर!”✧

10 येषु येस्सलेम सहरतगा वातोग अस्के, सहरमेटोर रोदा आसोर ताल्हकिंदुर, “वेग बोग आंदोग, रा?”

✧ 21:5 21:5 जकर्याह 9:9 * 21:8 21:8 अद कालमते लळयते गेल्लिस वातोग राजाहकु कदर ईयलाह, लोकुर गजर मरताड कोमाड पोसि, ओन जोहर कीदुर. † 21:9 21:9 जोहर मोदुल कागिदते “ओसन्ना”; इदु इब्रि बासाते गिर्दते जोहर कीयनद पोल्लो आंदु. इद वचनते इसा वास्ता. ✧ 21:9 21:9 देवुळताड पाटाड 118:25-26

11 “वेग गालिल पट्टा नासरेत नाटे मनवाल, देवुळता कबुरतोग येसु आंदोग,” इनजोर लोकुर वेहन्दुर.

येसु मंदिरताहि वीकुरतोरिन पूंङ्हितोग
(मार्कल 11:15-18; लुकाल 19:45-47)

12 येसु पया मंदिरलोप्पा ओळियतोग, अह कीसि अगा वमवालोर-असवालोर कतमतोरिन पलत पूंङटोग. ओसो कोताड बद्दले केवालोर्राड बलानु, ओसो मोकतुहक अरयनव परेवाड वमवालोर्राड कुतुस्किन, कप मुळहतोग. ✨(सर्करताड कोताड मंदिरतगा वाटलाह ताकोड आंदुड, अदिहकु अव कोताड बद्दले कीसि यहुदिराड कोताड एवालोर अगा उदिस मंदुर.)

13 अह कीसि येसु ओरिन इतोग, “ ‘नावा लोतुन मोळकनद जागा इनदनुर,’ ✨ इन्जि देवुळ इन्हता, इद्रम साम्रमते रासतद मन्हता. मति मीट देवुळता लोतुन डाकुरा डेरा कीतिर!” ✨ इतोग.

14 पया मंदिरतगा गुडिर-कूटालोर येसुनके वातोर अस्के, ओग ओरिन सब्रे कीतोग.

15 अस्के मंदिरते मनवालोर पेर्मालोर ओसो साम्रमगूस्र, वेर येसु कीताड बेराड कबस्किन ऊळिसि. ओसो मंदिरतगा पिलाड-पेकोर “दाविदना कुट्टमळतोग पिसिह केवाहक जोहर आयि!” इन्जि केयसोर इंदुर, इदिन वने वेर ऊळतोर. ऊळिसि, वेर ओड आतोर.

16 “पिलाड-पेकोर नीकु बार इन्हतोर, तेन निमा केंजतिना?” इन्जि वेर येसुन कट्टला कीतोर. पया येसु इतोग, “इंगो रा, ओर सेतेमे इन्हतोर! मति मीटु बेस्काय साम्रमते इद्रम अर्विसि ऊळतिरा: निमा उडूलोर पेकोराड, बाला पेकोराड तोडिनाहि, नीक जोहर कीयनव पाटाड पेसनाह कीतिन” ✨?

17 इचोन वळ्हकिसि, येसु ओरिन विळसतोग. सहरताहि कगयवालोर्रा संगे पेसिस पया, बेतनि नाटे अन्जि, अगान निद्र कीतोर. ✨

येसु अंजिर मरातुन सरप ईस्तोग
(मार्कल 11:12-14,20-24)

18 नगकमि येसु ओसो तनाड कगयवालोर येस्सलेमतके अनेके, येसुहक कगव वसता.

✨ 21:12 21:12 योहन 2:14-16 ✨ 21:13 21:13 यशायाह 56:7 ✨ 21:13
21:12-13 योहन 2:14-16 ✨ 21:16 21:16 देवुळताड पाटाड 8:2 ✨ 21:17
21:17 योहन 11:1,18

19 अगदगा उंदि अंजिर मरा दिसताहक, अगा तिनदलाह अंजिर पंडिड मनदनुड बहे, इन्जि येसु मराता एरे अन्जि ऊळतोग. मति ऊळतेके उंद वने पंड अगा इले, वेट आकिडे मताड. अस्के ओग मरातुन इतोग, “ए मरातिन, नियगा बेस्केन कायाड आदमाकिड!” इनजोर सरप ईतोग. अह इताहे चट्नेन मरा वतिस अता.

20 तेन ऊळिस कागयवालोर बयल आतोर, आसि इतोर, “गूरू, अंजिर मरा इचोन चट्नेन बह वागिस अता?” इतोर.

21 येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीट बेदे उन्क-मन्क आयवा, देवुळता लावतगा विस्वस तासतेके, मीट इदिने आयो, मति तेन्काय बेराड कबस्क कीया पगयकिर. ✧ इद मेटातुनु निमा ‘डग वासि समदुरतगा अन्ज अर्मा!’ इनजोर इतेके, अद अद्रमे आयगा. ✧

22 बेदिनाय मीट उन्क-मन्क आयवा, विस्वसते पार्तना कीस तान ताल्हकतेके, देवुळि मियेनाहक अह कीयागाये, ✧” इन्जि इतोग.

पेदल्क येसुना अदिकरता लोप्पा ताल्हकिहतोर

(मार्कल 11:27-33; लूकाल 20:1-8)

23 येसु पया ओसोवने येस्सलेम मंदिरतगा नेडतोग. अगा ओग कागहनेके, पेर्मांलोर ओसो दुस्रोर यहूदिराड पेदल्क, वेर येसुन इनदलाह आतोर, “नियगा मंदिरताहि वीकुरतोरिन पूडलाह अदिकर मन्हाताया? मतेके बेद्रमता अदिकर मन्हाता, ओसो इद अदिकर बोग नीक ईतोग?” इन्जि ताल्हकतोर.

24 अस्के येसु ओरिन इतोग, “नना वने मीक उंद पोल्लो ताल्हकिहनन. मीट इदिन वेहतेके, नना वने बेद अदिकरते कीयहनन, अदिन वेहतकन.

25 योहनिहक लोकुरिन देवुळता पेदिरते एग मीहतलाह, बोग अदिकर ईतोग? देवुळ ईताया, बारा मन्कलोर ईतोर?” इन्जि ताल्हकतोग. अस्के ओर तमतमाय इह वळ्हकिंदुर, “माट देवुळ ईता इनदकल अस्के, वेग इनदनोग, ‘अह इतेक मीट बाराहक योहनिन नमविर?’ इनदनोग.

26 मति माट मन्कलोर ईतोर इनदकल इतेक, लोकुर माक अडम आयनुर; योहन देवुळता कबुरतोग आंदोग इनजोर वेर नमिहतोर कोनि.”

27 अदिहक पया ओर पेदल्क “माट पुनोम,” इनजोर इतोर. अस्के पया येसु इतोग, “अह इतेके, नना वने इव कबस्किन बेद अदिकरते कीयहनन, अदिन मीक वेहोन,” इतोग.

✧ 21:21 21:21 याकूब 1:6 ✧ 21:21 21:21 17:20; 1 कुरिततोर 12:9; 13:2

✧ 21:22 21:22 1 योहन 3:22

इर्वुर मग्निरा पुन्पिह कीयनद पीटो

28 येसु ओसो इतोग, “नना उंद पुन्पिह कीयनद पीटो वेहतहनन, केंजाट. वगोग मन्कहक इर्वुर पेकोर मतोर. तपे माळा मगनगा अन्जि, “निमा नेंड अंगुर वाळुमतगा अन्जि कबळ कीम डा,’ इन्जि वेहतोग.

29 ‘नाक दाया वसो, रा!’ इन्जि, वेग पेकाल इतोग, मति पया बहो आलिह कीसि, वेना विचर मिळ्न्दताहकु, वेग कबळतुहक अतोग.

30 “पया तपे उड्लोग पेकानगा अन्जि अहे वेहतोग. ओग उड्लोग पेकाल पया, ‘एय, दायहनन बाबा!’ इतोग, मति अनोग.

31 “इदिनलोप्पा मीवा बाताल विचर मन्हता? इर्वुरगडाहि बोग तपेना पोल्लो केंजतोग?” इन्जि येसु ओरिन ताल्हकतोग. “माळा मगिय केंजतोग,” इनजोर इतोर. येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीकाय मुने सिद्वा एनवालोर ओसो बोगेस्कु, इदमतोर देवुळता राजेमते जागा पोयहतोर.

32 योहन मीकु सेतेमता अग तोहतलाह वातोग, मति मीट लोकरिर ओन नमविर. सिद्वा एनवालोर ओसो बोगेस्कु मात्रम ओन नमतोर. ओर तमा पापमताहि मिळ्न्दतदिन ऊळिस तेला मीटु मिळ्न्दविर, योहनिन नमवाये मतिर.

कूलतोरु पुन्पिह कीयनद पीटो

(मार्कल 12:1-12; लूकाल 20:9-19)

33 “ओसो उंद पुन्पिह कीयनद पीटो वेहतहनन, केंजाट. ओर्वोग लोता माल्काल साव्कर मतोग, ओगु अंगुर वाळुम ओग्सतोग. अंगुर सोपता वाळुम ओग्सिस, ताना सर्ने वेटळ दोहतोग. पया वाळुमता लोप्पा अंगुर जोमा पेगलाहि, उंदि बोंदा तर्वतोग, ओसो ताना एरे वाळुम केपलाह उंद मंडा पंडटोग.✧ पया ओग दुसोरिहक कूलते तासिसि, जेक देसेमते पयनम अतोग.

34 पया अंगुर पंडिना पंटा वातस्के, ओग तना पंटाता तूस ओयनेनाहकु, उयतुर ओर्युलतोरिनु, ऊळेवाळे केवालोरक्के लोहतोग.

35 “पया ओर्युलतोर वाळुमतगा वातस्के, वेर ऊळेवाळे केवालोर ओरिन पोसि, बोन नल्हतोर, बोन हक्कतोर, बोन बंडाड उकतोर.

36 इदिन केंजिसि पया, ओग माल्काल ओसोवन मर्ला, मुने लोहतोरिहकाय एक्वा ओर्युलतोरिनु ओसो लोहतोग. वेरा संगे वने ओर ऊळेवाळे केवालोर अहे कीतोर.

37 आक्रिते नावा पेकान मान तासनुर इन्जि, ओगु तना मगिनु ओरक्के लोहतोग.

38 मति ऊळेवाळे केवालोर मगि वायनदिन ऊळिसि, तमतमाय वळ्हकिंदुर, 'इद तपेना सम्सरम इतेके वेन्के आयगा. दट, वेने माट हळ्किड, अस्के वेना तूस माक आयगा.'

39 इद्रम इन्जि ओन पोसि, वाळुमता पलतेह ओसि हळ्कतोर.

40 "अह इतेके वाळुमता माल्काल मल्स वायनोग अस्के, ओग वेर ऊळेवाळे केवालोरिनु बह कीयनोग इह्निर मीटु?" इन्जि येसु ताल्हकतोग.

41 अस्के ओर पेदल्क येसुन इतोर, "अद्रमतोर लाग्वोरिन ओग देबाड-गूटेड कीसोर-कीसोर हळ्कनोग, अह कीसि बराबर पंटातुहक पंटाता ओना तूस एवालोरिहक, ओग अद वाळुमतुन कूलते ईयनोग," इतोर.

42-43 येसु इतोग, "केंजाट, मीट सेतेमे इतिर, ताना अर्तम इह मन्हता. देवुळि तना राजेमते मीक यहूदिरिहक दोर्कनद त्सतुनु, मीवा जागाते ताना पोल्लोते तिरियवालोर (दुसाड जातिनोरिहक) ईयगा.

"नना मीक ओसो उंद पोल्लो वेहतहनन. मीटु (देवुळ लोहवाल राजाना लोप्पा) सास्त्रमते इदिन अर्विविरा?

बेद बंडातुन मुने बेल्दकुं (लोन दोहवालोर) पोहचीतोर,

अदे बंडा इंजेके मूलाता आदर बंडा आता.

इद देवुळबाबानाये कबळ आंदु,

इद माक पकाय बामतप दिसिहता. ✧

44 अद बंडातगा बोग अरयनोग, ओग ईदेग-पोदोग आयनोग, मति अद बार बोनगा अरता इतेके, ओग गुंडा-गुंडा आयनोग," इन्जि येसु इतोग.

45 येसुनाड पुन्पिह कीयनाड पीटोड केंजिसि, ओर लाग्वोर कोरातोर लोप्पा वळ्हकनस्के, मावाय लोप्पा वळ्हकिह्तोग इन्जि, पेर्मालोर ओसो परसिर पुतोर.

46 अदिहक येसुन ओर पोयतलाहि अगिड पर्हकिंदुर. मति लोक्कुर ओनु देवुळता कबुरतोग आंदोग इन्जि नमताहक, वेर लोक्कुरिहक रेयिसि, येसुन पोयतलाह ऊळोर.

22

मर्म-कुळपता पुन्पिह कीयनद पीटो

(लूकाल 14:16-24)

1 येसु ओसोवने लोक्कुरिहक पुन्पिह कीयनाड पीटोड वेहता बोटटोग.

✧ 21:42-43 21:42-43 देवुळताड पाटाड 118:22-23; बळयिर 4:11; 1 पत्र 2:7

2 ओग इतोग, “देवुळताड राजेम कीयनव अडोड इहलेहका आंदुड. वगोग राजाल मतोग, तना मगना मर्मिहकु उंद कुळप तासतोग।✧

3 ओगु मर्म-कुळपतुहक वायलाह, बोन-बोन मुने वेहच मतोग, ओन-ओन केयिस ततलाह इन्जि, तनाड ओर्युलतोरिन लोहतोग।✧ मति ओर केयता मुलु ‘माट वावोम!’ इनजोर इतोर.

4 “वावोम इनजोर इताहकु, पया ओसो उयतुर ओर्युलतोरिन राजाल इह इन्ज लोहतोग, ‘ऊळाट, मियेनाहकु नना कुळप तयर कीतन. नावाड असलताड कुरा-पियोड ओसो कोंदाड हक्कतन, पुला बाताल वेस तयरे मन्हता. जावा उनडलाह मीट मात्रम ददु इन्जि, केयता मुडुन वेहादु,’ इनजोरे राजाल ओर्युलतोरिन लोहतोग.

5-6 मति वेर इचोन वेहचाय, राजाना पोल्लोतुन पर्वा केवालेवा, उयतुर तमाड पोलहकनके अतोर, उयतुर बारा दंदातुहक अतोर, ओसो उयतुर बारा राजाना ओर्युलतोरिन पोसि, ओरिन उस्किस-पास्किस, नल्हचि हक्कतोर.

7 इदिन ऊळिसि राजाहक पका ओड वाता, पया तनाड सीपय्किन लोहचि, ओर हक्कतोरिनु कतम बूळे कीसि, ओरा नाटुन ओगिसीतोग.

8 “अस्के राजाल तनाड ओर्युलतोरिन इतोग, ‘मर्म-कुळप इतेक तयरे मन्हता, मति केयता मुल कोनि इद कुळपतुहक ओप्पोर.

9 अदिहक मीटु अगिनगा, गोटुस्कनगा, बजर्कनगा अन्जि, बेच्चुर दोर्किह्तोर, अच्चुरिन मर्म-कुळप तिनदलाहि केयिस ताट.’

10 पया ओर्युलतोर अहे कीतोर; अगिनगा अन्जि, नेहनोर-लाग्बोर बेच्चुर ओरिहक दोर्कतोर, अच्चुरिन सबेटोरिन जमा कीसि ततोर. अस्के तिनवालोर मर्म-मंडामेंड तुत्ने आतोर.

11 “पया राजाल वेर वाता मुडुन ऊळ वातोग, अस्के मर्मतेनाहक बेसताड गेंदेड केगवोग, वगोग मन्कल ओन्क दिसतोग.

12 ‘इंगो रा तमो, मर्मिहक बेसताड गेंदेड केगवा, निमा मर्म-मंडातगा बह नेडतिन, डा?’ इन्जि राजाल वेन ताल्हकतोग. अह इतस्के वेना मोकम एग रेगता.

13 राजाल पया तनाड आजोड आयवालोरिन केयिस इतोग, ‘वेनाड कय्किन-काल्किन दोहचि, वेन पलत मुर्गागते पोहचीम्हट. अगा मनवालोर अळयना-केयना, मुडुर-मुडुर पल्क कोगकना, इह कीसोर मनदनुर,’ इन्जि इतोग.

14 “इद पुन्पिह कीयनद पीटोता अर्तम इह मन्हता. देवुळि तना राजेमता बर्कत ईयलाह केयतोर वेल्लाटोर मन्हतोर. मति (तानाड पोल्लोड केंजिसि तानक्के वावालोर इतेके) देवुळि आचतोर उय्तुरे मन्हतोर.”✱

राजाहक सिद्वा ईयनदा, एवदा?

(मार्कल 12:13-17; लूकाल 20:20-26)

15 पया परूसिर अगडाह पेसिसि, कतमतोर उंद जागाते कलियिसि, येसुन बह कीस तेला, ओना वळ्हकनद पोल्लोते, ओन एग्हिह कीसि तप तोहतकल इन्जि, आयडा कीतोर.

16 अह कीसि, ओर तमाड कगयवालोर ओसो एरोद राजाना तुंगातोर उय्तुरिन येसुन ताल्हकलाह लोहतोर. “गुरू, निमा सेतेम मन्कनिन आसि, देवुळता अग सेतेमते तोहतहनिन इनजोर, माट पुहनोम. निमा बोर बाताल इनदनुर इनजोर आल्सविन, लोकरा मोकम ऊळिस वळ्हकविन, इद माक एकाये.

17 अह इतेक माक उंद पोल्लो वेहा. रोम सर्करतुहक सिद्वा दोहतनद मावाड अडोना अडम मन्हताया, इलेया? नीवा विचर बह मन्हता?” इन्जि येसुन वेर ताल्हकतोर.*

18 वेरा कोंटेतनमतुन पुन्जि, येसु वेरिन इतोग, “ए सोड केवालोरिर, नाक बाराहक एग्हिह कीयलाह ऊळिहनिर?

19 नाक सिद्वा दोहतनद उंद स्या-बंडि तोहाट.” अस्के वेर उंदि स्या-बंडि तोहतलाह ततोर.†

20 तचीतस्के येसु वेरिन ताल्हकतोग, “इद बंडटगा बोना पोतो ओसो पेदिर रासतद मन्हता?”

21 ओर इतोर, “कयसर राजानाये!” इदिन केंजिसि येसु इतोग, “अह इतेके, बेद रोम राजेमता कयसर राजाना मन्हता, अद ओन्के दोहचीम्हट. मति बेदिन देवुळ ताल्हकिहता, अदिन देवुळतुहक दोहचीम्हट.”✱

22 येसु वळ्हकतद इद पोल्लोतुन केंजिसि, वेर बयल आतोर. अह कीसि येसुनगडाह पेसिस अतोर.

✱ 22:14 22:14 2 पत्र 1:10; तोहचीतव पोल्लोड 17:14 * 22:17 22:17 रोम सर्करतोर लळय कीसि, मावा देसेमतुन ऊंदतोर इन्जि, यहुदिर ओरिन कोंटे कीदुर. मति एरोद राजाल बार, रोम सर्करता तोळ आंदोग. येसु सिद्वा दोहचीम्हट इतेके, यहुदिरा अडमतोना लेहका आवेग. मति सिद्वा दोहमाट इतेके, एरोदिना तुंगातोर सर्करतगा ओना रिपोट एवेर. इद्रमलेहका परूसिर येसुन एग्हिह कीयलाह ऊळिदुर.

† 22:19 22:19 इद स्या-बंडटा चित्र लूकाल 20:24 अगा दोकिहता. ✱ 22:21 22:21 रोम सहरतोर 13:7; 1 पत्र 2:17

जीवा अरयनदिना लोप्पा गोटिड

(मार्कल 12:18-27; लूकाल 20:27-40)

23-24 (यहुदिरगा सदुकिर इनवालोर उंद तुंगातोर मतोर; मन्कलोर हासि मल्स जीवा अरवोर इन्जि वेर इंदुर). अदे दिया उय्तुर सदुकिर येसुन एगिह कीयलाह, ओनगा वासि ताल्हकतोर, “गूरू, मोसानाड अडोड वेहतपु, बोगाय मगमियाळ लेवाय हातोग इतेके, ओना रांडे मुतेना संगे ओना तमोग जोळेम आसि, तमदादाना लोता लोन निल्पिह कीयना.✧

25 ऊळा, मयगा तमोग एळवुर मतोर. मुनेतोग उंद मुते ततोग, मति मगमियाळ आयवाये हातोग, पया ओना मुते ओना तमिहक आता.

26 इद्रमलेहका मनेक मनेक वेग वन तमोग मगमियाळ आयवाये हातोग, हातस्के ओसो ओर्वोग तमोग तान जोळेम आतोग. ओग वने हातोग, इद्रमलेहका तमोग एळवुर आसि, ताना संगे जोळेम आसि हातोर.

27 कतमतोर हातापया, अद आंचाळ वने हाता.

28 इंजेक माक वेहा, हातोर मल्स जीवा अरयनद वेलाते, ओर जीवा अरतस्के, तमोग एळवुरगडाहि अद आंचाळि बोना मुते आयगा? अद इतेके कतमतोराय मुते आस मता कोनि!” इन्जि सदुकिर इतोर. (हामुरताहि जीवा अरयनदिन बयतळ लोकुरे नमिहतोर इन्जि तोहतलाह, वेर इह ताल्हकतोर.)

29 अस्के येसु ओरिन इतोग, “हामुरताहि जीवा अरयना लोप्पा, देवुळता सास्त्रम बाताड वेहतहता, अविन मीट पुनविर, ओसो हामुरताहि तेगिह कीयलाह देवुळता लावतुन वने पुनविर, अदिहक मीटु गंगाते लेसतप महनिर.

30 हातोर मल्स जीवा अरयनुर अस्के, ओरु जोळजंतुर आयोर वने, ओसो जोळजंतुर कीस एवोर वने. ओर मान्रम देवुळदीपताड देवतुल्कना लेहका मर्मिड आयवाय मनदनुर.

31 मति हातोर मल्स जीवा अरयनुर, ताना लोप्पा देवुळि सास्त्रमते वेहच मता, अदिन मीट अर्विसि, ताना अर्तम बेस्केन पुनविरा?

32 (मावोर मुनेतोर पेदल्क अब्रहममुय्तोग, इसकमुय्तोग, याकुबमुय्तोग, वेर हातापया वेल्लाडे दियाणे) देवुळि इह वेहच मता, ‘अब्रहम, इसक, याकुब वेर मोळकनद देवुळतन ननान आंदन!’✧ देवुळतुन हातोर मोळकोर, मति जीवात

✧ 22:23-24 22:23-24 व्यवस्थाविवरण 25:5 ✧ 22:32 22:32 पेसमुळि 3:6,15; बळयिर 3:13; 7:32

मनवालोरे मोळिकहतोर, (इतेके देवुळि अह इनदनस्के, ओर मुवर हातोराड जीवाड मंदुडे,) इद मीक तेळियोया?" इन्जि येसु सदुकिरिन इतोग.

33 येसु इचोन वळ्हकतस्के, अगा सर्ने मता लोकर ओनाड काऱहतनाड पोल्लोन केंजिसि बामतोर.

सबेट्क बेरा अडो बेदु?

(मार्कल 12:28-31; लूकाल 10:25-28)

34 येसु सदुकिरिन मेसेहने कीस मतोग इन्जि, वेर परसिरिहक तेळियताहक, जमा आसि येसनके अतोर.

35-36 ओरगडोग ओर्वीग साऱ्मगूरू येसुना पट ऊळलाहि ओन ताल्हकतोग, “मोसानाड अडोना साऱ्मतगा सबेट्क बेरा अडो बेद आंदु, गूरू?”

37 येसु इतोग, “देवुळि नीवा सामि इनजोर, तान निमा पूरा बुदताहि, पूरा जीवाताहि, पूरा विचरताहि जीवा कीमु.✧

38 इदे अडो सबेट्क बेरा ओसो मोदुल अडो आंदु.

39 ओसो तेनाय लेहका दुऱ्मा अडो इदुः निमा कुदतुन जीवा कीतपु, दुऱ्मोरिन वने जीवा कीम.✧✧

40 इव रेंड अडोड इतेके, मोसानाड सबे अडोना ओसो देवुळता कबुरतोर पूरा काऱहमुळता मोदुल आस्ता,”✧ इन्जि येसु इतोग.

दाविदना पुळगतोग, ओना सामि

(मार्कल 12:35-37; लूकाल 20:41-44)

41-42 पया परसिर येसुना सर्ने जमा आतस्के, येसु ओरिन ताल्हकतोग, “देवुळ लोहवाल किर्स्तु इनवाल पिसिह केवाल, वेना लोप्पा मीवा विचर बह मन्हता? वेग बोना पुळगतोग, रा?” “दाविद राजाना पुळगतोग,” इन्जि वेर इतोर.

43 “अह इतेके दाविदिहक देवुळता जीवा दळ्म अर्स वेहताहक,✧ वेग पिसिह केवानु ‘सामि’ इनजोर ओग इह बह इतोग?

44 दाविद साऱ्मतगे इह रासिस तासतोग, सीता मन्हताया? देवुळि नावा सामिन इता,

‘बेचानाह नना नीवा कोटुलतोरिन, नीवाड काल्कना इळ्म तच एवोन,

✧ 22:37 22:37 व्यवस्थाविवरण 6:5 ✧ 22:39 22:39 लैव्यवस्था 19:18

✧ 22:39 22:37-39 1 योहन 4:21 ✧ 22:40 22:39-40 रोम सहरतोर 13:8-9;

गलातितोर 5:14 ✧ 22:43 22:43 1 कुरिततोर 12:3

अचानाह नावा तिनळ बाजेता राजगादेतगा उदिस मन,' इता ☆

45 दाविद कुदि ओनु 'सामि' इन्हतोग इतेके, ओग सिरप दाविदना पुळगतोग बह आया पगयनोग?" इन्जि येसु ताल्हकतोग.

46 अस्के ओनु यहुदिरा पेदल्कनाहि बोन्के, उंद पोल्लो वने मल्हतलाह वावो. अद दियाताहि येसुन इंका ओसोवने बाताडाय ताल्हकिसि एग्हिह कीयलाहि, बोगे बह दीरा केवोग.

23

साझमगूस्रा, परसिरा सोडु

1-2 अस्के पया येसु तनाडः कगयवालोरिन ओसो मुडुन इतोग, "साझमगूस्र ओसो परसिर, वेरिहकु मोसानाडः अडोडः काःहतनद अदिकर मन्हता.

3 अदिनेनाहक ओरु मीक बाताडः बाताडः वेहतनुर, अव सबे पोल्लोनु मीट माळाटु, नोमाटु; मति ओर कीतप मीट बह केमाटु. बह इतेके ओर सिरप लोकुरिहके वेहतहतोर, मति तमा इतेके अह केवोर आस्तोर.☆

4 वेर वेहतव अडोडः, मीक पका बेरा मोतालेहका आस्ताडः. मति अद मोतातुन तमा इतेके, कयतेला बोयिस ऊळोर.☆

5 "वेर तमाडः कतम कबस्किन लोकुर ऊळना इन्जि कीस्तोर. देवुळता पोल्लो रासिसि निहच तासतव ताच्छिडः बेराडः-बेराडः पंडिसि, वेरु तमाडः डंडाकय्कनगा ओसो कपरातगा दोहतहतोर. ओसो तमाडः गेंदे-कोडिहकु लाट-लाट लासाडः वेळहतहतोर. लोकुर वेरिन पका कर्तुळ इनदना इन्जि वेर इह कीस्तोर.

6 वेरिहक कुळिपनगा ओसो पार्तनाताडः लोहकनगा, बेरोर उदवालोरिडः जागाडः गावले.☆

7 लोकुर वेरिन गोटुस्कनगा जोहर कीयना ओसो 'गूस्र' इनदना, इद्रमताडः वेरिहक बेसु.☆

8 "मति मीकु बोगे 'गूस्र' इनमाकेग. बाराहक इतेके नना ओर्वीनन मीवा गूस्रन, मीट मात्रम कतमतोरिर तमोग-दादालोरिर महनिर, मियगा उड्लोग-बेरोग इलविर.☆

☆ 22:44 22:44 देवुळताडः पाटाडः 110:1; बळयिर 2:34-35; 1 कुरितोर 15:25; इब्रितोर 1:13 ☆ 23:3 23:3 रोम सहरतोर 2:21 ☆ 23:4 23:4 लूकाल 11:46; बळयिर 15:10; 1 योहन 5:3 ☆ 23:6 23:5-6 लूकाल 11:43 ☆ 23:7 23:5-7 मार्कल 12:38-40; लूकाल 20:45-47 ☆ 23:8 23:8 पिलेमोन 16

9 अद्रमे इद ब्रूते बोने मीटु 'बाबा' इन्जि मान एमाटु, बाराहक इतेके देवुळदीपते मनवाल मीवा बाबाल, ओन्के इद्रमता मान ईयनद ओपिहता.

10 ओसो मीकु बोगे 'माल्का' इन्जि इनमाकेग. बाराहक इतेके देवुळ लोहतोग पिसिह केवानन, ननाने मीवा माल्कानन आंदन.

11 मति देवुळता मुनेह मियगा सबेट्क बेरोग बोग आयलाह ऊळिहतोग, ओग मीवा सेवा केवाल आयेग.

12 बोग तन्क बेरोग कीयनोग, देवुळि ओन उड्लोग कीयगा. अहे बोग कुलुल बुदते ताकिहतोग, ओन देवुळ बेरोग कीयगा.✧

13 "ए सास्त्रमगूरिर ओसो परूसिरिर, मीट सोड केवालोरिर! देवुळि मीक पका सिक्सा ईयगा! बाराहक इतेके देवुळता राजेमतके वावालोरि अग मीट केहतह्निर. मीट कुद वने ओळियविर, ओसो ओळियवालोरिन वने दाया एविर.✧

14 ["ए सास्त्रमगूरिर ओसो परूसिरिर, मीट सोड केवालोरिर! मीक बेचोटा गोसा आयगा! बाराहक इतेके मीट रांडे आस्कना सम्सरम तिन्ज मुळहतह्निर. ओसो सोड कीतपु, वेल्लाय जोम रोमवा पार्तना कीयह्निर. इदिनेनाहक मीकु ओसो एक्वा सिक्सा आयगा!]"*

15 "ए सास्त्रमगूरिर ओसो परूसिरिर, मीट सोड केवालोरिर! मीक बेचोटा गोसा आयगा! बाराहक इतेके मीट दुस्राड-दुस्राड देसेहकनगा, यहुदि दर्मते ओळियवाल वगोगे कगयवान दोर्किह कीयलाह,✧ ब्रूमतुन मारिह कीयह्निर! ओग दोर्कतस्के पया मीट ओनु मीकाय एक्वा, पिववद किसबटटा सिक्सातुहकु ओप्पनाह कीयह्निर.

16 "ए अग तोहतह्नोम इनवालोर गुडिरिर! मीक बेचोटा गोसा आयगा! बाराहक इतेके 'बोगाय मंदिरता गूडटा किरिया कीतेके, ओन अद किरिया पोयो. मति बोग गूडटा बंगरता किरिया कीस्तोग, ओन मात्रमि अद किरिया पोयहता,' इन्जि मीट कागहतह्निर.

17 ए बयतळ गुडिरिर!✧ गूडटगा मनाहके अद बंगर पवित्र आस्ता, इतेके बेरा बेद, बंगरा, गूडिया?

✧ 23:12 23:12 लकाल 14:11; 18:14; याकुब 4:6; 1 पत्र 5:6 ✧ 23:13 23:13

लकाल 11:52 * 23:14 23:14 मत्याल 23:14 इद वचन उचुके मोदुल काग्देहकने मन्हता, सबेटविस्कने इले. ✧ 23:15 23:15 बळयिर 2:9-11; 6:5; 13:43 ✧ 23:17

23:16-17 रोम सहरतोर 2:19

18 ओसो 'बोग मंदिरतगा गर्याता किरिया कीस्तोग, ओन अद किरिया पोयो. मति गर्याता पोगोन वाटटदिना बोग किरिया कीस्तोग, ओन अद किरिया पोयहता,' इन्जि मीट काऱहतहनिर.

19 ए गुडिरिर! ✨ गर्यातगा मनाहके, वाटटद मोक आयि, कोड आयि, पवित्र आस्ता, इतेके बेरा बेदु, गर्याया, बार कोडिया?

20 अदिहक बोग गर्याता किरिया कीस्तोग, ओगु गर्याता ओसो गर्यातगा वाटटदिना किरिया कीस्तोग.

21 ओसो ओगु मंदिरता गूडटा किरिया कीस्तोग, ओगु अगा मोळकनद देवुळता किरिया कीस्तोग.

22 ओसो ओगु देवुळदीपता किरिया कीस्तोग, ओगु देवुळता राजगादेता ओसो ताना पोगोन उदनदिना किरिया कीस्तोग. (अदिनेनाहकु बेगाय बेगा अद किरिया पोयतहताये!)

23 "ए साऱमगऱरिर ओसो पऱसरिर, मीट सोड केवालोरिर! मीक बेचोटा गोसा आयगा! बाराहक इतेके मीटु जीरा, सोप, इद्रमता पंटाता वने, दहा तूस्कनगडाहि उंद तूस देवुळतुहक कोड ईय्हनिर. मति सेतेमते नेयम कीयना, जीवा लोपना, देवुळतगा बर्वस तासना, अडोना साऱमते रासतव इद्रमताड मोदुल पोऱलोऱन मीट विळसतिर. मति अव उड्लाड पोऱलोऱन वने माळनाय मता, ओसो इव मोदुल पोऱलोऱन वने माळनाय मता. ✨

24 ए अग तोहतहनोम इनवालोर गुडिरिर! ✨ बोग बुसिन बार वाळा पोस पोहतहतोग, मति स्टुमतुन बार ऊळवा, गुस्क्ने लोपिहतोग, (अद्रमलेहका मीट उड्लाड-उड्लाड पोऱलोऱन पका नोमिहनिर, मोदुल पोऱलोऱन बार मुर्तिय सीता केविर.)

25 "ए साऱमगऱरिर ओसो पऱसरिर, मीट सोड केवालोरिर! मीक बेचोटा गोसा आयगा! बाराहक इतेके मीटु गिनेड-बट्किन सिरप पलतेनाह तोमिहनिर, मति लोप्पाडेके इतेके, उळबेते लोकरिन जाळिपसि दोर्किह कीतद मादे निंदिस मन्हताड. ✨

26 ए बुदते गुडि मनवालोर पऱसरिर! ✨ मुने बट्किंतुन लोप्पा तोमना, अस्के अद पलत वने वेडगा. (अद्रमे मुने मीवा पोटालोप्पाडाड विचर्क नेहनाड आयिड, अस्के पया मीवाड कबस्क वने नेहनाड मनदनुड.)

✨ 23:19 23:19 रोम सहरतोर 2:19 ✨ 23:23 23:23 लकाल 11:42 ✨ 23:24 23:24 रोम सहरतोर 2:19 ✨ 23:25 23:25 लकाल 11:39 ✨ 23:26 23:26 रोम सहरतोर 2:19

27 “ए साङ्गमगूररि ओसो परूसरि, मीट सोड केवालोरि! मीक बेचोटा गोसा आयागा! बाराहक इतेके मीटु पांड्रि चुना ओकताड गुमयानलेहका महनिर.✧ अव पलतेनाह इतेक पका सोबा दिसिहताड, मति लोप्पाडेके ऊळतेके, सेतानाड बोकाड, कळियताड-कळियताड एस्किसि किडुम पोस मन्हाताड.✧

28 अहे मीट वने पलताहि लोक्कुरिहक पका सेतेमतोरा लेहका दिसिहनिर. मति मीवा पोटालोप्पा नाळेह कीयनद बुद, पापम बुदि निदिस मन्हाता.

29 “ए साङ्गमगूररि ओसो परूसरि, मीट सोड केवालोरि! मीक पका सिक्सा आयागा! बाराहक इतेके मीटु मुनेतोर देवळता कबुरतोरिन ओसो सेतेमतोरिन मान ईयलाह, ओराड गुमयान सिंग्रम कीयहनिर, बंडाड ओसिहनिर.✧

30 अह कीसि मीट इहनिर, ‘माट मावाड तादोर-बाबोरा कालमते मन्ज मतेके, देवळता कबुरतोरिन हक्कवालोरा तोळ आयोम आवेरोम.’

31 इद्रम इन्जिये माट मुनेतोर कबुरतोरिन हक्कतोरा जालपिल आंदोम इनजोर, मीट कबुल आयहनिर.✧(ओसो नावाड केजवोरि आसि, मीवा तादोर-बाबोरा लाग्वा बुदतुन मीट विळसविर इन्जि तोहतहनिर.)

32-33 ए वीसमतरसलेहकाडोरि! माट नेहनाड कीयहनोम इहनिर इतेके कीम्हटु! कीम्हट, मीवाड तादोर-बाबोरा लेहका! ओरा सुरू कीतद पापमतुन मीट मारिह कीम्हट!✧ मति मीटु बगबग मळगनद किसबटटा सिक्साताहि बह पिहट अरयकिर?

34 केजाट, नना मियके कबुरतोरिनु, सेहनालोरिनु, साङ्गमगूररिनु लोहतकन. मीटु ओरिन उच्चुरिन हक्कनागुटातगा वेळहतकिर, हक्ककिर, ओसो उच्चुरिन मीवाड पार्तनाताड लोहकने सोग्पा-जूटटे नलहतकिर, नलहचि ओरिनु नाहक-नाहक कोहतकिर.

35 नना ओरिन बाराहक लोहतकन इतेके, बोर मुनेतोर सेतेमतोर लोक्कुरिन हक्कतोरे, ओरिन हक्कतद पापमता सिक्सा, कतम मीवा पोगोन अरयना इन्जि.✧ ओर सेतेमतोर लोक्कुर बोर इतेके, सुम्मुने सेतेमते मतोग हाबेल✧ वेनगडाह बर्काना मगि जकरिया बूमयानगा✧ एवनाह (वेने कोनि मंदिरता गर्या ओसो गूडटा नडुम

✧ 23:27 23:27 बळयिर 23:3 ✧ 23:27 23:27 लूकाल 11:44 ✧ 23:29 23:29 लूकाल 11:47 ✧ 23:31 23:31 2 इतिहास 36:15-16; मत्याल 23:37; बळयिर 7:52 ✧ 23:32-33 23:32-33 1 तिसलुनितोर 2:16 ✧ 23:35 23:35 तोहचीतव पोल्लोड 18:24 ✧ 23:35 23:35 पुटमुळि 4:8-10 ✧ 23:35 23:35 2 इतिहास 24:20-22

हक्किस मतोर).†

36 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, इव हक्कनाड कबस्कना पूरा सिक्सा मीट नावाड केंजबोरिर, इद पीळतोरगा अरयगा.✧

37 “ए येस्सलेमतोरिर, ए येस्सलेमतोरिर देवुळता कबुरतोरिन हक्कवालोरिर,✧ मियके देवुळ लोहतोर बळयिरिनु बंडाड उकवालोरिर! बेद्रम तलोग कोगु तनाड पीसेन कागोलिहता, अद्रमलेहकाने मीकु नयगा गुम कीयना इन्जि, बेचोको मल्काड नावा विचर आंदु! मति मीट नाकु अह कीयलाह एविर.

38 केंजाट, मीवा मंदिर इम्ने आनाह, देवुळि मीक विळिसस दायगा.

39 नना मीक वेहतहनन, नना मल्स वायनस्के ‘देवुळबाबाना अदिकर पोस वावाहकु देवुळता देखा दोर्कि!’✧ इनजोर मीट इनदकिर, अचानाह नना मीवाड कोंडाहक मुर्तिय दिसोन आयकन,” इन्जि इतोग.✧

24

मंदिर बूळेम आयनालोप्पा कबुरि

(मार्कल 13:1-2; लूकाल 21:5-6)

1 पया येसु मंदिरताहि पेसिसि पलत अनेके, मंदिरताड बंगलाड तोहतलाहि कगायवालोर ओनगा वातोर.

2 अस्के येसु ओरिन इतोग, “मीट इव सबेटविन बेस ऊळाटु. इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, इव इचोन बूळेम आयनुड इतेके, इविस्कनगा बंडाता पोगोन बंडा वने मनो आयगा, बूळे केवालोरु कतम अर्हतनुर,✧” इतोग.

विस्वसिराड तिपल्कु

(मार्कल 13:3-10; लूकाल 21:7-19)

3 पया येसु जय्तुन मराना मेटातगा वगोगे उदिस मनेके, कगायवालोर ओनगा वासि ताल्हकतोर, “इव पोल्लोड बेस्के बह आयनुड, गूरु? नीवा वायनद वेला ओसो इद बूम मारनद वेला एवयनामुने, बेद्रमताड सीनाड आयनुड?” इन्जि ताल्हकतोर.

† 23:35 23:35 हाबेल इतेके मुनेतोग मन्कल आदमना पेकाल, वेन तमदादाल हक्कतोग, इद मुनेता हक्कतद कबळ आंदु. देवुळता पाळना साम्रमते, यहुदिरा साम्रमता आक्रिता पुस्तक 2 इतिहासते, जकर्या बूमयान हक्कतद पोल्लो वेहतद मन्हता. ✧ 23:36 23:34-36 लूकाल 11:49-51 ✧ 23:37 23:37 2 इतिहास 36:15-16; मत्याल 23:31; बळयिर 7:52 ✧ 23:39 23:39 देवुळताड पाटाड 118:26 ✧ 23:39 23:37-39 लूकाल 13:34-35 ✧ 24:2 24:2 लूकाल 19:44; तोहचीतव पोल्लोड 21:22

4 येषु ओरिन इतोग, “मीक बोगाय नाळेह कीयनायो इन्जि, उसरते मन्हटु.

5 बाराहक इतेके वेल्लाटोरे नावा पेदिर पोस वासि, नना देवुळ लोहतोग राजानन आंदन इनजोर, वेल्लाटोरिन नाळेह कीयनुर.✧

6 ईनाह-आनाह नालुड मूलाड आसि, लळय्क आस्ताड इन्जि, मीक एर्का आयगा. अस्के मीट रेयमाटु. इव पोल्लोड निटम इह आयनुडे, मति इचोटूके बूम मारो.

7 जातता पोगोन जाति तेदगा, राजेमता पोगोन राजेमि तेदगा. बेगा इतेक अगा दुकळ अरयगा, जागाड-बूमिड मेलियनुड.✧

8 मति इव सबे पोल्लोड, वायनाड पीळाना सिरप मुर्डुल आयगा, ओसो इंका पका बेरा गोसा वायगा.

9 “अद तूकने मीवाड कोटेतोर मीक जेलते वाटनुर, तिपल कीयनुर, हक्कनुर वने. मीट नाक नमवालोरि आताहकु, सबे जातिनोर मीक कोटोड कीयनुर.✧

10 अस्के नाक नमवालोर वेल्लाटोर तमा विस्वसतुन विळिससि, ओर्विहक-ओर्वोग कोटेतोरा कयदे पोसीयनुर, ओसो ओर्विहक-ओर्वोग कोटोड कीयनुर.

11 ओसो वेल्लाटोर जोलहालो, जोल कबुर वेहचि, लोकरिन लेसिह कीयनुर.✧

12 ओसो पापम पकाय वीळताहकु, वेल्लाटोर लोकर मुनेतलेहका ओर्विहक-ओर्वोग जीवा केवोर आयनुर.✧

13 मति आक्रि एवनाह बोर दीरा पोस मन्हतोर, देवुळि ओरिने पिसिह कीयगा.✧

14 ओसो देवुळता राजेम कीयनदिना लोप्पा, बेसता कबुरतुन सबे जातिनोर केंजना इन्जि, इद कबुर बूममेंड आबुर आयगा. अस्के कोनि पया बूम मारनद वेला वायगा.

येस्सलेमतगा वायनद गोसा

(मार्कल 13:14-20; लूकाल 21:20-24)

✧ 24:5 24:5 योहन 5:43 ✧ 24:7 24:7 तोहचीतव पोल्लोड 6:12 ✧ 24:9 24:9 10:22; मार्कल 13:13; योहन 15:19; 17:14 ✧ 24:11 24:11 7:15; 24:24; मार्कल 13:22; लूकाल 6:26; बळयिर 13:6; 2 पत्रु 2:1; 1 योहन 4:1; तोहचीतव पोल्लोड 16:13; 19:20; 20:10 ✧ 24:12 24:12 तोहचीतव पोल्लोड 2:4 ✧ 24:13 24:13 इब्रितोर 10:36

15 “दानियेल इनवाल मुनेतोग देवुळता कबुरतोग वेहच मतपु, देवुळतुहक मंदिरतुन कळवोग कीयनदु, एड वायनदु, मंदिरता पवित्र गूडटे निच मनदनदिन मीट ऊळकिर. ✨ (मीट अर्ववालोरिर इदिन सीताते तासाट.)

16 अस्के यहूदा पटटे मनवालोर लोकर, (कोंटेतोरगडाह पिहट अरयलाह,) मेटानके रोमवा वितिर.

17 बोगाय लोता पोगोन मतेके, ओग तना लोता सामन ओयलाह, लोनलोप्पा नेडमाकेग.

18 ओसो बोगाय मन्कल पोलमते मतेके, ओग तना कोटजगातुन ओयलाह, लोन मलमाकेग. ✨

19 अव दियाने नेलाड हक्कतव आस्किहक ओसो पाल ऊहतनव तलिस्किहक, बेचोटा गोसा आयगा!

20 माट मुसुर पेगदस्के ओसो वारमता पोल्वादियाते वितनायो इन्जि, मीट देवुळतुन पार्तना कीम्हट. *

21 बाराहक इतेके, अद वेलाते पका बेरा गोसा आयगा. अचोटा गोसा बूम पुटिह कीतगडाह, बेस्केन आयो वने, ओसो बेस्केन आयो आयगा. ✨

22 अव वायनव गोसाताड दियान देवुळि कमि केवेके, बोगे मन्कल पिस पगवोग आयनोग. मति तनाड आचतोर लोकरिन पिसिह कीयनेनाहकु, देवुळि अव दियान कमि कीयगा.

देवुळ लोहतोग राजाल डीसाते मल्स वायनोग

(मार्कल 13:21-31; लूकाल 21:25-33)

23 “अद वेलाते बोगाय मीक इनदनोग, ‘ऊळाट, देवुळ लोहतोग राजाल इगाडोग!’, ‘देवुळ लोहतोग राजाल अगाडोग!’, अस्के ओनाड सेतेम पोयमाट. ✨

24 बाराहक इतेके, नना देवुळ लोहतोग राजानन इनवालोर जोलहालोस, ओसो देवुळता कबुरतोन्न इनवालोर जोलहालोस, ✨ इद्रमतोर पुटनुर. ओर बेराड-बेराड बामिह कीयनाड सीनाड तोहचि, ✨ देवुळ आचतोर लोकरिन वने लेसिह कीयलाह ऊळनुर. मति ओर अह कीया पगवोर आयनुर.

✨ 24:15 24:15 दानियेल 9:27; 11:31; 12:11 ✨ 24:18 24:17-18 लूकाल

17:31 * 24:20 24:20 वारमता पोल्वादियाते यहूदिरिहक जेक पयनम दायलाह पोलो इन्जि, येसु इह इतोग. ✨ 24:21 24:21 तोहचीतव पोल्लोड 16:18 ✨ 24:23 24:23 लूकाल

17:23 ✨ 24:24 24:24 7:15; 24:11; मार्कल 13:22; लूकाल 6:26; बळयिर 13:6; 2 पत्र 2:1; 1 योहन 4:1; तोहचीतव पोल्लोड 16:13; 19:20; 20:10 ✨ 24:24 24:24 2 तिसलुनितोर 2:9; तोहचीतव पोल्लोड 13:13

25 ऊळाट, नना इतेके मीक मुनेन वेहतन, उसरते मन्हट्टु.

26 “अदिहक मीकु बोराय इनदनुर बारा, ‘ऊळाट, देवुळ लोहतोग राजाल पेळ्हकल बूमते मन्हतोग’ इतेक, अगा मीट ओन पर्हकलाह अनमाट्टु. ओसो मीकु ‘देवुळ लोहतोग राजाल लोप्पाडाडः अरानगा मन्हतोग,’ इनजोर इनदनुर बारा, मीट अदिन वने सेतेम पोयमाट्टु.

27 बाराहक इतेके, बेद्रमि किस-उळ्म मिळ्स्कसोर, उंद बाजेताहि दुस्त्रा बाजेवनाह मिळ्स्कहता, अद्रमि माने-मन्कना नडुम पुटटोनन वायनस्के कतमतोर नाक ऊळनुर. ✨

28 बेगा हातद सेता मनदगा, अगा गीदस्क निटमे जमा आयनुड†. ✨

29 “अव दियानाडः तिपल्क मारताहे,
पोळ्द मांजो आयगा, ✨

नेला दीचो आयगा,

उकाडः पोगोटाह इळ्म रालनुड, ✨

इद्रम पोगोटा बूमतगा सबे मेलियनुड. ✨

30 अस्के माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना मोयुदगा सीना तोहतकन. पया दुनियाताडः सबे जातिनोर मन्कलोर, अर्थुल पासोर हामुर-रेगाडः अळयनुर. नना बेरा डीसाते मोयुलपोगोन वायनदिन ✨ ओर ऊळनुर.

31 अस्के पया नना नावाडः देवतुल्किन, अकुमता बेहरा आल्काते, दुनियाता मूलाहक-मूलाहक लोहतकन. ✨ पया अवु इद बूमतगा सर्ने मनवालोर् नावाडः आचतोर लोक्ुरिन जमा कीयनुडः.

32 “गेळाताडः मरान ऊळिसि इद पोल्लो कगयाट्टु. आकिडः रालिहताडः अस्के‡ डोय एरे एवता इनजोर मीट पुह्निर.

✨ 24:27 24:27 लूकाल 17:24 † 24:28 24:28 बेगा हातद सेता मनदगा, अगा गीदस्क निटमे जमा आयनुडः बेगा जन्वर्क डोलिहताडः, अगाने गीदस्क जमा आस्ताडः. अद्रमलेहकाने देवुळता जीवालेवोर दुनियातेदोर पोगोन, देवुळता नेयम उदगा इनजोर अर्तम आया पगयहता. इलवेके गीदस्क जमा आयनदिना लेहका, किर्स्तु मल्स वायनद वने सबेटोरिहक दिसगा, इद अर्तम वने आया पगयहता. ✨ 24:28 24:28 लूकाल 17:37 ✨ 24:29 24:29 तोहचीतव पोल्लोड 6:12 ✨ 24:29 24:29 तोहचीतव पोल्लोड 6:13 ✨ 24:29 24:29 यशायाह 13:10; 34:4 ✨ 24:30 24:30 दानियेल 7:13 ✨ 24:31 24:31 1 कुरिततोर 15:51-52; 1 तिसलुनितोर 4:16 ‡ 24:32 24:32 गेळाताडः मरान ऊळिसि इद पोल्लो कगयाट्टु. आकिडः रालिहताडः अस्के मोदुल कागिदते, “अंजिर मरातुन ऊळिसि इद पोल्लो कगयाट्टु. तेनाडः कांदाडः कोळिसिहताडः अस्के”.

33 इद्रमलेहका मीट वने इव पोल्लोडः आयनदिन ऊळकिर अस्के, सामि गट्नेन एवतप लेहकान इनजोर पुन्हट्टु.

34 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मीट सबेटोरिर हायनामुनेन, इव नना वेहतव गोटिडः करल आयनुडः.

35 पोगोटा बूमि, इळता बूमि मायनुडः, मति नावा पोल्लो मात्रमि बेस्केन मायो आयगा.✧

येसुना वायनद वेला बोन्के तेळियो

36 “मति देवुळ लोहतोग राजाल मल्स वायनद दियातुन, वेलातुन बोगे पुनोग. देवुळदीपताडः देवतुल्क वने पुनोडः, नना इंका पुनोन, सिरपि नावा बाबाले पुन्हतोग.✧

37 मुनेतोग पेदामुय्तोग नोहानस्केडाडः दियाने बेद्रम आता, अद्रमलेहका माने-मन्कना नडुम पुटटोनन वायनस्के वने आयगा.

38 अस्के बेद्रम नोहा मुय्तोग तना लोतोर बार ओडातागा नेडःनाहजोम, लोकुर तिनजोर-उनजोर मतोर, मर्मिड आंदुर, मर्मिड कीसीदुर,

39 ओसो ओरिनु बेरा उड्डा वासि सबेटोरिन पोळहच ओनाहजोम, ओरिहक मुर्तिय तेळियो आसि; अद्रमि माने-मन्कना नडुम पुटटोनन वायनस्के वने आयगा.✧

40 अद तूकने, पोलमतते इर्वुर मन्कलोर (ओर्वोग विस्वसि, ओर्वोग विस्वसलेवोग) मनदनुर. नना वगोन (नयके पोस) ओयकन, दुसोन बारा (बूळेम आयलाह) अगान विळसकन.

41 अहे रेंड आस्कु (उंदि विस्वसि, उंदि विस्वसलेवट्टु) जेताते पिंड नोगसोर मानेके, नना उंदतुन (नयके पोस) ओयकन, दुसदिन बारा (बूळेम आयलाह) अगान विळसकन.✧

42 “अद्रमलेहका सामि वायनद दिया बेदु, इद मीक तेळियो, अदिहकु मीट्टु उसर आसोर मन्हट्टु.

43 इद उंद पोल्लो केंजाट. नग्का बेदो उंद वेलाते, कले वायना मन्हता इन्जि, लोता माल्काल पुन्ज मतेके, ओगु उंजवा उसरते मन्जि, तना लोतुन कलेनु विर्हता एवोग आवेग.✧

§ 24:34 24:34 इव नना वेहतव गोटिडः इतेके येस्सलेमते आयनव गोसाताडः पोल्लोडः आंदुडः, बूमि मारनव पोल्लोडः आयोडः. ✧ 24:35 24:35 2 पत्र 3:10 ✧ 24:36 24:36 मार्कल 13:32 ✧ 24:39 24:37-39 लूकाल 17:26-27 ✧ 24:41 24:41 लूकाल 17:35 ✧ 24:43 24:43 तोहचीतव पोल्लोडः 3:3; 16:15-16

44 अद्रम मीट वने तयर मन्हटु, बाराहक इतेके मीट नावा अग ऊळवा वेलाते नना, माने-मन्कना नडुम पुटटोनन वायकन.✧

सेतेमतोग सेवक, लाग्वोग सेवक
(लूकाल 12:42-46)

45 “केंजाट, बोग मेटि लोता माल्काना ओर्युलतोरिहक कगोत्क-कगो अडिया ईस्तोग, ओगे बेसता बुदतोग सेतेमते कबळ केवाल मेटि. मीट वने अहे मनदना.

46 पया माल्काल वानेके, इद्रमे बेस कबळ कीसोर मनवाल मेटि, पका देव्वातोग आयनोग.

47 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, ओग माल्काल ओन मेटिनु, तना कतम सम्सरमतुन ऊळलाह तासनोग.

48 “मति ओग मेटि लाग्वोग आस मतेके, ‘नावा माल्काल वायलाह आलसेम आयनोग इन्जि, नना विचर वातप कीकन,’ इनजोर इनेग.✧

49-50 ओसो तना ऐंगेटोर सेवकिरिन नल्हतना-कोहकना, ओसो कल लोटिरा संगे तिनदना-उनडना, इद्रम कीसोर मनेके, ओगु माल्काना अग ऊळवस्के, माल्काल वायनोग.

51 मेटि इद्रम कीयहपा कलियतेके, तना माल्काल ओन पका सिक्सा कीयनोग. पया अळयना, केयना, मुडुर-मुडुर पल्क कोगकना जागातगा, ओन मेटिन सोड केवालोर संगे वाटिसीयनोग,” इनजोर येसु इतोग.

25

दहा लेयास्कना पुन्पिह कीयनद पीटो

1 “नना बेस्के राजाल आस वायकन अस्के, इहलेहका मनदनुड. बोराडो मर्मिनगा दहा लेयास्कु, तमाड पोतिह केवाड कंदिस्क पोसि, मर्मपिलाता लोनु, मर्मपैकान केपलाह अताड. (मर्मपैकाल वायनोग अस्के माट पलत पेसिसि, ओनु कंदिस्कना वेहचते मर्मपिलाता संगे काल्हपिसीकोम इनजोर, अव अग ऊळिंदुड.)

2 अविस्कनगडाहि एयुड बार बैरिस्क मताड, पिसतव एयुड बार तेल्वताड मताड.

3 बैरिस्क इतेके, तमाड कंदिस्कना संगे नेय पोयवाय वास मताड.

4 उसरताड बारा, तमाड कंदिस्कना संगे, तीसाने नेय पोस मताड.

✧ 24:44 24:43-44 लूकाल 12:39-40; 21:34; 1 तिसलुनितोर 5:1-2; 2 पत्र 3:10; तोहचीतव पोल्लोड 3:3; 16:15-16 ✧ 24:48 24:48 2 पत्र 3:4

5 पया मर्मपेकाल वायलाह आल्सेम आताहकु, अव ऊळिस-ऊळिस कतमताड कूर्हक बोटाड, कूर्हकसोर उंजताड वने.

6 “पया नडुमनका इद्रम आळो वाता, ‘मर्मपेकाल वातोग, अले रि! ओन कलियलाह दट.’

7 अव दहा लेयास्क पया तेदिसि, तमाड कंदिस्किनु ओर्कुल कीया बोटाड.

8 अस्के अव बैरिस्कु उसरतविन इन्हताड, ‘अल रि, मीवा नेय उचुन माक ईम्हट्ट, मावाड कंदिस्क पिवयलाह आताड,’ इनजोर इताड.

9 मति उसरताड इन्हताड, ‘अलो, इद नेय बोन्क इन्ज बोन्क आलगा, रि? इतेके माक वन आलो, मीक वन आलो. अह आयो मति, मीट दूकनतगा अन्जि, मियेनाहक नेय असिस ताट,’ इनजोर इताड.

10 अव बैरिस्कु नेय असलाह अताड अस्के बार आता, मर्मपेकाल एवतोग.✱ एवतस्के, उसरताड एयुड लेयास्क, कंदिस्किन पोतिह कीस तयर आस मताहकु, मर्मपेकाना संगे मर्म-कुळप मनदनद लोते अताड. पया तेलपतुन गोल्स वाटिसीतोर.

11 “गळक मनेके अव बैरिस्कु एयुड लेयास्क, मर्म-लोतगा वासि केयलाह आताड, ‘दादा, दादा, माट वातोम, मयेनाहक तेलप तेगया!’

12 अस्के मर्मपेकाल अविस्किन लोप्पाडाहि पळिमड ईतोग, ‘मीट बेविस्किनरो? नना सेतेम वेहतहनन, मीक मुर्तिय पुनोन!’ ” इन्जि येसु पीटोतुन मारिह कीतोग.

13 पया येसु तनाड कगयवालोरिन इतोग, “अदिहक मीट वने उसरते मन्हट्ट, बाराहक इतेके माने-मन्कना नडुम पुटटोना वायनद इहलेहकाने मन्हता. ताना दियातनु, वेलातनु मीट मुर्तिय पुनविर.

मुवुर सेवकिरा पुन्पिह कीयनद पीटो

(लूकाल 19:12-27)

14 “नना बेस्के राजाल आस वायकन अस्के, इद्रमलेहका ओसो आयनुड. ओवोर्गो माल्काल दुष्ठा देसेम दायना मताहकु, तनाड सेवकिरिन केयिसि, तना मालसोमतुन ऊळलाह ओरिन वेहतोग.

15 ओर्विहक ओगु बंगरताड कल्दरकनाड एयुड मोटाड ईतोग, ओसो ओर्विहक बार रेंड मोटाड ईतोग, ओसो ओर्विहक बार उंदिय मोटा ईतोग. इद्रम ओर्विना-ओर्विना बुद ऊळिसि, माल्काल ईतोग. इसि, तना पयनमते पेसिस अतोग.

16 “ओग अतस्के, बोन्क एयुड मोटाड दोर्किस मताड, ओगु चट्ने अव मोटानाड स्प्यानु दंदा कीया बोटोग, दंदा कीसि, कल्दरकनाड ओसो एयुड मोटाड एक्वा दोर्किह कीतोग।

17 अद्रमे बोन्क रेंड मोटाड दोर्किस मताड, ओग वने दंदा कीसि, ओसो रेंड मोटाड एक्वा दोर्किह कीतोग।

18 मति बोन्क उंद मोटा दोर्किस मता, ओग अन्जि बूमतुन काचि, माल्काल ईतद मोटातुनु बोदातगा मिसतोग।

19 “पया वेल्लाडे दियाना पेगके, ओर सेवकिरा माल्काल मल्स वातोग. वासि, ‘नना मीक ईतव मालसोमता इसब ईम्हट रा,’ इतोग।

20 अस्के बोन्क एयुड मोटाड दोर्किस मताड, ओगु एक्वा दोर्किह कीतव एयुड मोटान तचि, माल्काहक इतोग, ‘महरज, निमा नयगा कल्दरकनाड एयुड मोटाड ईस मतिन. ऊळा, अव कोताना दंदा कीस नना ओसो एक्वा एयुड मोटाड दोर्किह कीतन,’ इतोग।

21 ओग सेवकनेनाहक माल्काल गिर्दा आस इतोग, ‘बेस-नेहना कीतिन, निमा बेस सेतेमतोग सेवकनिन. इचुटा पोल्लोतगा निमा सेतेम दिसतिन, अदिहक नना नीकु वेल्ला मालसोमतगा अदिकर ईकन. ✨ वाय, माट कलियिसि गिर्दा आयकल,’ इतोग।

22 “पया बोन्क रेंड मोटाड दोर्किस मताड, ओग वने माल्कानगा वास इतोग, ‘महरज, निमा नयगा कल्दरकनाड रेंड मोटाड ईस मतिन. ऊळा, अव कोताना दंदा कीस, नना ओसो एक्वा रेंड मोटाड दोर्किह कीतन,’ इतोग।

23 ओग सेवकिन वने माल्काल गिर्दा आस इतोग, ‘सबस, बेस सेतेमतोनिन सेवकनिन. इचुटा पोल्लोतगा निमा सेतेम दिसतिन, अदिहक नना नीकु वेल्ला मालसोमतगा अदिकर ईकन. वाय, माट कलियिसि गिर्दा आयकल,’ इतोग।

24 “पया उंद मोटा दोर्कितोग, ओना एरे वासि इतोग, ‘महरज, निमा कळक मन्कनिन इन्जि नना पुतन. वीतवालेवा कोयवाल, तूळहवालेवा गुम केवाल, अद्रमतोनिन इनजोर पुतन।

25 अव कोताड लेसतेके, निमा ओड आयकिन इन्जि नना रेयतन, रेयिहकु नीवा मोटातुन गट कीस तासिस मतन. ऊळा, इद मोटा नना नीवा नीके मल्स ईय्हनन,’ इन्जि इतोग।

26 अस्के ओना माल्काल ओन इतोग, 'एय लाग्वोग, लंडा सेवकनिन, वीतवालेवा कोयवाल, तूळहवालेवा गुम केवाल, नाक अद्रमतोग इहनिना? कळक मन्कल इन्जि, निमा नाक इहनिना?

27 अह इतेके नावा माल कमसेकम साव्करनगा तासना मता. अह कीतेके नना वासि नावा मादुन सवयते तेंडिस मनेनन,' इतोग.

28 अह इन्जि, (माल्काल उय्तर तनाड सेवकिरिन केयिस वेहतोग,) 'मीटु वेनगडाहि कल्दरकना मोटा ऊंदिसि, दहा मोटाड मनवाहक ईम्हट.

29 बाराहक इतेके बोग सेतेमते मन्जि, तन्क ईतद मादुन असल काळिडहतोग, ओन्कु नना ओसो इंका ईकन, ओन्कु वेल्लाय दोर्कगा. मति बोग सेतेमते मनवा, तन्क ईतद मादुन बेस काळडोग, ओनगा उचुक मतविन वने नना तेंडकन.

30 वेग सेवकि बेदे कबळतुहक ओजोग! वेन पलत मुर्गिगाते पोहचीम्हट. अगा मनवालोर अळयना-केयना, मुडुर-मुडुर पल्क कोगकना कीसोर मनदनुर,' इन्जि माल्काल वेहतोग.

आक्रिता नेयमि

31 "माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना राजाल आसि, सबे देवतुल्कना संगे नावा डीसाते वायकन अस्के, नना नावा राजगादेतगा डीसाते उदकन.

32 अस्के नावा मुनेह सबे जातिना मुल जमा आयनुर. अस्के बहलेहका कोपाल एर्रेनगडाहि गोरिन एगिपिह कीस्तोग, अहलेहका नना ओर लोकरिन ओर्विनगडाह-ओर्विन एगिपिह कीकन.

33 अह कीसि, (बेद्रम कोपाल तना तिनळ बाजे गोरिन तासिहतोग, तना दावळ बाजे बार एर्रेन तासिहतोग, अद्रमे) नना सेतेमतोरिन बारा नावा तिनळ बाजे तासकन, लाग्वोरिन बारा नावा दावळ बाजे तासकन.*

34 "अस्के नना नावा तिनळतोर सेतेमतोरिन इनदकन, 'ओ नावा बाबाल देखा ईता लोकरिन, बूम पुटटगडाहि ओग मियेनाहक इन्जि, बेद राजेमतुन ओप्पे कीस तासतोग,✧ अद राजेमता अदिकर मीट वासि एनाटु.✧

35 बाराहक इतेके, नना कम्बते मतन अस्के, मीट नाक तिनदलाह तिडि ईतिर; ओसो नाक एग उनडा वसिस मतस्के, नाक उनडलाह एग ईतिर; ओसो नना पर्गेनलेहका मतन अस्के, नाक मीवाड लोहकने जागा ईतिर;✧

* 25:33 25:33 यहूदिरगा तिनळ बाजे उदिह कीयना इतेके, कदर ईतपे आस्ता. ✧ 25:34 25:34 तीतुस 3:7 ✧ 25:34 25:34 इब्रितोर 1:14 ✧ 25:35 25:35 रोम सहरतोर 12:13; इब्रितोर 13:2

36 ओसो नना गेंदेडलेवा मतन अस्के, मीट नाकु केगयलाह गेंदेड ईतिर; ओसो नना दुकते मतन अस्के, मीट नाक तोळ आयलाह वातिर; ओसो नना जेलते मतन अस्के, मीट नाक कलियलाह वातिर, '☆ इनदकन.

37 "अस्के तिनळ बाजे मनवालोर सेतेमतोर नाक इनदनुर, 'सामि, माट नीकु कऱ्वते अरतदिन ऊळिसि, बेस्के तिनदलाह ईतोम? नीक एग उनडा वसतदिन ऊळिसि, बेस्के एग उनडलाह ईतोम?"

38 माट नीकु पर्गेनलेहका आतदिन ऊळिसि, बेस्के केथिस लोन-जागा ईतोम? नीक गेंदेडलेवा ऊळिसि, बेस्के गेंदेड केगयलाह ईतोम?

39 ओसो निमा दुकते अरतदिन, जेलते मतदिन ऊळिसि, बेस्के माट नियके कलियलाह वातोम?' इन्जि ताल्हकनुर.

40 अस्के नना ओर सेतेमतोरिन इनदकन, 'आयो रा, इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, नावा लोकर ओसोय पोहचीतप उड्लोर मतेकाय, ओरगडाहि बोनाय वगोन इह बेस कीतिर इतेके, नाके कीतप आस्ता,' इन्जि इनदकन.☆

41 "पया दावळ बाजेतोर लाग्वोरिन नना इनदकन, 'ए सरपते मनवालोरिन, नयगडाहि पेसिस अन्हट. देयहकिहकु ओसो अविस्कना मुक्याहकु तयर कीतदु, बेस्केन पिववद किसबटटगा अन्हट.☆

42 बाराहक इतेके नना कऱ्वते मतन अस्के, मीट नाक तिनदलाह तिडि एविर; ओसो नाक एग उनडा वसिस मतस्के, नाक उनडलाह एग एविर;

43 ओसो नना पर्गेना लेहका मतन अस्के, नाक मीवाड लोहकने जागा एविर; ओसो नना गेंदेडलेवा मतन अस्के, मीट नाकु केगयलाह गेंदेड एविर; ओसो नना दुकते, जेलते मतन अस्के, मीट नाक कलियलाह वातिर,' इनदकन.

44 "अस्के ओर वने नाक ताल्हकनुर, 'सामि, नीक माटु बेस्के कऱ्वते मतस्के, एग उनडा वसतस्के, पर्गेना लेहका मतस्के, गेंदेडलेवा मतिन अस्के, दुकते ओसो जेलते मतस्के, बेस्के माट ऊळिसि, नीक सायता केवोम?"

45 अस्के नना ओरिन इनदकन, 'इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, वेर नावा लोकर ओसोय पोहचीतप उड्लोर मतेकाय, ओरगडाहि बोनाय वगोन इह बेस केविर इतेके, नाक वने बेस केवप आस्ता,' इन्जि इनदकन.

☆ 25:36 25:35-36 इब्रितोर 10:34; याकुब 2:15 ☆ 25:40 25:40 इब्रितोर 6:10

☆ 25:41 25:41 यहदाल 7

46 “ओर इतेके अमेसाता सिक्सा आयलाह दायनुर, सेतेमतोरिहक बारा अमेसा पिसलाह दोर्कगा,” ✧ इन्जि, येसु तनाड कगायवालोरिन इतोग.

26

पेदल्क येसुन हक्कलाह कोहतहतोर

1-2 इव कतम काऱहतनाड पोल्लोड मारतस्के, येसु तनाड कगायवालोरिन इतोग, “रेंड दियाना पया आवना पंडुम मन्हता इनजोर मीट पुह्निरि. ✧ अस्के माने-मन्कना नडुम पुटटोनु, हक्कनागुटातगा वेळहच हक्कलाहि पोसीयनुर,” इन्जि वेहतोग.

3 अद तूकने कयपाल इनवाल ✧ मोदुल पेर्माना मिदेतगा, पेर्मांलोर ओसो यहुदिराड पेदल्क मीटिड कीतोर.

4 मीटिड कीसि, ओरु तमतमाय येसुन कुस्कने पोसि हक्ककल इनजोर, आरुडा कीतोर. ✧

5 मति पंडुमतुहक वाता मुलु कियोग-सुयोग बार आयनुर इन्जि, पंडुमतस्के ओन अह केवल आयकल इन्जि, विचर कीतोर.

उंद आंचाळि येसुनगा अतर्नेय दोसिहता

(मार्कल 14:3-9; योहन 12:1-8)

6 अदे दिया बेतनि नाटे, मुने मोंडरोगमते मतोग सिमोन इनवाना लोते, येसु तनाड कगायवालोर बार तिनदलाह उदिस मतोर.

7 ओर अगा उदिस मतस्के, बेदो उंद आंचाळि बंडा-तीसाते वेल्ला दाराता अतर्नेय पोसि, येसुनगा वाता. अह कीसि ओन मान ईयलाह, अद नेयदुनु ओना तलापोगोटूक दोसिसीता.

8 इदिन ऊळिस, उयतुर कगायवालोर ओड आस इतोर, “इदिन बाराहकु उगस पोहता?

9 इद अतर्नेयदुन वमतेके, वेल्लाडे कोताड दोर्कस्कु, अव कोतानु गरिब-सरिबतोरिहकु ईयनाह आवालि,” इनजोर कट्ला कीतोर.

✧ 25:46 25:46 दानियेल 12:2; योहन 5:28-29; बळयिर 24:15; रोम सहरतोर 2:7; 6:23

✧ 26:1-2 26:1-2 मार्कल 14:1; लूकाल 22:1; योहन 2:13; 11:55; 12:1 ✧ 26:3 26:3 योहन 11:49; 18:13-14; बळयिर 4:6 ✧ 26:4 26:4 12:14; मार्कल 14:1; लूकाल 22:2; योहन 10:31; 11:53

10 वेरा वळ्हकनदिन केंजिसि, येसु वेरिन इतोग, “तान बाराहकु कट्टला कीय्हनिर, रा? अद नयेनाहकु बेसतले कबळ कीता!

11 गरिब-सरिबतोर इतेके अमेसाय मियगान मनदनुर, (ओरिहकु बेस्के तेला दर्मम ईया पगयकिर). मति नना इसि मियगा अमेसा मनोन आयकन.

12 नावा हायनद कगो एवता इन्जि, नावा सेत्तातुन अतर्नेय ओकतपे, अद अह कीता.

13 इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, कतम दुनियामेंडु, बेगा-बेगा लोकर देवुळता राजेमता बेसता कबुर वेहतनुर, अव जागाने इद आंचाळ कीतद कबळतुन वेहतनस्के, तेन सीता कीयनुर,” इनजोर येसु इतोग.

यहुदाल येसुन पोसीयलाह कोहतहतोग

(मार्कल 14:10-11; लूकाल 22:3-6)

14 ताना पया बार आता? यहुदा इस्केर्योत इनवाल, वेग ओर बारा बळयिरगडाहि ओर्वीग मन्ज तेला, पेर्मांलोरगा अतोग.

15 अन्जि इतोग, “नना येसुन मीवा कयदे पोसीतन इतेके, नाक मीटु बाताड ईकिर?” अस्के ओरू ओन्क डेडा वीसा वेंडटाड कल्दर बडिड लेकिस ईतोर.*

16 पया अस्केडाहि यहुदाल येसुन पोस ईयलाहि अग ऊळसोर मंदोग.

कगयवालोर संगे येसुना आक्रिता तिनमुळि

(मार्कल 14:12-31; लूकाल 22:7-13,17-20,31-34)

17 ओग्यिह केवद पिंडटाड आरिड तिनदनद पंडुमता मुनेता दिया,* येसुनाड कगयवालोर ओनक्के वास ताल्हकतोर, “गूरू, इद आवना पंडुमता कुळप माट बेगा तयर कीकोम? बेगा नीक तिनदलाह विचर वायगा?” इन्जि ताल्हकतोर.

18 अस्के “येस्सलेम सहरते अन्जि पलानोग ओर्वीग मन्कन कलियिस, ओन इह वेहाटु, ‘गूरू नीक ताल्हकिहतोग, “नावा कगो एरे एवता.* नावाड कगयवालोर संगे आवना पंडुमतुन माळलाहि मियके वायकोम,” ’ इन्ज वेहाटु,” इन्जि येसु उय्तर कगयवालोरिन वेहच लोहतोग.

19 पया ओर लोहतोर कगयवालोरू येसु वेहतपु अन्जि, अद जागा दोर्किह कीतोर, पया अगा आवना पंडुमता कुळप तयर कीतोर.

☆ 26:15 26:15 बळयिर 1:18 * 26:17 26:17 इद बेदमता पंडुम इनजोर पुनदलाहि, पुस्तकता आक्रिते पुनवव पोल्लोना अर्तमि, अगा ऊळट. अगा “ओग्यिह केवद पिंडटाड आरिना पंडुम” ऊळट. ☆ 26:18 26:18 योहन 2:4; 7:8-9,30

20 पया मुलतस्के, येसु तनाङ् बळयिर बारा मुडा संगे कुळप तिनदलाह उदतोर.

21 तिनदह्पा येसु ओरिन इतोग, “इह केंजाट, नना सेतेम वेहतहनन, मियगडाहि ओर्वोग नाक कोंटेतोर कयदे पोसीयनोग.”✧

22 इदिन केंजिसि ओर मेसेहने आतोर, अदिहक ओर्विना पया ओर्वोग येसुन ताल्हक बोटोर, “सामि, ओनन नना बह आयोना?”

23 येसु इतोग, “नावा संगे बट्किता पुलातगा आरिङ् अहचिस तिनवालोरगडाहि, ओर्वोग नाक पोसीयनोग.”✧

24 सास्त्रमते रासिस मतपु, माने-मन्कना नडुम पुटटोनन, नना इद दुनियाताहि पेसिस दाकन, निटमे!✧ मति बोग नाक पोसीस्तोग, ओना बेचोटा गोसा आयगा! ओग मन्कल पुटवेकेन बेस आस मनालि,” इतोग.

25 अस्के बोग ओन पोस एवाल मतोग, ओग यहुदाल ओन ताल्हकतोग, “गूरू, ओनन नना बह आयोना?” “निम इतिन, अहे!” इनजोर येसु इतोग.

26 अस्के पया ओर तिनदह्पा, येसु आरतुन पोसि, देवुळतुन जोहर कीसि, आरतुन किळहतोग. अह कीसि ओरके आहचोर इतोग, “इद किळहतद आरतुन एनाटु, तिन्हटु, इद नावा मेंदुलता सीना आंदु. (ताने नना मियेनाहकु मोकि ईयहनन.)”

27 ओसो ओगु बट्किता अंगुर जोमा पोसि वने, देवुळतुन जोहर कीतोग, कीसि ओरके आहचोर इतोग, “मीट सबेटोरिर इगडाह उन्हटु.

28 इद अंगुर जोमा नावा नेतुरता सीना आंदु. देवुळ लोकुरा संगे कीयनद करलतुन, इद नेतुर निल्लिह कीस्ता.† नावा नेतुरि वेल्लाटोरा पापम मापि आयनेनाहकु, नेल वाडगा.✧

29 नना मीक निटम वेहतहनन, नावा बाबाना राजेमते मीट बारा, ऐगे पया पूना रीतते अंगुर जोमा उनाहजोमु, नेटाहि नना तेन उनोन आयकन,” इन्जि येसु इतोग.

✧ 26:21 26:21 लूकाल 22:21; योहन 13:18,21 ✧ 26:23 26:23 योहन 13:18,26

✧ 26:24 26:24 16:21; मार्कल 9:12; बळयिर 3:18; 26:23; 1 कुरिततोर 15:3; 1 पत्र 1:11 † 26:28 26:28 यहुदि लोकुर इद पोल्लोतुन पुंदुर इतेके, बेस्के देवुळि मोसाना वेलाते यहुदि लोकुरा संगे करल कीता, अद करलतुन निल्लिह कीयलाहि, जन्वकिंन मोक ईसि, अविस्कना नेतुरतुन, लोकुरा पोगोन इल्हकना इन्जि, देवुळ उकुम ईस मता (पेसमुळि 24:6-8). अदिनेनाहक येसु इन्हतोग, नावा नेतुर पोवतेके, देवुळ लोकुरा संगे उंद पूना करल कीयगा. ✧ 26:28 26:26-28 1 कुरिततोर 10:16; इब्रितोर 9:20; 10:29

कगयवालोर नाक विळिसनुर इन्जि, येसु मुनेन वेहतह्तोग
(मार्कल 14:26-31; लूकाल 22:31-34)

30 ओर पया देवुळतुन जोहर कीयनद पाटा ओसि, जय्तुन मराना मेटातगा अतोर. ☆

31 अस्के येसु ओरिन इतोग, “केंजाट, सास्रमते देवुळि इहे इन्जि रासतद मन्हता: नना कोपानु हव्ककन,

अस्के गोहडटाड गोरैड बिरोबटो आयनुड. ☆

नॅड नगका नाकु मीट सबेटोरिर विळिसस वितकिर, अस्के अद सास्रम करल आयगा.

32 मति नना हासि जीवा अरतापया, मीकाय मुने गालिल पटटे अन्ज मनदकन, अगाने नना मीक कलियकन,” इन्जि येसु इतोग.

33 अस्के पत्रु येसुन इतोग, “सबेटोर नीक विळिसस अतेकाय, नना इतेक नीक बेस्केन विळिसस वितोन आयकन, गरू.” ☆

34 “इह केंजा, नना नीक सेतेम वेहतहनन डा, नॅड नगका तलाकोग कूसनामुने, बोराय ताल्हकतस्के, निमा येसुन पुनोन इनजोर मूड मलकाड इनदकिन,” इन्जि येसु पत्रुन इतोग.

35 “आयो, नाक नीवाय संगे हामुर वातेक तेला बेसे, मति नीक पुनोन इन्जि, नना मुर्तिय इनोन आयकन,” इन्जि पत्रु इतोग. इतस्के कतमतोर कगयवालोर वने वेनाड केंजिस अहे इतोर.

गेत्सेमनि जागातगा येसु कोळ्व कीस्तोग

(मार्कल 14:32-42; लूकाल 22:40-46)

36 येसु तनाड कगयवालोर संगे गेत्सेमनि इनदनद जागातगा एवतस्के, ☆ ओरिन इतोग, “नना ओके पार्तना कीयलाह दारहनन, अचानाह मीटु इगान उदिस मन्हटु,” इन्जि इतोग.

37 अह इन्जि, ओगु पत्रुनु ओसो जेबेदिनाड इर्वुर मक्किरिन (इतेके याकुबिन, योहनिन) पोसि, पेंडेस ओतोग. अस्के ओग पका दुकम आतोग, ओसो ओना जीवा वने चुहेम आयो.

38 अस्के ओर मुवुरिन इतोग, “नावा जीवातगा पका बेहरा मोतालेहका मन्हता रा, अदिहक नावा जीवा हायेड-पिसेड आसोर मन्हता. ☆ मीट इगान मन्हटु,

☆ 26:30 26:30 योहन 18:1 ☆ 26:31 26:31 जकर्याह 13:7; योहन 16:32

☆ 26:33 26:33 योहन 13:37; 21:15 ☆ 26:36 26:36 योहन 18:1 ☆ 26:38

26:38 योहन 11:33; 12:27

उंजवालेवा नावा संगे सीतात मन्हटु,” इन्जि इतोग.

39 पया ओगु उचुन मुनेह अन्जि, कप मुळिन्दसि दंडुम अरतोग, अह कीस पार्तना कीतोग, “ए बाबा, निमा इह कीकन तेला इन्ज इतेके, नाक इद गोसा आयमाकि.✧ तेला मति इद नावा विचरते आयो, नीवाय विचर मतपु आयि.✧”

40 इह इन्जि देवुळतुन वेहचि, तनाड मुवुर तोळतोरगा मल्स वास ऊळनेके, ओर कोनि उंजिस मतोर! ओर उंजतदिन ऊळिसि, येसु पत्रुन तेहच इतोग, “ए पत्रु, मीटु गंटामेंडाय नावा संगे सीतात मनदा पगविरा?

41 नना वेहतप कीयलाह मीवा जीवा तयरे मन्हता, मति मीवाड मेंदुस्क इतेके, दीरालेवप बागतप मन्हताड. अदिहके मीट सीताते मन्हटु. देयहकना मुक्याल मीवा पट ऊळनस्के, मीट पापमते अरयनायो इन्जि, देवुळतुन पार्तना कीसोर मन्हटु.”

42 पया ओग ओसो उंद मल्का अन्जि, देवुळतुन पार्तना कीतोग, “ए बाबा, इद गोसा नाक एताय पोयतगा इतेके, नीवाय विचर मतपु पूरा आयि,” इनजोर ताल्हकतोग.

43 ताल्हकिसि ओसो ओर मुवुरक्के वास ऊळनेके, ओराड कोंडाड पकाय पूहतप आस मताहकु, ओर उंजिसिय मतोर.

44 ओरिन अगान विळिसिसि, ओसोवने येसु मुचा केपा आनाहि, कोळ्व कीयलाह अतोग.✧ अस्के वने मुनेता लेहकाने वळ्हकतोग.✧

45 पया ओग तनाड मुवुर तोळतोरक्के मल्स वास इतोग, “इंका उंजिसिय महनिरा? इंका आरम कीसौरन महनिरा? ऊळाट, माने-मन्कना नडुम पुटोटु, पाप्यहलोरा कयदे पोसीयनद कगो एवता.✧

46 तेदाट, माट ओरिन कलियलाह दाकल! नाक पोस एवाल इगा ऐन एवतोग,” इतोग.

येसुन पोयतह्तोर

(मार्कल 14:43-50; लकाल 22:47-53; योहन 18:3-11)

47 इव पोल्लोड येसु वेहचोरन मतोग, अचोटेने यहुदाल अगा वातोग. ओर बळथिर बारा मुडगडाहि ओर्वीग मन्ज तेला, ओगु येसुन पोयवालोर संगे वातोग. पेर्मालोरे ओसो यहुदिराड पेदल्क लोहतोर वेल्लाटोर, यहुदाना संगे तल्वर्क, गूटेड-बळगाड पोस वातोर.

✧ 26:39 26:39 20:22; योहन 18:11 ✧ 26:39 26:39 पिलिपितोर 2:8

✧ 26:44 26:44 2 कुरित्तोर 12:6-7 ✧ 26:44 26:39-44 इब्रितोर 5:7 ✧ 26:45

26:45 मार्कल 14:41; योहन 12:23; 13:1; 17:1

48 येसुन पोस एवाल ओरिहक इद सीना वेहच मतोग, “नना बोन जोहर कीस लोंडकन, ओगे आंदोग, ओने पोयम्हटु,” इन्जि वेहचि.

49 पया यहूदाल टीवा येसुनगा वास इतोग, “जोहर गूरु!” इन्जि, ओन गोत ओग्डिस लोंडटोग.

50 “मावोनिन, निमा बेद कबळतुहक वातिन, तान कीमु,” इनजोर येसु ओन इतोग.

इत्स्के येसुना मुनेह मुल सर्ने आसि, ओन पोयतोर.

51 अचोटेने येसुना संगे मनवाल ओर्विनगा दाळो कसेग मता, ओग अदिन तेंडिसि मोदुल पेर्माना ओर्युलतोन वगोन नळकलाह तना कसेटुन रेहतोग; अद कसेगि ओग ओर्युलतोना उंद केवदुन पोडोह देगनाह दल्गता.

52 अस्के येसु कसेग पोयवान इतोग, “नीवा कसेटुन दाळोतगा तोम्का, रा! कसेग पोयवाल कसेटेन हायनोग, इदिन सीता कीमु.✧

53 नना नावा बाबान ताल्हकतेके, इंजेकेने ओग नाकु बेचोको अजर्क देवतुल्किन, नाक पिसिह कीयलाह लोहच मनेग, बह इदिन निमा पुनविना?

54 मति इह आतेके, साङ्गमतगा नावा लोप्पा रासतव पोल्लोड बह करल आयनुड? अवटे इतेके इद्रम आयनाय गावले इन्जि, रासतद मन्हाता,” इनजोर येसु इतोग.

55 अद वेलाते येसु तन्क पोयवालोरिन इतोग, “ओर्विन डाकुन पोयतप, मीटु तल्वर कसेहकु, टेंगाड पोस नाक पोयतलाह वातिर अय? नना इतेके दिनम मंदिरतगा उदिसि काङ्गहन्दन, तेला मति मीट नाक अस्के बाराहक पोयविर?

56 मति मुनेतोर देवुळता कबुरतोर साङ्गमते नावा लोप्पा रासतव पोल्लोड करल आयना इन्जि, नेंड इव गोटिड आस्ताड,” इन्जि येसु इतोग. अचोटेने कऱयवालोर कतमतोर ओन विळिसस पटादुळ विततोर.

पेदल्कना मुनेह येसुना बयन
(मार्कल 14:53-65)

57 पया येसुन पोयवालोर लोकर ओन पोसि, मोदुल पेर्माल कयपानगा ओतोर. ओना लोतगा साङ्गमगूरु ओसो उय्तर पेदल्कु, जमा आस मतोर.

58 मति पत्रु इतेके, मोदुल पेर्माना रेसातग एवनाहि, मुडा पयाह पयाह ओर्डसोर अतोग। पया बह बह आयगा इन्जि ऊळलाह, रेसालोप्पा अन्जि पहरातोगा संगे उदतोग।

59 अगा मतोर पेर्मालोर, यहुदिराड तग्वाड केवालोर, कतमतोर उदिसि, येसुहकु हामुरता सिक्सा ईयनेनाहकु, ओना अडमि बेदाय उंद जोल साक्सि दोर्कना इन्जि, ओर अद्रमतोरिनु जोल साक्सि एवालोरिन अगा पर्हकिंदुर।✧

60-61 वेल्लाटोरे जोल साक्सितोर वास मतोर, मति ओरा साक्सि उंदिय रीतलेहका इले आसि। आक्रिते इर्वुर वास इतोर, “देवुळता मंदिरतुन विहचि, तान मूड दियाने ओसो दोहतकन इन्जि, वेग वेहतोग,”✧ इद्रमता साक्सि ईतोर।

62 अस्के मोदुल पेर्माल तेदिस येसुन इतोग, “वेर नीवा अडम बेद्रम साक्सि ईस्तोर, ऊळा! निमा बातय बाराहक वळहकविन?”

63 मति येसु बुस पोल्लो वन वळहकोग। पया मोदुल पेर्माल ओन इतोग, “जीवात मनदनद देवुळता किरिया पोय्पेह कीस नीक ताल्हकिहनन, निमा देवुळता मगि किर्त्तिनिन✧ मतेके, माक वेहा!”

64 “निमा इतिन, अहे! मति नना मीक सबेटोरिहक वेहतहनन, नना माने-मन्कना नडुम पुटटोनन मताहकु, नेटाहि बेरा डीसातद देवुळता तिनळ बाजे नना अन्ज उदतदिन, ओसो नना मोयुलपोगोन मन्जि वायहपा✧ मीट ऊळकिर,” इन्जि येसु ओरिन इतोग।

65 इदिन केंजिसि, मोदुल पेर्माल (पका दुकम आतदिन तोहतलाह,) तना कोटजगातुन अहचि✧ इतोग, “वेग देवुळतन इतपु, देवुळतुन उस्किस-पास्किस वळहकतोग, ऊळा! इंजेक माक ओसो बातातुहक साक्सि गावले? मीट इतेक कतमतोरिर वेनाड केंजतिरे!

66 मीवा बाताल विचर मन्हता, वेहाट!” इन्जि कयपाल इतोग। वेगु हामुरता सिक्सातुहक ओजनोग इन्जि, ओर पेदल्क नेयम कीतोर।✧

67-68 अस्के अगा उय्तर लोकर येसुना तोडटगा उस्कतोर, उय्तर बारा ओन नल्हतोर, ओसो उय्तर ओनाड कोडान दोहचि, ओन सापुस्क ईस इतोर, “निमा

✧ 26:59 26:59 बळयिर 6:13 ✧ 26:60-61 26:60-61 27:39-40; मार्कल 15:29; योहन 2:19; बळयिर 6:14 ✧ 26:63 26:63 मत्थाल 4:3; 16:16; 26:63; मार्कल 1:1; 14:61; लूकाल 22:70; योहन 3:16-18; 11:27; बळयिर 9:20; 13:33 ✧ 26:64 26:64 दानियेले 7:13 ✧ 26:65 26:65 गिनती 14:6; बळयिर 14:14 ✧ 26:66 26:63-66 लूकाल 22:67-71

देवुळ लोहतोग राजानन, देवुळता कबुरतोनन इहनिन इतेके, नीक बोग नल्हतोग, अदिन देवुळता जीवाते वेहा, रा!” इन्जि ओन पास्कतोर.

पत्रु येसुन पुनोन इन्हतोग

(मार्कल 14:66-72; लूकाल 22:55-62; योहन 18:16-27)

69 इके पत्रु लोता रेसातगा उदिस मतोग अस्के, उंद ओर्युल आंचाळ ओनगा वासि इता, “गालिल पटटोग येसुना संगे निमा वन मतिन, अय?” इता.

70 मति ओगु अगा मतोर सबेटोरा मुनेह इतोग, “निमा बार इहनिन, नाक बातय तेळियो!” इनजोर इतोग.

71 पया ओगु रेसाता अगदगा अतोग अस्के, ओसो उंद ओर्युलतदु ओन ऊळिसि, अगा मतोरिन वेहता, “ए वेग वन नासरेत नाटेनोग येसुना संगे मतोगे!”

72 अस्के ओगु ओरिनु ओसोवने इतोग, “किरिया रा, नना ओन मुर्तिय पुनोन!”

73 गळक मनेके, अगा निच मनवालोर उय्तर लोकुर ओनगा वास इतोर, “निमा कोन निटमे ओनाय संगेतोनिन! निमा गालिल पटटोना लेहका वळ्हकिहनिन, अदिहक ओना संगेतोनिन इनजोर माट पुहनोम,” इनजोर इतोर.

74 अस्के पत्रु इतोग, “नना किरिया कीस वेहतहनन, नावा पोल्लो जोल आतेके देवुळ नाक तिनि! ओन मन्कन नना मुर्तिय पुनोन!” इनजोर इनेकेने तलाकोग कूसता.

75 अस्के येसु पत्रुनु मुनेन इह वेहच मतोग, “नना नीक करल वेहतहनन डा, नेंड नका तलाकोग कूसनामुने, निमा नाक मूंड मल्काड ओन पुनोन इन्जि कैगम आयकिन,” इनजोर इतद पोल्लो पत्रुहकु इंजेक सीता वाता. सीता वातस्के, ओग पलतेक पेसिसि, वेल्ला दुकमते पका अळतोग.

27

यहुदाल एस् हास्तोग

1 पिडपड आयनामुने, कतमतोर पेर्मालोर ओसो यहुदिराड पेदल्कु, वेर सबेटोर येसुन हळकलाहि पट आतोर.

2 अह कीस ओनु दोहचि, पिलाति इनवाल गुमसिनगा ओसीतोर.*☆

* 27:2 27:2 रोम राजेमता बेरोग राजाल तना राजेमता उंद-उंद पटटुन ताकिह कीयलाह, पटटुहक ओर्विन तासिदोग, ओन गुमसि इंदुर. ☆ 27:2 27:1-2 मार्कल 15:1; लूकाल 23:1; योहन 18:28; 1 तिमोति 6:13

3-4 अस्के येसुहकु हामुरता सिक्सा दोर्कता इन्जि, ओन पोस एवाल यहुदाहकु एर्का आता. आताहकु ओग पका आलिह कीतोग: “चेह, नना ओन उगसे पोस ईतन डा,” इन्जि मुने एतव डेडा वीसा वेंडटाड कल्दर बडिड, पेर्माँलोरगा ओसो पेदल्कनगा मल्हच तचि, ओरिन इतोग, “नना कसुरलेवोग मन्कन हामुरता सिक्सातुहक पोस ईसि पापम कीतन,” इतोग. अस्के ओर इतोर, “ताना माक बाताल, रा! निमा पोसीतिन, नीवा निमान ऊळा!” इतोर.

5 अदिहक पया यहुदाल कल्दकिंन मंदिरलोप्पा अग्गिसीतोग, अह कीस पलत अन्जि एम्स हातोग.✧

6 पेर्माँलोर पया अव कल्दकिंन पेहकिस इतोर, “इव कोताड ओर्विन हामुरतुहक ओसीयनव कोताड आंदुड, अदिहक अव देवुळतुहक वाटटव कोडटाड कोतानगा काल्हपलाह पोलो.”

7 इद्रम इनजोर पया, ओरु कतमतोर विचर कीसि, यहुदि आयवोराड सेतान पोहतनद जागा इन्जि, इव पोहतव कोताड ईसि, अळकाड पंडवाल कुमाना पोलमतुन असतोर.

8 अदिनेनाहक अद पोलमतुनु नेतुरता पोलमि इनजोर, नेंड एवनाह इन्हतोर.✧

9 अस्के यिर्मयाल इनवाल मुनेतोग देवुळता कबुरतोग सास्त्रमते रासतद पोल्लो करल आता, अद पोल्लो इह मन्हता: ओना बेद दारा इस्रयेलतोरलोकुर तासतोर, अद दारा इतेके वेंडटाड डेडा वीसा कल्दर बडिड अविन ओर एतोर.

10 एचि देवुळ नाकु उकुम ईतपु, ओरु कुमाना पोलमतुन असतोर. ✧

गुमसिना मुनेह येसु

(मार्कल 15:2-15; लूकाल 23:2-25; योहन 18:28—19:16)

11 पया येसु गुमसिना मुनेह नितोग. नितस्के, गुमसि ओन ताल्हकतोग, “निमा यहुदिरा राजानिना?” “निमा इहनिन, अहे!” इनजोर येसु इतोग.

12 पेर्माँलोर ओसो पेदल्क वेरु येसुना पोगोन कसुर्क ओपनेके, ओग बोन्के उंद पोल्लो वन मल्होग.

13 अस्के पिलाति इनवाल गुमसि ओन इतोग, “वेर लोकुर नीवा अडमि बेचोक गोटिड वळ्हकिहतोर, इदिन निमा केंजविना?” इतोग.

14 मति येसु ओनु बुस पोल्लो वन वळ्हकोग. अदिहक गुमसि पका बयल आतोग.

✧ 27:5 27:5 बळयिर 1:18 ✧ 27:8 27:8 बळयिर 1:19 ✧ 27:10 27:10 जकर्याह 11:12-13

15 वर्सांमिटे आवना पंडुमतस्के, जेलतगा मनवाल बोनाय वगोन विळसना, इद्रम गुमसि लोकुरेनाहक कीदोग. इतेके यहुदि लोकुर बोन विळसा इनजोर वेहनदुर, ओन वेग गुमसि वर्सांमिटुहक पंडुमता दियाते विळिसंदोग.

16 अद वेलाते पेदिर अतोग लागवोग ओर्वांग बरबसि इनवाल जेलते मतोग.†

17 अदिहकु ओर जमा आतस्के पिलाति ओरिन इतोग, “मियेनाहकु नना बोन विळसकन इन्जि, मीवा विचर मन्हता? बरबसिन विळसकना? आयवेके किर्स्तु इनवाल येसुन विळसकना?” इनजोर ताल्हकतोग.

18 (येसुना पयाह अनवालोर बोलगासोर दास्तोर इन्जि, ओर पेदल्कना जीवा कर्वताहके, ओर येसुन नयगा पोसीतोर इन्जि, गुमसि पुन्ज मतोग. अदिहक ओगु येसुन विळसलाह ऊळिंदोग.)

19 पिलाति पया नेयम कीयलाह उदतोग अस्के, ओना मुते ओन्कु इह कबुर लोहता, “ओग सेतेम मन्कना लोप्पा, नना नका पकारेय वसनाह कला कळस्कतन, डा. अदिहक निमा ओना अगदुहक अनमा,” इता.

20 वेर इके पेर्मांलोर ओसो यहुदिराड पेदल्कु “मयेनाहकु बरबसिन बारा विळिसीम, येसुन बारा हक्का,” इह इनजोर माट गुमसिन इनदकल,” इन्जि लोकुरिन वेर पका तगहोर.

21 अस्के गुमसि लोकुरिन ताल्हकतोग, “मियेनाहकु ओर इर्वुरगडाहि नना बोन विळसना इन्जि, मीवा विचर मन्हता, वेहाट!” अस्के ओर “बरबसिन विळसा!” इनजोर इतोर.

22 “अह इतेक येसुना बह आयगा पया? ओने कोनि लोकुर देवुळ लोहतोग राजाल इन्हतोर. नना ओन बाताल कीकन?” इतस्के सबेटोर इतोर, “ओन हक्कनागुटातगा वेळ्हा!”

23 “बाराहकु? ओग बाताल कसुर कीतोग?” इद्रम गुमसि इतस्के, ओर इंका एक्वाये कुरेड-वेरेड केयसोरे, “ओन हक्कनागुटातगा वेळ्हा!” इनजोर इंदुर.☆

24 इंजेक वेरगा नावा बातय ताको, मति रोदा कोन आस्तोर इन्जि, पिलाति इचुन एतुन कयदे पोसि, लोकुरा मुनेहु तनाड कय्किन नोगतोग, नोम्स इतोग, “वेग मन्कन हक्कनद पापमि नाक दल्गामाकि, मति मीके दल्गि,” इनजोर इतोग.

† 27:16 27:16 उचुक मोदुल काग्देहकने वेना पेदिर “येसु बरबसि” इनजोर इतद मन्हता.

☆ 27:23 27:21-23 बळयिर 3:14; 13:28

25 अस्के सबेटोर लोकुर इतोर, “ओना हामुरता जबब्दर माट नितकोम, ओसो मावा जालपिल नितनुर,” ✧ इह इतोर.

26 अस्के पया यहुदि लोकुरेनाहकु, गुमसि बरबसिन विळसतोग. येसुन मात्रमि ओग जूताते नल्हता वेहचि, ✧ हक्कनागुटातगा वेळहतलाहि, सीपय्कना कयदे ईसीतोग.

सीपय्क येसुन पास्किह्तोर (मार्कल 15:16-20)

27 पया गुमसिनाड सीपय्कु येसुनु तमा वाळातगा ओतोर. अगा ओतस्के, पूरा पल्टन येसुना सर्ने जमा आतोर.

28 ओनाड केगताड गेदेड तेंडिसि, ओन राजान कीतपु नेत्रल जगा केगिह कीतोर.

29 पया कोयेना गीळ पंडिसि, ओना तलातगा गळम कीतोर. ओसो ओना तिनळ कयदे डुड ईसि, ओना मुनेह मिडाड कोटिसि, “ओ यहुदिरा राजानिन, नीक जोहर आयि!” इन्जि पकाय पास्कतोर.

30 ओना पोगोन ओर उस्कतोर, अह कीसि अदे डुडटे ओना तलातुन ईंदुर. ✧

31 पया ओन उस्किस-पास्किस मारतस्के, वेर केगिह कीतद नेत्रल जगातुन तेंडटोर, तेंडिसि ओना जगा ओन्क ओसो केगिह कीतोर. अह कीस ओनु हक्कनागुटातगा वेळहतलाह ओतोर.

येसुन हक्कनागुटातगा वेळहतह्तोर

(मार्कल 15:21-32; लूकाल 23:33-43; योहन 19:17-24)

32 पया ओरु सहरताह पलत पेसिहपा, कुरेने सहरतोग ✧ ओवर्गि, सिमोनि इनवाल ओरिहक कलियतोग. येसुहकु गुटातुन कांजलाह दीरा वावाहकु, वेर सीपय्कु येसुना हक्कनागुटातुनु कांजलाह, सिमोनिन पोसि बीगर वेहतोर. ✧ 33 पया ओरु गुल्गुता इनदनद जागातगा एवतोर (“गुल्गुता” इद पेदिर इतेके “तला-टाप्राता जागा” आंदु).

✧ 27:25 27:25 23:3; बळयिर 2:23,36; 3:14-15; 7:52 ✧ 27:26 27:26 योहन 19:1 ✧ 27:30 27:27-30 योहन 19:2-3 ✧ 27:32 27:32 बळयिर 11:20; 13:1 ✧ 27:32 27:32 लूकाल 23:26

34 अस्के ओरु येसुना मेंदुहकु नोयनद पुनदनायो इन्जि, येसुहकु अंगुर जोमाते कयमुल जबाता जोमा काल्हपिसि, उनडलाह ईतोर. मति ओगु अदिन वडिस ऊळतस्के, उनोन इतोग.

35 पया येसुन हक्कनागुटातगा कय्किन-काल्किन मोल्लाड कोटिस वेळहतस्के, ✨ ओनाड गेंदेड सीटिड वाटिसि तूसतोर.

36 पया ओर ओन्क पहरा कीसोर अगान उदतोर.

37 “वेग येसु, यहुदिरा राजाल आंदोग” इन्जि, इद्रम कसुर बलाते रासिसि, ओना तलापोगोटके वेळहचीतोर.

38 पया ओरु येसुना संगे इर्वुर डाकुरिन, वगोन ओना तिनळ बाजे, वगोन बार दावळ बाजे, इद्रम हक्कनागुटानगा वेळहतोर.

39-40 पया ओना एरेटुहक अग पोस अनवालोर, तलाड ओलिह कीसोरे मागसोरे, ओन इहलेहका उस्किस-पास्किस वळ्हकिंदुर, “मदिरतुन विर्हीचि ओसो मूंड दियाने दोहवानिन निमानेया? ✨ अह इतेके निमा नीवाय जीवातुन पिसिह कीमे! निमा देवुळता मगानिन इतेके, इद हक्कनागुटातगडाहि नेल रेगा!” इनजोर ओन पास्कतोर.

41-42 अहे पेर्माळोर, साभ्रमगूसूर, यहुदिराड पेदलकु, वेर वन पास्कसोर इद्रम इतोर, “वेग दुसोरिन विळिसह कीतोग, मति तन्क विळिसह कीया पगवोग. वेग इस्रयेलतोर राजाल इतेके, हक्कनागुटातगडाहि इळन रेगोग. अस्के माट वेन नमकोम!

43 ओग देवुळता पोगोन बर्वस तासवानन इन्हतोग,

ओसो नना देवुळता मगानन, इद्रम इतोग.

इंजेके देवुळिये ओन पिसिह कीयना इतेके कीयि!” ✨

इनजोर इतोर.

44 बोर डाकुर ओना संगे हक्कनागुटानगा वेळहच मतोर, ओर वने अहे इनजोर ओन पास्कंदुर.

येसुना हामुरि

(मार्कल 15:33-41; लूकाल 23:44-49)

45 पया नेक नितगडाह इतेके, पियलि मूंड एगनाहजोम, देसेममेंड कतम ईकळ पोयता.

✨ 27:35 27:35 बळयिर 2:23 ✨ 27:39-40 27:39-40 26:60-61; मार्कल 14:58; योहन 2:19; बळयिर 6:14 ✨ 27:43 27:43 देवुळताड पाटाड 22:8

46 पियलि मूंड एगनेके, येसु बेरा आल्काते इह इनजोर केयतोग, “एलि, एलि, लमा सबगतनि!” (तेना अर्तम इह मन्हता: नावा देवुळतिन, नावा देवुळतिन, निमा नाक बाराहक विळिससीतिन?)✧

47 अगा निच मतोरगडाहि उय्तरिहक, (येसु केयतद पोल्लो तेळियवाहकु,) “ओग एलियाल इनवाल मुनेता कबुरतोनु केयलाह आतोग!” इनजोर ओर इतोर.‡

48 येसुहक एग उनडा वसता बहे इन्जि, चट्ने ओरगडोग ओर्वोग वितिस अन्जि, बूबिलतुन ओयतद अंगुर जोमातगा मुळहचि, लाटटे कोडटगा तासिसि, ओन्क उनडलाह ईतोग.✧

49 मति उय्तर इनदलातोर, “मनि रा! एलियाल ओन पिसिह कीयलाह वास्तोगा, वायोगा, इदिन माट ऊळकल,” इतोर.

50 पया येसु ओसो उंद देबा जोरते केयिसि हातोग.✧

51 इंजेके येस्सलेमता मंदिरतगडा पवित्र गूडटा अगदगा, गेंदे अडह कीस मता; (अद गेंदे अडम मताहकु, लोकर देवुळतुन गट्ने कलिय पगवोर आंदुर.) पया येसु हातस्के ऊळाट, अद गेंदे पोगोटाहि इळन एवनाहि, पगक वितिसि रेंड तुक्केड आताड.✧ ओसो जागा-बूमि मेलियता, आदिड पेगक-पगक पवताड, गुमयाड पड्ने आताड.

52-53 (मूंड दियाना पया येसु जीवा अरतस्के, हातोर देवुळता लोकर वेल्लाटोरे जीवा अरतोर. जीवा अर्सि ओर पड्ने आताड गुमयानगडाह पेसतोर. पेसिसि, ओरु यहुदिरा पवित्र सहर येस्सलेमते अन्जि वेल्लाटोरिहके दिसतोर.)

54 अस्के कोन पया सीपय्कना साय्बाल ओसो ओना संगे मतोर येसुन पहरा मनवालोर सीपय्कु इद बूम गल्जनदिन ओसो अगा बह आता, तान ऊळिसि पकाय रेयतोर. “वेग निटमे देवुळता मग आंदोगS!” इनजोर ओर इतोर.

55 गालिलताहि येसुना सेवा कीसोरे पेंडेस वातवु वेल्लाडे आस्कु, जेकताहि इद सबे आयनदिन ऊळसोर मताड.

✧ 27:46 27:46 देवुळताड पाटाड 22:1; इब्रितोर 5:7 ‡ 27:47 27:47 येसु एलि, एलि/ इनजोर केयिदोग, अस्के लोकरिहकु एलिया इतप वेनदा वाताहकु, “एलियान केयिह्तोग बहे,” इनजोर इतोर. एलियाल इनवाल देवुळता कबुरतोग हायवाये, देवतुल्क ओनु देवुळदीपतके ओताड (2 राजा 2:11). ओना कालमताहि येसुना कालम एवनाहि जोक-जोक नव न्हक (900) वर्साड आताड. ✧ 27:48 27:48 ल्काल 23:36-37; योहन 19:28-29 ✧ 27:50 27:50 योहन 19:30; इब्रितोर 5:7 ✧ 27:51 27:51 इब्रितोर 9:2 § 27:54 27:54 वेग निटमे देवुळता मग आंदोग “वेग निटमे बेदो पेनता मग आंदोग!” इद वने आया पगयहता.

56 अव अचोक आस्कनगडाहि, मगडला नाटेनद मरियालि, जेबेदिना मुते, ओसो मरियालि इनदनदु याकुब, योसेप, बेरा तलोगि, इव इचोक आस्क अगा मताड.☆

येसुन गुमयातगा तासिहतोर

(मार्कल 15:42-47; लूकाल 23:50-56; योहन 19:38-42)

57 पया मुलथनामुने, अरिमतेया नाटेनोग ओर्बोर्ग मता मन्कल, योसेपि इनवाल, अगा वातोग. वेग वने येसुनाड कगयवाल आंदोग.

58 ओग पिलाति गुमसिनगा अन्जि, “येसुना सेत्तातुन पोहतलाह ओयकोम,” इनजोर ताल्हकतोग. अस्के पिलाति “ओरिहक सेत्तातुन ईम्हट,” इनजोर सीपय्किन उकुम ईतोग.

59 ओर पया सेत्तातुन ओसि, पूना, वेल्ला दाराता हामुर-गेंदेते ऊर्हतोर.

60 इंजेके योसेपि तनेनाहक उंद बेरा आदतगा, पूना गुमया तर्व वेहचि तासिस मतोग; अदे गुमयातगा येसुना सेत्तातुन ओर तासतोर.☆ अह कीसि, बेरा आद बंडातुन गूळहचोर तचि, गुमयाता अगदगा तिळ्हपने तासतोर, अह कीस पेसिस अतोर.

61 अगा गुमयामुनेह, मगडला नाटेनद मरियालि ओसो उंद दुस्मा मरियालि, इव उदिस ऊळसोर मताड.

गुमयातगा पहरा तासिहतोर

62 इमा दिया (इतेके वारमता पोल्वादियाते), पेर्मांलोर ओसो परसिर पिलातिनके वासि जमा आतोर.

63 जमा आसि इतोर, “महरज, ओग नाळेह केवाल जीवात मनदहपा, ‘नना हासि मूंड दियाने ओसो जीवा अरयकन,’ इनजोर इन्ज मतोग, इद पोल्लो माक सीता मन्हता.

64 अदिनेनाहक मूंड दियाड आनाहजोमु, गुमयातगा पहरा कीया वेहा. अह केवेके, ओनाड कगयवालोर वासि, सेत्तातुन कलिस ओयनुर बारा, अह कीस, वेग हासि ओसो जीवा अरतोग इनजोर, लोकुरिहक नाळेह कीस वेहतनुर. अस्के वेग मुने लोकुरिन बह नाळेह कीदोग, तान्काय एक्वा इंजेक लोकुर नाळेम आयनुर,” इनजोर ताल्हकतोर.

65 “नना मीकु पहरा केवालोरिन ईय्हनन, ओम्हट. मीक बेद्रम विचर वास्ता, अद्रम मीटु पहरा तासाटु,” इनजोर पिलाति ओरिन इतोग.

66 अस्के पया ओर पहरातोरिन पोसि अतोर. अह कीसि, तिळ्हप कीस तासतद आदतुन, बोगे जर्गिह कीयनायो इन्जि सीना वर्सतोर. ओसो पहरा केवालोरीन तासतोर.

28

येसु मल्स जीवा अरयह्तोग

(मार्कल 16:1-8; लूकाल 24:1-10; योहन 20:1-17)

1 पोल्वादिया मारतस्के, वारमता मुनेता दिया (इतेके ऐतारम दियाते),* पंडवियतस्के मण्डला नाटेनद मरियालि, ओसो ताना ऐंगेतद दुस्सा मरियालि, इवु गुमयातुन ऊळलाह अताड.

2 अस्के ऊळाट, इळता बूम पका मेलियता, बाराहक इतेके देवतुलि देवुळदीपताहि रेगिसि, अद तिळ्हप कीस मतद बंडातुन ओर्केडके दोबिसीता, अह कीस ताना पेटळ उदता.

3 अद देवतुलि किस-उळमलेहका मांजिंदु, ओसो तानाड गेंदेड कोंगा-बूलालेहका पका पांङ्गि मताड.

4 तान रेयिसि, पहरा मनवालोर् दिरदिर साडतोर, कुस्क मेग्यतप आतोर.

5 अस्के देवतुलि अव आस्किन इता, “मीट रेयमाटु! हळ्कनागुटातगा वेळहतोग येसुन मीट पर्हीकिह्निर, इद नाक एकाये.

6 ओग इगा इलेग. ओग मुने वेहच मतपु, मल्स जीवा अरतोग.* वाट, ओना सेन्तातुन तासिस मतद जागातुन ऊळाटु.

7 अह कीसि चट्टिपट अन्जि ओनाड कगयवालोरीनु इह वेहाटु: ‘ओग हासि मल्स जीवा अरतोग. ओसो केंजाटु, ओग मीकाय मुने गालिल पटटे दास्तोग. अगा मीट ओन ऊळकिर,’ इन्जि वेहाटु. नावा वेहतद कबुरतुन सेतेम पोय्म्हटु,” इनजोर देवतुल इता.

8 पया अव आस्कु रेयिस मताड, मति पका गिर्दा आसोरे, गुमयातगडाह चट्टिपट पेसिसि, येसुनाड कगयवालोरीह्क इद कबुर वेहतलाहि वित वाताड.

* 28:1 28:1 बळयिर 20:7; 1 कुरिततोर 16:2; तोहचीतव पोल्लोड 1:10 * 28:6 28:5-6 मार्कल 16:6; लूकाल 24:5-7; योहन 21:14; बळयिर 2:32; 3:15,26; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30,33-34,37; 17:31; रोम सहरतोर 4:24; 6:4; 8:11; 10:9; 1 कुरिततोर 6:14; 15:4,20; 2 कुरिततोर 4:14; गलातितोर 1:1; इपिसुसतोर 1:20; कुलुसितोर 2:12; 1 तिसलुनितोर 1:10; इब्रितोर 13:20

9 अस्के दोम्क्नेन येसु अविस्किन कलियिस “बेस पिसाटु!” इनजोर इतोग. कलियितस्के अव ओना एरे अन्जि, ओनाड काल्क मोळ्कताड.

10 अस्के अविस्किन येसु इतोग, “मीट रेयमाटु. मति मावोर कगयवालोरक्के अन्जि ‘गालिलते अन्हट अले, मीक येसुसामि अगान कलियिनोग,’ इनजोर ओरिहक वेहाटु.”

पहारातोर जौल साक्सि

11 अव अनजोर मताड अस्के, गुमयातगा पहरा मनवालोर वेल्लाटोरै इव आतव गोटिनु, सहरते अन्जि पेर्मालोरिहक कतम वेहतोर.

12-13 अस्के पेर्मालोर ओसो यहुदिराड पेदल्क कलियिसि विचर कीतोर, अह कीस पया पहरातोरिहक वेल्लाडे कोताड ईसि इह वेहतोर: “ ‘माटु गोडनिदते मतोम अस्के, येसुनाड कगयवालोर नग्का वासि, ओना सेत्तातुन कलिस ओतोर,’ इद्रम इनजोर पोल्लोतुन मिळ्हचि वेहाटु.

14 ओसो इद पोल्लो गुमसिना केवदगा अरता इतेके, माट ओन मानेह कीसि, मीवा पेटळ वाया एवोम,”* इन्जि पेदल्क इतोर.

15 अदिहक ओर पहरातोर कोताड एचि, पेदल्क कागहतपु अहे कीतोर. अद्रम आस पया, इद पोल्लो यहुदि लोकरुगा आबुर आता, नॅड वने ओर अहे इन्हतोर.

येसुना आक्रिता उकुमि

16 पया इके कगयवालोर अक्रा मांदि गालिल पटटे, येसु बेद मेटातगा वाट इनजोर वेहच मतोग, अगा ओर अतोर.

17 अतस्के, ओर ओन अगा ऊळिसि दंडुम अरतोर,* तेला मति (ओग येसुये आंदोगा, आयोगा इन्जि,) ओरगडाह उयतुर उन्क-मन्क मतोर.

18 अस्के येसु ओरा एरे वास इतोग, “देवुळदीपते ओसो नेदे मनवालोर कतमतोर पोगोन, देवुळि नाक पूरा अदिकर ईता.*

19 अदिनेनाहक मीटु अन्जि, सबे जातिनोर लोकरुगा, नावाड कगयवालोर आयिर इन्जि, ओरिहक नावाड पोल्लोड वेहचि, देवुळबाबाना, ओसो देवुळता मगना, ओसो देवुळता पवित्र जीवाता पेदिरते, एग मीहाटु.*

* 28:14 28:14 बळयिर 12:19; 16:27; 27:42 * 28:17 28:17 8:2; योहन 9:38; बळयिर 10:25; तोहचीतव पोल्लोड 22:8 * 28:18 28:18 मत्याल 11:27; लकाल 10:22; योहन 3:35; 13:3; 17:1-2; बळयिर 2:36; 10:36; रोम सहरतोर 10:12; 1 कुरिततोर 15:27; इपिसुसतोर 1:20-23; पिलिपितोर 2:9-11; इब्रितोर 1:2 * 28:19 28:19 रोम सहरतोर 6:2-4

20 अह कीसि, बेव अडोड मीक नना माळलाह वेहतन, अव कतम अडोनु ओरिहकु माळलाह काऱहाटु. ☆ ओसो ऊळाटु, इद बूमता आक्रि एवनाह, नना अमेसा मीवा तोळ महनने!” इन्जि इतोग.

☆ 28:20 28:19-20 मार्कल 16:15; लूकाल 24:47; बळयिर 10:42

CXV

Hill Madia
Hill Madia standard translation

copyright © 2021 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Maria)

Contributor: The Seed Company

All rights reserved.

2025-05-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 15 May 2025

9f0bdb58-21f8-514e-8286-5b2942b7d458